

Opinia națională

Săptămânal de opinie, informație și idei de larg interes național

Director: Mircea Itu. Redactor-șef: Mioara Vergu-Iordache

METODOLOGIA PRIVIND ADMITEREA LA UNIVERSITATEA SPIRU HARET ÎN CICLUL DE STUDII UNIVERSITARE DE LICENȚĂ PENTRU ANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT 2009-2010

În conformitate cu prevederile Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

În conformitate cu prevederile Legii nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare,

În temeiul dispozițiilor O.M.E.C.I. nr. 3331/2009 privind criteriile generale de organizare și desfășurare a admiterii în ciclul de studii universitare de licență, de masterat și de doctorat pentru anul universitar 2009-2010,

Potrivit prevederilor cuprinse în Carta Universității Spiru Haret, Senatul Universității Spiru Haret stabilește următoarea Metodologie:

I. ORGANIZAREA ADMITERII

Art. 1. Ciclul de studii universitare de licență se organizează pe domenii de studiu.

Art.2. (1) Admiterea în Universitatea Spiru Haret se organizează pe domenii de studiu de licență, la specializările acreditate și autorizate să funcționeze provizoriu, prevăzute în Anexă.

(2) Constituirea formațiunilor de studiu pe specializări se face după exprimarea opțiunilor de către candidații admiși, cu luarea în considerare a planului strategic al universității.

Art.3. Admiterea pentru anul universitar 2009-2010 se desfășoară pentru formele de învățământ zi, la distanță și cu frecvență redusă.

La Universitatea Spiru Haret, formele de învățământ la distanță și cu frecvență redusă sunt organizate în conformitate cu prevederile art.60 (1) din Legea învățământului nr.84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare:

„Activitatea didactică se poate organiza în următoarele forme: de zi, seral, cu frecvență redusă și la distanță. Formele de învățământ seral, cu frecvență redusă și la distanță pot fi organizate de instituțiile de învățământ superior care au cursuri de zi”.

Art. 4. Pentru anul de învățământ 2009-2010, admiterea în ciclul de studii universitare de licență se desfășoară astfel:

- în perioada mai-septembrie a.c., pentru candidații posessori de diplomă de bacalaureat din promoțiile anterioare anului 2009;
- în perioada iulie-septembrie a.c., pentru candidații absolvenți de liceu ai promoției 2009, care au promovat examenul de bacalaureat, pe baza adeverinței eliberate de liceu, în care se precizează media generală și notele obținute la probele susținute, până la dobândirea diplomei de bacalaureat.

II. CANDIDAȚII LA ADMITERE

Art. 5. Pot candida la admiterea în învățământul superior, în ciclul de studii universitare de licență, absolvenții de liceu cu diplomă de bacalaureat sau diplomă echivalentă cu aceasta.

Pot candida, de asemenea, cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, ai statelor aparținând Spațiului Economic European și ai Confederației Elvețiene în aceeași condiții prevăzute de lege pentru cetățenii români, inclusiv în ceea ce privește taxele de școlarizare.

Art. 6. Documentele necesare înscrierii la admitere sunt următoarele:

- diploma de bacalaureat (diplomă echivalentă cu aceasta), în original (sau adeverință eliberată de liceu, în original sau copie legalizată, pentru candidații care au promovat examenul de bacalaureat în anul 2009);
- certificat de naștere, în copie (xerox);
- certificat de căsătorie (dacă este cazul), în copie (xerox);
- adeverință medicală tip;
- copie după buletinul (cartea) de identitate, care să cuprindă codul numeric personal;
- 3 fotografii tip buletin de identitate;
- copie legalizată după diploma de bacalaureat, însoțită de adeverință eliberată de facultatea la care se află diploma de bacalaureat, în original (pentru cei care urmează a doua facultate);
- un dosar plic.

LISTA FACULTĂȚILOR, DOMENIILOR ȘI SPECIALIZĂRILOR, LA CARE SE ORGANIZEAZĂ ADMITEREA LA STUDIUL UNIVERSITARE DE LICENȚĂ ÎN ANUL UNIVERSITAR 2009-2010

Facultatea	Domeniul de licență	Specializarea	Forma de organizare
Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, București	Limbă și literatură	Limba și literatura modernă A (engleză, franceză) - Limba și literatura modernă B (franceză, engleză, germană, spaniolă, italiană, rusă, latină, arabă, japoneză, chineză)	ZI/ID/FR
Facultatea de Drept și Administrație Publică, București	Drept	Drept	ZI/ID/FR
	Științe administrative	Administrație publică	ZI/ID/FR
Facultatea de Educație Fizică și Sport, București	Cultură fizică și sport	Educație fizică și sportivă Kinetoterapie și motricitate specială	ZI
Facultatea de Marketing și Afaceri Economice Internaționale, București	Marketing	Marketing	ZI/ID/FR
	Economie și afaceri internaționale	Afaceri internaționale	ZI/ID/FR
Facultatea de Management Financiar-Contabil, București	Contabilitate	Contabilitate și informatică de gestiune	ZI/ID/FR
	Management	Management	ZI/ID/FR
Facultatea de Finanțe și Bănci, București	Finanțe	Finanțe și Bănci	ZI/ID/FR
Facultatea de Medicină Veterinară, București	Medicină veterinară	Medicină veterinară	ZI
	Filosofie	Filosofie	ZI/ID/FR
Facultatea de Filosofie, Științe Politice și Studii Culturale, București	Studii culturale	Studii culturale	ZI/ID/FR
Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice, București	Științe ale comunicării	Jurnalism	ZI/ID/FR
		Comunicare și relații publice	ZI/ID/FR
Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, București	Sociologie	Sociologie	ZI/ID/FR
Facultatea de Psihologie, București	Psihologie	Psihologie	ZI/ID/FR
	Management	Management	ZI/ID/FR
Facultatea de Management, Brașov	Contabilitate	Contabilitate și informatică de gestiune	ZI/ID/FR
Facultatea de Muzică, București	Muzică	Pedagogie muzicală	ZI/ID/FR
Facultatea de Geografie și Geografia Turismului, București	Geografie	Geografie Geografia turismului	ZI/ID/FR
Facultatea de Management Financiar-Contabil, Constanța	Contabilitate	Contabilitate și informatică de gestiune	ZI/ID/FR

Art. 7. (1) Taxa de înscriere la admitere este de 60 lei.

(2) Fiii de țărani, de cadre didactice, de pensionari și șomeri, aflați în întreținerea părinților, sunt scutiți de plata taxei de înscriere pentru admitere.

Această facilitate se acordă:

- candidaților fii de țărani, în baza adeverinței eliberate de primăria comunei unde domiciliază părinții lor, care să ateste că unica sursă de venit a acestora este agricultura;
- candidaților fii de cadre didactice, în temeiul unei adeverințe eliberate de școala unde funcționează părințele/părinții;
- candidaților fii de pensionari, în baza cuponului de pensie din ultima lună.

– candidaților fii de șomeri, în baza cuponului de șomer din ultima lună.

Art. 8. Înscrierea și admiterea se desfășoară la sediul central al Universității Spiru Haret din București, str. Ion Ghica nr. 13, sectorul 3, la sediile facultăților din București, Constanța, Brașov, Craiova, Râmnicu-Vâlcea, Câmpulung-Muscel, Blaj și la Centrele pentru învățământ la distanță ale Universității Spiru Haret din țară și din străinătate.

III. DESFĂȘURAREA ȘI REZULTATUL ADMITERII

Art. 9. (1) Admiterea în anul I se face, în principal, pe baza rezultatelor obținute la examenul de bacalaureat, a fișei-chestionar și a discuției pe care o poartă un membru al comisiei de admitere cu fiecare candidat în parte, pe marginea răspunsurilor din fișa-chestionar.

(2) Pentru domeniile/specializările: arhitectură, teatru, muzică, cultură fizică și sport, limbi și literaturi, facultățile pot include, în structura admiterii, și teste de cunoștințe, teste de limbă, teste de aptitudini și vocaționale, probe practice etc.

(3) Fișa-chestionar se semnează de cadrul didactic care a realizat interviul și se validează de conducerea facultății respective.

(4) Rezultatele admiterii se comunică după susținerea interviului și, după caz, a testelor specifice specializărilor vocaționale.

IV. ALTE PRECIZĂRI ȘI DISPOZIȚII FINALE

Art. 10. (1) Taxele de școlarizare pentru anul universitar 2009-2010 rămân nemodificate, având următorul cuantum:

Specializarea	ZI	ID, FR
Drept, Administrație publică, Marketing, Afaceri internaționale, Contabilitate și informatică de gestiune, Management, Finanțe și bănci, Filosofie, Studii culturale, Jurnalism, Comunicare și relații publice, Sociologie, Psihologie, Pedagogie muzicală, Geografie, Geografia Turismului, Limba și literatura română – O limbă străină (engleză, franceză), Istorie, Administrarea afacerilor, Matematică, Informatică, Pedagogie	1.380	1.080
Limba și literatura modernă A (engleză, franceză) – Limba și literatura modernă B (franceză, engleză, germană, spaniolă, italiană, rusă, latină, arabă, japoneză, chineză)	1.725	1.125
Educație fizică și sportivă	1.725	1.425
Kinetoterapie și motricitate specială	1.725	-
Arhitectură, Artele spectacolului (Actorie)	1.800	-
Medicină veterinară	2.530	-

(2) Prezenta Metodologie privind admiterea în ciclul de studii universitare de licență pentru anul de învățământ 2009-2010 a fost aprobată de Senatul Universității Spiru Haret, în ședința din 13 mai 2009.

Președintele și Rectorul Universității Spiru Haret,

prof. univ. dr. Aurelian Gh. BONDREA

Republica Moldova

– parcursul sinuos al independenței

Conf. univ.dr.
Ludmila ROTARI

Misiunea fundamentală a istoriei și a celor care se ocupă de studierea ei este de a descoperi și a prezenta adevărul, fără a retușa sau ajusta faptele în modul dorit de guvernanți. Pentru a găsi răspuns la întrebarea retorică „Quo vadis, Basarabia?”, ne-am propus să realizăm o incursiune în istoria acestei regiuni, pentru a identifica originile unor probleme cu care se confruntă astăzi românii de peste Prut, precum și modul în care ele au evoluat de-a lungul timpului. Similitudinile sunt evidente, ele demonstrează complexitatea și importanța cunoașterii trecutului pentru evitarea unor greșeli și găsirea de soluții pentru rezolvarea lor de către contemporani.

Evenimentele din aprilie de la Chișinău au focalizat atenția opiniei publice internaționale asupra Republicii Moldova, un stat ce a apărut pe harta politică a Europei după 27 august 1991. Alegerile parlamentare, care s-au desfășurat la 5 aprilie 2009, au fost câștigate, și de această dată, de partidul comunist, care a reușit, de-a lungul celor opt ani de guvernare, să-și consolideze poziția și să împiedice ascensiunea opoziției, sfidând principiile democratice. Paradoxal,

în centrul Europei, în vecinătatea Uniunii Europene, se menține în continuare la putere un partid care, a fost condamnat și scos în afara legii chiar în Uniunea Sovietică, în august 1991. Declarațiile președintelui moldovean, acuzațiile aduse la adresa României, privind implicarea în treburile interne ale unui stat suveran, au fost lansate, pe de o parte, cu scopul de a sustrage atenția de la grave probleme economice și sociale, cu care se confruntă societatea moldoveană în contextul crizei economice mondiale, pe de altă parte, identificarea unui ipotetic dușman permite celor care atacă să-și elaboreze o strategie și să justifice anumite eșecuri pe care le înregistrează pe diverse planuri.

Ideologii comunistilor de la Chișinău demonstrează o bună cunoaștere a istoriei propagandei comuniste din perioada interbelică, atunci când România era ținta atacurilor lansate de Internaționala Comunistă. Astfel, în 1919, României îi erau aduse acuzații nefondate și nejustificate privind organizarea pe teritoriul ei a unor detașamente care trebuiau să atace Rusia sovietică, deși Bucureștiul a rămas consecvent poziției sale de menținere a neutralității și

neamestecului în problemele vecinului său de la Răsărit. Armata română avea ordine strictă de a nu ataca unitățile bolșevice, deși era supusă, în Basarabia, unei presiuni din partea celor care treceau fraudulos Nistru. Prin această linie de conduită, România urmărea propriile scopuri naționale: fiind situată la hotarul de vest al Rusiei sovietice, juca rolul de „cordon sanitar” pentru Occident, contra extinderii pericolului bolșevismului, o situație similară cu cea de

astăzi când, în calitate de membră a Uniunii Europene și NATO, are rolul de a apăra și proteja frontiera de est a spațiului comunitar. De altfel, atitudinea corectă a României a fost apreciată pozitiv până și de liderul bolșevic V.I.Lenin, care, într-un discurs de la începutul anului 1921, menționa faptul că România nu s-a implicat în lupta împotriva Rusiei sovietice, deși au fost momente când se putea antrena într-o astfel de acțiune.

(Continuare în pag. 8)

● Sesiunea anuală a cadrelor didactice de la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine: **Abordări sincronice și diacronice în cercetarea lingvistică și literatură** **pagina 3**

● **Nu este altă și mai plăcută zăbavă decât cititul cărților** **pagina 3**

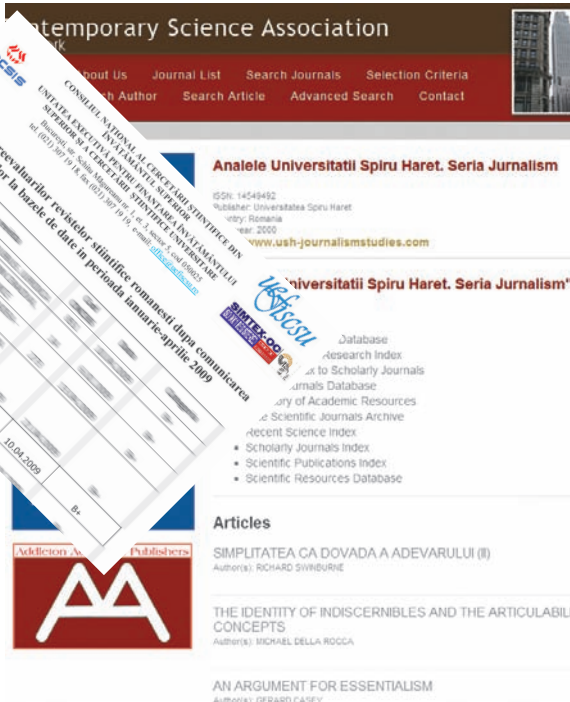
● 114 ani de la nașterea lui Lucian Blaga. „Lucian Blaga e mut ca o lebădă” **pagina 5**

Analele Universității Spiru Haret. Seria Jurnalism a obținut recunoaștere națională și internațională

Lector univ. dr. George LĂZĂROIU

Din această lună, odată cu includerea sa în cele 10 baze de date internaționale ale Contemporary Science Association (www.contemporaryscienceassociation.net) din New York (Academic Papers Database, Contemporary Research Index, Current Index to Scholarly Journals, Digital Journals Database, Directory of Academic Resources, Elite Scientific Journals Archive, Recent Science Index, Scholarly Journals Index, Scientific Publications Index și Scientific Resources Database), *Analele Universității Spiru Haret. Seria Jurnalism* a obținut cotarea B+ la CNC SIS (cel mai înalt nivel de performanță științifică ce poate fi atins de o revistă academică pe plan național). De asemenea, Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice a încheiat acum o săptămână un contract cu EBSCO Publishing din Statele Unite – cel mai important organism de stocare și diseminare a producțiilor științifice tip *premium* din întreaga lume. Richard Sawyer, *senior manager* la departamentul de parteneriate editoriale, a apreciat site-ul profesionist (www.ush-journalismstudies.com), calitatea redactării articolelor (tehnică și științifică) și relevanța contribuțiilor.

În volumul 9 din 2008 printre contributori s-au numărat personalități de la universități precum Oxford, Yale, Tufts, Tennessee, York, Purdue și Sydney, iar în volumul 10 din 2009, de la Oxford, Chapman, Amsterdam, Limerick, Newfoundland, New York, Wisconsin, New Jersey și Southern Illinois. *Analele Universității Spiru Haret. Seria Jurnalism* realizează schimburi internaționale cu următoarele reviste academice editate de Addleton Academic Publishers din New York: *Linguistic and Philosophical Investigations*, *Review of Contemporary Philosophy*, *Analysis and Metaphysics*, *Economics*, *Management*, and *Financial Markets*, *Contemporary Readings in Law and Social Justice* și *Geopolitics, History and International Relations*, respectiv de Romanian Institute of Orthodox Theology and Spirituality din New York: *Gracious Light*, *Symposium* și *Romanian Medievalia*.

Puncte de vedere

SENSURILE GLOBALIZĂRII (III)

Ion A. POPESCU, Aurelian A. BONDREA
Mădălina I. CONSTANTINESCU,
Alexandrina I.MERUȚĂ

Printre lucrările cele mai sistematice privind teoria globalizării, privită prin prisma evenimentelor istorice, se numără, fără îndoială, cea editată sub conducerea lui G. Barraclough (Barraclough, 1978, p. 245). Potrivit opiniei acestui cercetător, la mijlocul secolului XX a luat sfârșit perioada de dominație europeană, omenirea intrând în ceea ce el numește „vârsta civilizației globale”. Factorii care au condus la această etapă nouă au fost mai degrabă de natură economică, decât de

bogate și sărace (Barraclough, 1978, p. 256-257). Se înțelege că, la toate acestea, nu s-a ajuns dintr-o dată. În spatele acestei evoluții se află un sir de transformări tehnice și tehnologice care au făcut posibilă crearea rețelelor de comunicații, de căi ferate, a rețelilor de transport aerian care au redus enorm timpul de parcurgere a marilor distanțe ș.a.m.d. Punând în balanță toate aceste realizări, rezultă clar că vehiculul economic principal care a condus la globalizare a fost capitalismul, deoarece el a creat cadrul necesar efectuării schimburilor economice de-a lungul tuturor meridianelor și a desăvârșit procesul făturii pieței mondiale.

Punctul de vedere exprimat de G. Barraclough ni se pare a fi realist și la obiect. Oricât de importanți ar

fi factorii politici, culturali, ecologici etc., până la urmă, economicul este cel care determină evoluția procesului de globalizare. De altfel, latura culturală a acestui proces este oarecum ironizată de unii cercetători. De pildă, în cartea lor intitulată „Global Dreams”, R. Barnet și J. Cavanagh referindu-se tangențial la așa-numita „civilizație globală” consideră că aceasta reprezintă, de fapt, un fel de „bazar cultural mondializat” (Barnet, R., Jr.; Cavanagh J., 1994, p. 235). Mai corect ar fi – spun ei – să vorbim despre „un centru comercial global” (global shopping mall), generat de procesul mondializării capitalului.

(Continuare în pag. 4)

Conf.univ.dr.arh. Adrian MAHU
Facultatea de Arhitectură

Camil Petrescu încearcă să surprindă, în romanul „Patul lui Procuș”, întreaga imagine a vieții sociale din România de după Primul

Război Mondial. Pentru a realiza cât mai veridic ambianța specifică anilor '20, cu viața literară, gazetărească, politică și financiară, el

s-a documentat îndelung: a consultat revistele de modă, ca să redea cât mai fidel îmbrăcămintea personajelor, s-a informat din gazetele de specialitate asupra stilului mobilierului, a întocmit arhive de note și fișe cu problemele ce se dezbăteau de către opinia publică.

(Continuare în pag. 5)

STUDENȚII ÎNTREABĂ. PROFESORII RĂSPUND

Astăzi, răspund:

de la Facultatea de Marketing și Afaceri Economice Internaționale

- conf.univ.dr. Silvia OLARU

Reconsiderarea avantajelor concurențiale – către o nouă paradigmă a marketingului

Student: *Într-o lume atât de instabilă, în perioadă de plină criză economico-financiară mondială, ce rol are marketingul contemporan într-un mediu de afaceri distorsionat?*

Profesor: Marketingul contemporan are misiunea să dezvolte cât se poate de creativ strategia de afaceri a organizațiilor, capacitatea acestora de relaționare cu clienții și alte categorii de audiență. Astfel, singura concepte ca: poziționare strategică, marketing relațional, management al relației cu consumatorul, cercetare integrată de marketing ș.a. sunt doar câteva dintre instrumentele cu ajutorul cărora managerii de marketing vor operaționaliza strategii de succes. Toate aceste dezvoltări conturează o adevărată nouă paradigmă a marketingului, menită să explice mai bine noile tipuri de relații complexe de piață, în care este angrenată organizația secolului XXI.

Un reputat economist contemporan, profesorul Peter Drucker amintea că: „...deoarece scopul ei este să creeze clienți, firma va avea doar două funcții de bază – marketing și inovație. Marketingul și inovația produc rezultate. Restul sunt doar costuri...”. Această aserțiune este astăzi mai adevărată ca oricând. Mediul de afaceri contemporan s-a modificat vizibil, în sensul angrenării unor factori concurențiali extrem de agresivi pentru orice organizație implicată în procese de producție. Astfel, singura armă cu o eficiență reală, care poate ajuta organizația în atingerea obiectivelor sale strategice o reprezintă inovația, aplicarea acestui concept în extenso la nivelul strategiei de marketing. În acest fel, activitatea de marketing poate deveni cu adevărat „motorul care conduce o afacere”.

Student: *Există, în prezent, o evaluare cuantificabilă a activității de marketing?*

Profesor: În prezent, asistăm la o creștere a dinamicii pentru o multitudine de piețe, schimbări profunde la nivelul percepției consumatorilor, a obiceiurilor de consum, toate acestea necesitând o capacitate de adaptare pe măsură din partea organizațiilor. Adaptarea activității de marketing la toți acești factori de mediu este încă deficitară; pentru aproximativ 80% din totalul mărcilor de top, valoarea capitalizată a acestora a scăzut în ultimii trei ani. În ceea ce privește o serie întreagă de indicatori, cum ar fi: creșterea cotei de piață, rata de succes a noilor produse, profitul din investițiile în publicitate, promovarea directă a vânzărilor, satisfacția consumatorilor, retenția și loializarea clienților, programele de achiziție a clienților, aceștia au valori satisfăcătoare, medii pentru 68% dintre programele de marketing inițiate de companii, în timp ce doar 14% prezintă valori mai mari și doar 2% dintre programele inițiate au dus la rezultate deosebite, la obținerea unor valori maximele, pentru indicatorii enumerați.

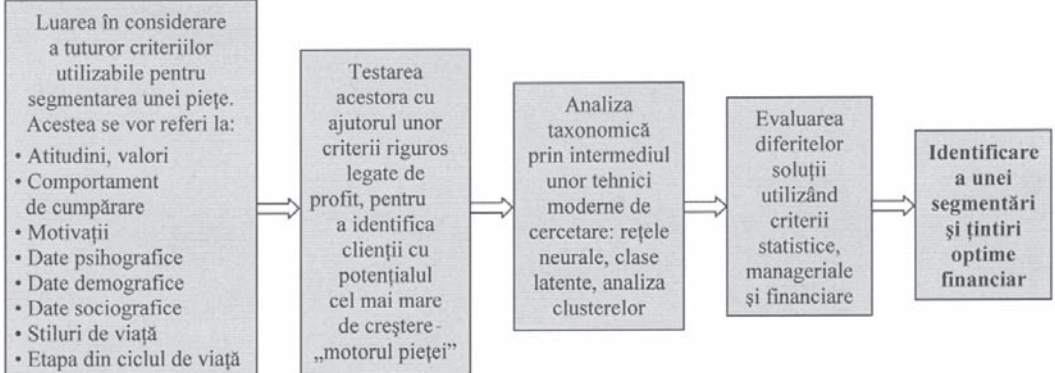

Fig. nr. 1. Etapele identificării celor mai profitabile segmente de consumatori pentru organizație

Student: *Care sunt elementele caracteristice modului în care se implementează marketingul în majoritatea firmelor, societăților?*

Profesor: Modul în care marketingul este implementat în majoritatea companiilor din lumea întreagă se caracterizează printr-o serie întreagă de elemente, cum ar fi:

- deciziile se bazează de multe ori pe intuiție și nu pe cunoașterea reală a problemelor și nevoilor consumatorilor;
- nu se realizează o planificare în timp util, se lucrează în grabă, cu reajustări ulterioare;
- se urmăresc rezultatele pe termen scurt, de obicei, pe un orizont de timp de până la o lună;
- se pune accentul mai mult pe identitatea vizuală a unei mărci și nu pe strategie și substanță, pe dezvoltarea valorii capitalizate a acesteia;
- nu există o poziționare și o țintire clară pe piețele vizate;
- este utilizată o publicitate mai mult comercială decât informativă, care pune accent pe „distracția” consumatorului nu neapărat pe informarea obiectivă a acestuia, pe favorizarea luării de decizii;

- o slabă capacitate de implementare a programelor de marketing, dublată de un audit de marketing insuficient de bine structurat.

Toate aceste fenomene obiective conduc către o singură concluzie firească: necesitatea dezvoltării și implementării unei noi paradigme în marketing, efort care să plece de la fundamentarea, pe baze solide, a strategiilor de marketing necesare la fiecare nivel al activității.

Așa cum susținea reputatul profesor Michael Porter: „... Strategia înseamnă să faci alegeri. Esența unei strategii este să alegi, să dezvolți activități în mod diferit față de concurenți...”. Deci, cu alte cuvinte, dezvoltarea unui avantaj concurențial trebuie făcută încă de la stadiul de concepere și implementare a strategiei de marketing, fiind urmărit cu insistență pe tot parcursul derulării etapelor firești a acesteia.

Student: *Cum pot fi identificate acele segmente care aduc profitabilitate, beneficii? Există un model anume?*

Profesor: Dezvoltarea strategiilor, care să permită o schimbare reală a modului în care este implementată activitatea de marketing în prezent, pleacă, paradoxal, de la două concepte clasice în marketing: țintire și poziționare. Diferența constă în felul în care sunt aplicate aceste concepte.

La nivelul identificării segmentelor, cu adevărat profitabile pentru companie, este necesară implementarea unui model care să permită companiei cea mai bună analiză posibilă a acestor segmente, pe care trebuie să le țină seama.

Modelul în cauză trebuie să poată fi aplicat pentru majoritatea organizațiilor implicate în activități productive, indiferent de natura bunurilor și a serviciilor produse. Este util de precizat că un astfel de model, așa cum este prezentat în figura nr. 1, este aplicabil doar pentru analiza consumatorilor persoane fizice și nu pentru segmentul de business al clienților unei organizații. Pentru acest segment major de piață, țintirea și segmentarea se realizează după alte criterii, îndeosebi după gradul de specializare al activității de producție și după poziționarea pe piață în funcție de variabile consacrate: prețuri practicate, volum producție, structură organizatorică, tehnologie utilizată etc. Așa cum se poate observa, figura nr. 1 propune o etapizare aparte a procesului de identificare pentru segmentele cele mai profitabile ale pieței organizației, deoarece se centrează pe necesitatea asigurării optimului financiar, lucru care, în prezent, scapă de multe ori managerilor de marketing, atunci când implementează această etapă a strategiei de marketing.

Se poate observa că aceste categorii de factori se centrează pe universul mental și de achiziție al consumatorilor, pe comportamentul lor imediat de cumpărare și consum.

Studierea în profunzime a acestei problematice referitoare la segmentare și țintire a segmentelor pieței reprezintă o cerință vitală pentru succesul întregii strategii definitorie pentru câștigarea avantajului concurențial. Fără o țintire corectă, fără optimizarea ratei de returnare a investiției făcute pentru fiecare client în parte, nu pot fi dezvoltate premisele reale pentru o diferențiere față de concurență. În sprijinul acestei afirmații vin și statisticile care precizează că la nivelul global al pieței unei organizații până la 24% dintre clienții potențiali îi reprezintă adaptorii timpurii, rapizi în ceea ce privește decizia de produs. Acest procent a crescut în ultimele decade fiind o trăsătură a economiei contemporane – consumatori cu posibilități extinse de informare, orientați către experiențe noi și cumpărături de impuls. Iată că, în condițiile în care această categorie nu este corect identificată și ținută pentru fiecare produs sau serviciu în parte, o importantă sursă de avantaj concurențial și însăși bazele întregii strategii de marketing sunt compromise de la bun început.

Student: *Ce rol au în câștigarea avantajului concurențial construirea unei poziționări corecte a produselor și serviciilor, tehnicile de cercetare de marketing?*

Profesor: În confirmarea strategiei, următorul pas îl reprezintă poziționarea corectă. Aceasta se esențializează prin intermediul a două, trei faze cheie sau afirmații care au puterea să fie suficient de clare, succinte, încât să focuseze întreaga percepție a consumatorilor asupra brandului propriu. Se observă, în prezent, în cazul multor mărci, o ciudată lipsă de preocupare a managerilor de marketing pentru poziționarea reală a acestora în mintea consumatorilor, planificarea eforturilor de marketing specifice poziționării neavând suficientă forță și continuitate încât să construiască o percepție centrată pe atribute fundamentale în poziționarea mărcii. Tot statisticile ne spun că doar 7% dintr-un număr de 340 de reclame, difuzate în prime-time, sunt axate pe ideea să comunice publicului un „raison d’etre” – deci un mesaj care să comunice clar o stare, o poziționare aparte față de concurență.

Pentru construirea unei poziționări de succes, eficiente, după prima etapă în care au fost identificate întele comunicării de marketing, segmentele profitabile, trebuie cunoscute în profunzime nevoile explicite, problemele și preocupările acestor segmente de consumatori, pentru care construim poziționarea în cauză. În acest sens, sunt extrem de binevenite tehnicile de cercetare calitativă, integrate într-o strategie coerentă împreună cu cercetarea cantitativă. Vorbim de un efort integrat al cercetării de marketing în care explorarea motivațiilor profunde, identificate cu ajutorul focus-grupurilor, este completată cu diversitatea și bogăția datelor reprezentative statistic, obținute prin anchetele clasice – directe sau online. Cercetătorii pot oferi, în medie, 25 până la 75 de atribute sau beneficii diferite, legate de un produs, pentru a cuantifica caracteristici tangibile sau intangibile, emoționale.

	Atribute	Beneficii
Tangibile	Gust deosebit de Cola	Ofereă energie
	Cel mai mic preț	Te ajută să slăbești
Emoționale	Autentic, original	Te face să te simți tânăr
	Favoritul adolescenților	Te face să te simți liber, „sălbatic”

Fig. nr. 3. Atribute determinante pentru importanța unei băuturi răcoritoare

Student: *Există și factori care ar putea influența negativ acest proces de realizare a poziționării de succes a produselor?*

Profesor: Identificarea corectă a atributelor care vor defini poziționarea produselor și a serviciilor, este îngreunată de faptul că în cadrul cercetărilor pot apărea situații de genul:

- nevoile pot fi confundate cu problemele;
- respondenții ezită să afirme orice din ceea ce i-ar face să pară superficiali;

• respondenții nu vor să admită că sunt sensibili în ceea ce privește prețul.

În sprijinul creării unui cadru cât mai corect pentru definirea motivațiilor reale ale consumatorilor, poate fi propus următorul model privind aceste motivații, vizibil în figura nr. 4.

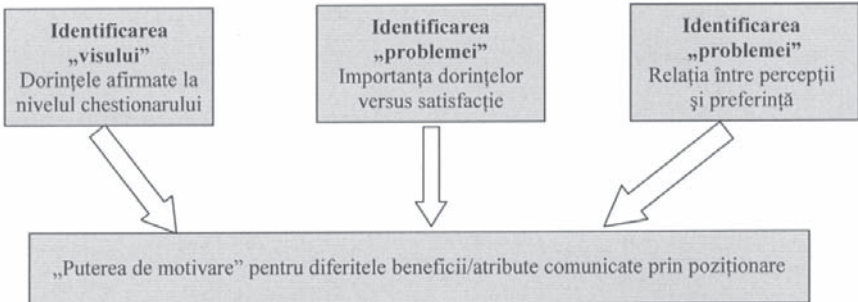

Fig. nr. 4. Model de analiză a motivațiilor consumatorilor

Modelul este util pentru a determina cu succes puterea de motivare pe care o poate genera la nivelul percepției consumatorului, un anume atribut sau beneficiu comunicat ca stare consumatorului.

Practicile de marketing superior care trebuie să fie punctul de pornire pentru o nouă orientare globală se caracterizează prin însăși modalități de poziționare excelente pentru mărcile leader. Un motiv important pentru care aceste mărci sunt leader naturali, pe lângă atributele intrinseci produselor sau serviciilor caracterizate printr-o claritate ireproșabilă, plusul de valoare, oferit clienților, este chiar această poziționare corectă, eficientă. Exemple grăitoare în acest sens pot fi considerate următoarele mărci:

BMW Burger King Chevy Trucks Chunky Soup Coke Disney GE Green Mountain Energy Mobil Service Stations Visa	Cel mai potrivit automobil Alege în felul tău! Dar, puternic, durabil Atât de tare că îl poți mânca cu furculița Autentic, real, original Distracția întregii familii Îmbunătățește calitatea vieții Putere curată, ecologică Service rapid și prietenos Acceptat peste tot
--	--

Student: *Ce am putea reține, în esență, din această problematică complexă, de mare actualitate din perspectiva implicării și a noastră ca viitori specialiști în realizarea unei noi orientări a activității de marketing?*

Profesor: Este mai mult decât vizibilă, pentru generarea și întreținerea avantajului concurențial, existența unei poziționări eficiente, care să fie centrată pe valorile și inefabilul, unicitatea fiecărui brand în parte. Doar construirea și livrarea unei experiențe unice, profund emoționale în cazul fiecărui brand poate asigura o identificare rapidă în universul alegerilor consumatorilor. Pentru o nouă orientare eficientă a activității de marketing, pe lângă o țintire și poziționare ireproșabile, impecabile este necesară și menținerea unei relații speciale cu consumatorii, construită strategic, pe termen lung.

Acest lucru este posibil prin utilizarea în tandem a instrumentarului specific pentru marketingul direct (care creează, gestionează și adaptează bazele de date privind clienții, precum și comunicarea directă, complet personalizată cu aceștia), managementul relației cu consumatorii (care gestionează la un nivel superior bazele de date privind clienții, relaționarea cu aceștia din perspectiva programelor de loializare) și marketingul relațional (care propune dezvoltarea unui nou model de comunicare nu numai cu clienții business, ci și cu cei fizici – promovând chiar și în cazul acestora ideea de „parteneriat”).

Marketingul a ajuns în prezent atât o știință, cât și o artă, din acest punct de vedere, era marketingului bazat strict pe tehnologia informației luând sfârșit. Este momentul afirmării marketingului intuitiv, care să propună o abordare holistică a consumatorului, văzut ca o ființă cu o personalitate complexă, dinamică, nu doar ca un „utilizator” de resurse, „un purtător al cererii”.

Doar în acest fel, consumatorul sofisticat al acestui sfârșit de secol poate „coopera” cu organizațiile în atingerea obiectivelor strategice ale acestora, în vederea menținerii avantajelor competitive.

de la Facultatea de Geografie și Geografia Turismului

- conf.univ.dr. Nicu I. AUR

Student: *Cum a evoluat și cum se prezintă astăzi Câmpia Siberiei de Vest?*

Profesor: Această regiune geografică este una dintre cele mai întinse câmpii de subsidență ale Terrei (are o suprafață de aproximativ trei milioane km²), fiind netedă, aluvială, bine delimitată de regiuni mai înalte în vest, est și sud; spre nord prezintă un țărniș sinuos, coborât. Câmpia Siberiei de Vest a evoluat pe un fundament hercinic scufundat la adâncimi diferite la sfârșitul paleozoicului și începutul mezozoicului. Peste fundamentul hercinic s-au depus sedimente mezozoice și paleogene. Exondată la sfârșitul terțiarului a fost, ulterior, modelată de glaciațiunea pleistocenă și transgresiunile mărilor nordice.

Relieful este uniform și altitudinea este mică. Câmpia Siberiei de vest este o câmpie de acumulare marină, glaciară și fluvială.

Din nord spre sud cuprinde următoarele subunități: Câmpia Iamal-Gidansk, Câmpia Obi-Taz, Câmpia Tobolsk, Câmpia Toms-Omsk.

Student: *Care sunt principalele tipuri de așezări rurale din Japonia?*

Profesor: În Japonia predomină satele adunate, foarte concentrate, datorită densității mari a populației (în câmpie trăiește 50% din populația țării). Zonelor colinare și montane le sunt caracteristice satele liniare, cu casele așezate în 2-6 linii paralele.

Satele risipite apar în zonele montane împădurite din Hokkaido.

Japoniei îi sunt specifice patru tipuri de sate: *si*, *matti*, *mura*, *buraki*. Așezările rurale de tip *si* au caracteristici urbane, *buraki* sunt așezări rurale mici, iar celelalte tipuri (*matti*, *mura*) sunt intermediare, cu funcții administrative. pe ansamblu, fizionomia satelor japoneze se deosebește puțin de aceea a orașelor mici. Structural, așezările rurale, japoneze sunt, geometrizate.

Student: *Într-o lucrare tradusă din limba iraniană am găsit referiri la „minele de apă”. Ce sunt acestea?*

Profesor: Atât în Antichitate, cât și în Evul Mediu, civilizația iraniană era una dintre marile

civilizații ale lumii; acestea se afla pe teritoriul de astăzi al Iranului, în Mesopotamia, până la Golful Persic, Marea Caspică și India. Azerbaidjanul iranian avea soluri fertile (formate pe lavă vulcanică) și reprezenta „grânarul Iranului”. Pe teritoriul iranian, zonele marginale, poalele munților, platourile și povârșurile lor au fost favorabile culturii plantelor și creșterii animalelor; aceste teritorii gravitate din punct de vedere economic, spre Mesopotamia (în vest), valea Indului (în est), și spre „Țara celor șapte fluvii” (Amu-Daria – Vechiul Oxus, Sâr-DAR ș.a.), decât spre interiorul acoperit cu nisipuri. Lipsa apei a impus, ca o condiție a supraviețuirii, săparea și întreținerea unei întinse rețele de irigație, de-a lungul Tigrului (în secolul al VII-lea), Karunului, la vest de Isfahan (secolele XVI-XVII), de-a lungul Amu-Dariei (sub moguli, în secolele XIII-XIV) – prin urmare, un spațiu vast.

Încă din Antichitate se utiliza un sistem ingenios, acela al „minelor de apă”; acestea erau adevărate galerii subterane care, mergând pe firul pânzei freatice, cu puțuri de aerisire și pompare la suprafață, plasate la intervale egale și înconjurare de praguri de pământ, așa cum se păstrează și astăzi în zona Teheranului.

Irigațiile au permis cultivarea grâului în Azerbaidjan, a orzului și orezului în zona Mării Caspice și pe valea fluviului Amu-Saria, a trestiei de zahăr și a dudului în regiunea Bardha (la vest de Marea Caspică) și la Djurdjan pe malul

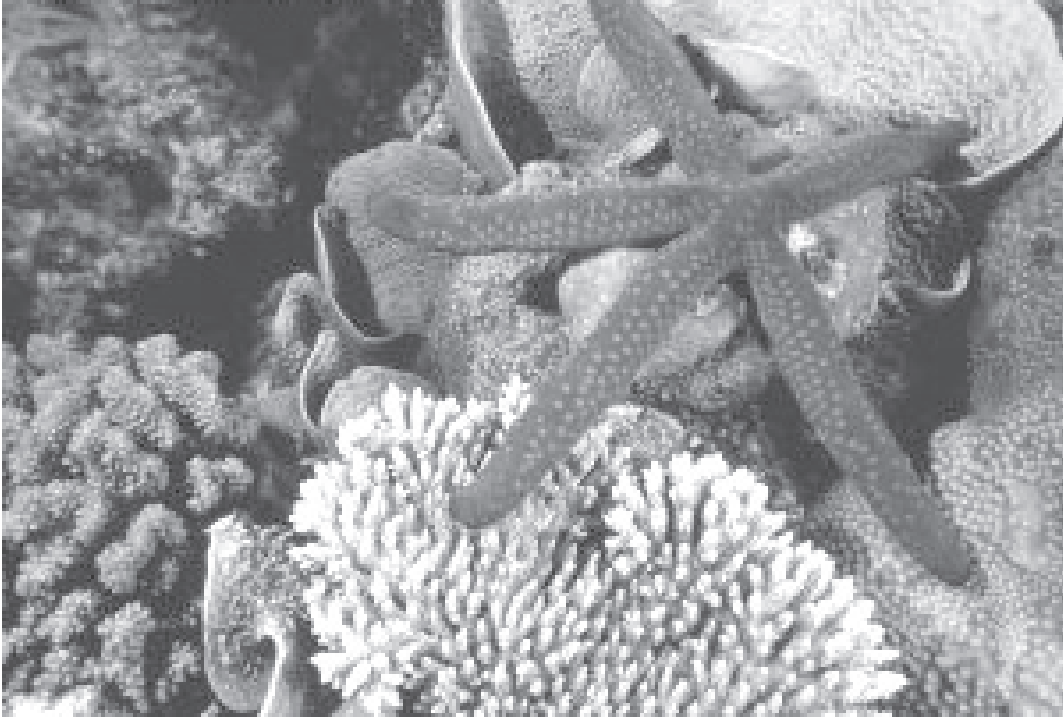
estic al aceleiași mări, a bumbacului și susanului în Horasan, a sofranului în Iranul occidental, a citricelor pe țărmul Mării Caspice și în Câmpia Shatt-al-Arab.

Student: *În clasa a X-a de liceu ni se spune că Australia are mari resurse de minereu de fier; astăzi informațiile despre aceste resurse aproape că lipsesc.*

Profesor: În NV Australiei, la est de Exmouth și la sud de Munții Hamersley se întinde regiunea numită The Pilbara, punctul central al bogăției minerale a Australiei de Vest și una din cele mai bogate serii de mine din lume. În această regiune minereul de fier domină, iar orașele par să apară peste noapte în mijlocul plantelor cu spinii. Minerul extras din Mount Newman și Tom Price este transportat printr-un sistem de căi ferate până la coastă, de unde este expediat pentru a fi prelucrat pe plan local sau în străinătate. În portul Hedland se manevrează un tonaj mai mare ca în orice alt port din Australia, acest port este aproape exclusiv dotat pentru a manevra minereul de fier din imensele centre miniere din Pilbara.

Alte mari centre de exploatare a minereului de fier sunt în arealul Yampi Sound, în apropierea țărmului, la vest de Munții King Leopold, în gruparea de la Iron Knob și în Tasmania.

După volumul producției de minereu de fier, Australia ocupă

locul al III-lea pe plan mondial. Unele zăcăminte se găsesc la suprafață sau la mici adâncimi. În Australia se extrage de cinci ori mai mult minereu de fier decât în Europa.

Student: *Am avut prilejul să văd într-un film câteva secvențe din Marea Barieră de Corali, în care se explicau condițiile, modul de formare și importanța ecosistemului. Aș dori mai multe informații din domeniul geografico-turistic.*

Profesor: Cel mai mare recif de corali din lume este o minune naturală și, totodată, principala atracție turistică a statului australian Queensland. Are o lungime peste

2500 km de recife separate, interconectate și o suprafață de peste 2900 km². Marea Barieră de Corali nu este numai cea mai mare masă de organisme vii de pe Terra, ci și un complex incredibil și cel mai divers ecosistem.

Minusculul animal, polipul, alcătuit dintr-o gură, câteva tentacule și un schelet din calcar, în care se retrage în timpul zilei se află în centrul acestui ecosistem. Scheletele lor sunt unite de alge ce furnizează materialul care consolidează reciful. Bariera adăpostește numeroase viețuitoare marine: peste 1000 de specii de pești, rechini de coral cu cioc alb, calcanul manta, mii de crustacee, stele de mare, moluște, mamifere care pot ajunge la o lungime de doi m, homarul cu nas-lopată, uriașul cod-cartof, anemone ș.a.

Pe circa 20 de insule cu stațiuni sunt numeroase atracții turistice: pe *Insula Magnetic* (5000 ha) este un *parc național*, se află locuri de cazare și facilități pentru excursionsiști, locuri de plimbare prin pădurea tropicală; în golful Nelly există un *acvariu al Lumii Rechinului*. Pe *Insula Orpheus* se află o modernă stațiune ascunsă printre copaci, iar pe *Insula Bedarra* se găsesc plaje cu nisip alb. *Insula Fitzroy* este un loc pentru scufundări și pescuit, iar *Insula Hamilton* are un hotel înalt, un port plutitor de ambarcațiuni, un aerodrom, un complex sportiv complet. *Insula Heron* are o lungime doar de un km, dar este cel mai celebru recif coralier din Barieră; viața marină este abundentă, se găsesc toate felurile de corali, accesul este ușor cu avionul sau cu un catamaran rapid.

Sesiunea anuală a cadrelor didactice de la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine

„Abordări sincronice și diacronice în cercetarea lingvistică și literatură”

Reconfirmând vocația plurivalentă, interdisciplinară a propriilor cadre didactice, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine din cadrul Universității *Spiru Haret* a organizat, în zilele de 15 și 16 mai 2009, Sesiunea anuală de comunicări științifice, care s-a desfășurat, într-o ambianță de mare elevație și rigoare științifică, în amfiteatrul facultății din str. Ion Ghica nr. 13. Tema abordată s-a intitulat, într-o formulare generoasă **Abordări sincronice și diacronice în cercetarea lingvistică și literatură**, de interes și de actualitate, având ample deschideri la o mare varietate de aspecte din diferite domenii.

Este salutar efortul de a conferi acestei sesiuni un caracter internațional, prin invitarea și participarea a peste 40 de invitați, cadre didactice universitare din Europa și Africa, de la universitățile din Viena, Talin, Palermo, Macedonia. De asemenea, au participat cu lucrări, alături de profesorii Facultății de Limbi și Literaturi Străine din cadrul Universității *Spiru Haret*, și cadre didactice de la mai multe universități din țară.

Structurată pe șapte secțiuni cu tematici distincte, între care *Studii culturale, Literatură engleză, Literatură americană, Literatură italiană, Literatură germană și literatura comparativă, Analiza discursului, Activitatea de traducere, Insulele lingvistice, Proiect bilateral româno-austriac*, manifestarea științifică de amvergură națională și internațională a demonstrat că Facultatea de Limbi și Literaturi Străine oferă un spațiu privilegiat activității de cercetare, acumulând de acum un tezaur de metodologii și experiențe, de rezultate în acest fascinant domeniu, lucrările prezentate bucurându-se de aprecieri pe măsură din partea celor prezenți.

Parteneriat cu Universitatea din Viena

O sesiune specială de comunicări științifice s-a organizat pe baza proiectelor de parteneriat cu Universitatea din Viena, beneficiind de participarea extraordinară a prof. dr. Peter Ernst, lingvist de renume mondială, titular al Catedrei de Lingvistică Germanică Contemporană a Institutului de Germanistică din Viena; în cadrul acesteia au fost susținute lucrări științifice de cadre didactice și studenți din Viena și de la Universitatea *Spiru Haret*. (A.D.)

Universitatea *Spiru Haret* a participat la a 11-a Conferință Națională a Cercetării Științifice din Învățământul Superior (CNCISIS)

Universitățile românești se prezintă

În perioada 7 – 9 mai 2009, la Timișoara, a avut loc cea de a 11-a Conferință Națională a Cercetării Științifice din Învățământul Superior, organizată de Ministerul Educației, Cercetării și Inovării prin CNCISIS, cu sprijinul Universității Politehnice din Timișoara. Evenimentul a inclus și organizarea unei expoziții, cu titlul „Universitățile românești se prezintă”.

Universitatea *Spiru Haret* a participat la Conferința Națională a Cercetării Științifice, în acest an fiind reprezentată de profesorul univ. dr. doc. Grigore POSEA, prorector cu cercetarea științifică și director al Departamentului de Management al Cercetării Științifice (DMCS) din *USH*, împreună cu drd. Marin Cruceru, secretar al Consiliului

Cercetării Științifice din universitatea noastră.

Cu acest prilej, a fost organizat un stand expozițional cu produse de diseminare a rezultatelor cercetării științifice din universitate, respectiv lucrări științifice, lucrări de doctorat, cursuri universitare, Analele acreditate de către CNCISIS, reviste științifice, postere și CD-uri ale unor conferințe științifice internaționale, postere ale unor Centre de cercetare științifică (medicină veterinară – *VETSCIENCE*, cercetării economice – *CESMAA* și *CSME*), ale forme de diseminare a rezultatelor cercetării științifice (revista *Opinia națională*), precum și broșura cu *Potențialul cercetării științifice al facultăților din Universitatea Spiru Haret*.

Lucrările conferinței s-au desfășurat pe durata a trei zile și

au cuprins momente festive, susținerea Raportului de activitate al CNCISIS, prezentarea unor proiecte de tip fonduri structurale, al căror beneficiar principal este Ministerul Educației, Cercetării și Inovării, precum și dezbateri privind calitatea, performanța cercetării științifice, rolul școlilor doctorale în realizarea acestor deziderate, îmbunătățirea managementului învățământului românesc, ca obiective ale proiectelor menționate.

Momentele de tip festiv au inclus o prelegere științifică omagială a academicianului Ion Anton și decernarea premiilor CNCISIS, ca o recunoaștere a contribuției în aria cercetării românești a unor personalități pentru întreaga lor activitate științifică, dar și a unor performanțe deosebite ale unor tineri cercetători români, doctori în științe din diverse domenii ale cercetării științifice.

Prezența delegației *USH* la conferință s-a completat prin participarea la dezbateri, prin informațiile utile oferite vizitatorilor - profesori, elevi și studenți - la standul expozițional. Standul a suscitat interesul organizatorilor și s-a concretizat în discuții privind materialele expuse, dar și rolul și importanța universității noastre în promovarea învățământului superior și a cercetării științifice în instituții private.

Drd. Marin CRUCERU, secretar al Consiliului Cercetării Științifice

Sesiunea anuală de comunicări științifice a masteranzilor de la Facultatea de Educație Fizică și Sport

Probleme actuale în educație fizică, sport și kinetoterapie

Lector univ. dr. Ioana GHEORGHE

Intrată în tradiția manifestărilor științifice ale Facultății de Educație Fizică și Sport, Sesiunea din acest an a masteranzilor s-a desfășurat sub genericul „**Probleme actuale în educație fizică, sport și kinetoterapie**”, bucurându-se de un real interes și o largă participare – cadre didactice, masteranzi și chiar studenții din ciclul I de licență.

În cadrul lucrărilor au fost susținute 40 de comunicări de către masteranzi care urmează cursurile la Facultatea de Educație Fizică și Sport, ciclul II de studii universitare de masterat: „Educație Fizică și Managementul activităților și structurilor sportive”, „Educație Fizică și Antrenament sportiv”, „Kinetoterapie în afecțiunile cerebro-vasculare”, „Kinetoterapie în afecțiunile locomotorii” și la cursurile masterale post-universitare „Managementul activităților sportive”,

„Antrenament și performanță sportivă”, „Recuperare post-traumatică și refacere post-efort în educație fizică și sport” și „Comunicare și mass-media în sport”.

Sesiunea organizată de *Centrul de cercetări în Educație Fizică, Sport și Kinetoterapie* al facultății a fost structurată pe două secțiuni: „Management și antrenament sportiv” și „Refacere și recuperare post-efort”, în cadrul cărora s-au prezentat teme de mare actualitate, abordate dintr-o mare varietate de unghiuri de vedere, pe problematici specifice domeniului educației fizice, sportului și kinetoterapiei, vizând *Managementul sportiv, Performanța sportivă, Antrenamentul sportiv și competițiile de performanță*. De asemenea, lucrările au abordat și tematici din domeniul general al refacerii post-traumatice, precum și din

domenii specifice, cum sunt: *Recuperarea de statică vertebrală și Programe fizice kinetice de recuperare a unor deficiențe locomotorii*.

Dintre comunicările prezentate, urmărite cu mare

interes, se pot enumera: „*Elemente de profilaxie școlară în tulburările de statică vertebrală*” (masterand Clara Tevanov), „*Programe de kinetoterapie în corectările posturale la copii*” (masterand

Daniela Mantu), „*Terapia ocupațională în tulburările de statică vertebrală*” (masterand Anca Jianu), „*Evaluarea performanțelor personalului didactic din învățământul superior*” (masterand Mihaela

Ganciu), „*Resurse umane în activitatea de educație fizică și sport*” (masterand Dorin Gherman), „*Managementul unei organizații sportive private în inutul de performanță*” (masterand Bogdan Tiu).

Efortul masteranzilor, sprijiniți de cadrele didactice, de a conferi lucrărilor susținute un ridicat nivel științific, fiind în acord și cu orientările și tendințele moderne ale cercetării naționale și europene în domeniul sportului și kinetoterapiei, a fost vizibil și răspălit pe măsură.

Sesiunea științifică 2009 a masteranzilor de la Facultatea de Educație Fizică și Sport se înscrie pe linia preocupărilor permanente ale Universității *Spiru Haret* și ale facultății de a desfășura o activitate continuă de cercetare științifică, teoretică și practică aplicativă, în paralel cu dinamizarea activității propriului Centru de Cercetări în Educație Fizică, Sport și Kinetoterapie, creat la Facultatea de Educație Fizică și Sport a Universității *Spiru Haret*.

Nu este altă și mai plăcută zăbavă decât cititul cărților

Prof.univ.dr.
Ion Dodu BĂLAN

Despre un raport de complementaritate...

Civilizația mijloacelor electronice fură tot mai mult din spațiul și timpul civilizației Gutenberg, cred unii care văd un raport antagonic dintre ele, prevestind pesimist dispariția celei din urmă. Credința aceasta dezvăluie firește un mod profund greșit de gândire, întrucât raportul real nu e, și nu trebuie să fie antagonic, ci de complementaritate. Aceasta a fost concluzia unei dezbateri organizată la Köln de Clubul de la Roma, la care am avut onoarea să particip împreună cu regretatul germanist prof. univ. dr. Jean Livescu.

Nu e totuna când *anume citești* o carte.

Când Minulescu ne îndemna prin titlul uneia dintre operele sale „Citiți-le noaptea” – nu făcea un simplu joc de vorbe. Țîntea undeva, sconta pe timpul psihologic al lecturii. Un erudit cu spirit agil ca Petre Pandrea observa, desigur cu un anumit subiectivism, că „Mallarmé este o lectură matinală. Baudelaire trebuie citit în timpul serii până la miez de noapte. Rimbaud este lectură după miezul nopții, până la 2-3 dimineța, apoi dispare vraja. Leopardi se citește de preferință în după-amiezi toride de vară. Villon e un sensibil punșag același orarul lui de lectură pentru mine este la orice oră din zi și din noapte. Există, în mod curios, un cadran al lirisului!”.

Cred că orice lector asiduu de poezie și-a putut alcătui pentru sine, cu poezii săi preferați, un asemenea cadran liric. Considerațiile de față n-au vrut să fie altceva decât o introducere la prezentarea cărții criticii, istoricului literar, al moralistului francez Émile Faguet, *Arta de a citi*. Lectura unei asemenea lucrări este absolut necesară, mai ales într-un moment când cine vrei și cine nu vrei își dă cu părerea despre citit, cu toate că de la studiul lui Radu Stanca intitulat *Problema cititului – contribuții la estetica fenomenului literar*, apărut în revista *Transilvania*, an 74, nr. 3-4, nu s-a mai publicat la noi contribuții cu adevărat științifice despre această problemă vitală pentru formarea unei personalități și dezvoltarea unei culturi „*Scris, operă literară, citit*” – considera Radu Stanca – *reprezintă tricotomie fețele obiective, prin urmare specifice, ale fenomenului literar*”. Evident, lucrarea lui Radu Stanca, în ciuda efortului de a fi pe deplin originală, împărțind tipurile cititului în: 1) științific; 2) retoric; 3) adecvat estetic, este într-o bună măsură tributară ideilor lui Émile Faguet din cartea *Arta de a citi*. Profesor de istorie a literaturii franceze, autor al atâtor tomuri despre această bogată literatură din secolele XVI, XVII, XVIII și XIX, și, totodată, unul dintre cei mai mari cititori ai lumii, Émile Faguet, depășit în atâtea privințe, rămâne în actualitatea fiecărei generații cu acest frumos și util „abecedar al cititului”. Origine se lasă copleșit de foamea de a citi are datoră să-l parcurgă măcar o dată, cel puțin din simplă curiozitate. „[...] Cititul cu oarecare restricții (fîndcă unele lecturi sînt primejdioase, -n.n.) reprezintă – după Émile Faguet – unul din cele mai cunoscute mijloace ale fîcîrierii. Îndreptă-te către el pentru că te va conduce spre înțelepciune și conduce spre înțelepciune pentru că vine de acolo; e patria fîcîrierii, unde, în mod direct, îi place să-și conducă prietenii”. Din capitolele cărții lui Faguet se desprind câteva idei de o deosebită valoare practică pentru toate categoriile de cititori, idei-sfaturi formulate ca niște aforisme – aș zice – verificate în timp.

„Ca să înveți să citești, trebuie, în primul rând, să citești foarte încet...”

„A citi încet este primul principiu și se aplică oricărei lecturi. Este arta de a citi în esența ei”.

„Trebuie să ne ferim de lene citind, chiar dacă o facem cu lirism... Dar și de grabă... o altă formă a lenii”.

„Trebuie să citești cu atenție și discernământ și să nu te încrezi în prima impresie”.

„Trebuie să citești mult, să-ți dai seama că ai impresia că vrea să zică Faguet – și nu multe și în grabă. Cred că e de preferat ca un tânăr să citească încet, într-un an întreg, descifrând până la ultima silabă sensurile textului, numai *Ilada* și *Odiseea* lui Homer împreună cu mitologia greacă, decât o sută de romane ca pe niște articole de ziar. Dacă cititul încet e un principiu esențial

pentru orice lectură, arta de a citi nu poate fi aceeași pentru orice fel de lectură.

Există o artă de a citi fiecare tip de operă. De pildă, cărțile de idei presupun „arta de a confrunța și a corela mereu”, căci în astfel de cazuri se citește „atăt întorcând foile de la stînga la dreapta, cât și de la dreapta la stînga, adică revenind mereu asupra celor citite, cât și continuând lectura”. Arta de a citi înseamnă spirit critic și discernământ, puterea de a corela diverse lecturi, capacitatea de a pătrunde în intimitatea universului unui scriitor și de a-i descoperi contradicțiile. „În rezumat – spune Faguet – lectura unui autor – filosof este un continuu dialog cu el, în care se regăsește tot farmecul și primejdia unei discuții din viața de toate zilele”. Cărțile care se adresează sentimentului „se pot citi ceva mai puțin încet, dar nu prea repede...” Cititorul unor asemenea cărți trebuie să se lase furat, trebuie să trăiască în pielea personajelor. Aceasta înseamnă „o pierdere a personalității noastre, dar și o creștere, în sensul că, în viața aceasta de împrumut, trăim cu mai multă intensitate, mai în larg, mai minunat ca de obicei”. Astfel de lecturi trebuie să ne conducă spre o mai bună cunoaștere a oamenilor, spre posibilitatea de a-i observa mai profund și mai nuanțat.

Eternele întrebări „Pot fi citiți sau numai ascultați poezii dramatice?”, Faguet îi răspunde cu multă îndreptățire: „Cred că în aceeași măsură și una și cealaltă”. „E remarcabil să vezi, dar să și citești o piesă de teatru pentru a-ți da seama de valoarea intrinsecă a textului și de aceea a spectacolului”. „În orice caz e necesar să vezi; obișnuiește-te să vezi. Unul din lucrurile care deosebesc o piesă bine făcută de una prost făcută, o piesă vie de una statică este că prima o înțelegi, iar pe a doua nu. La fel cum un bun dramaturg este într-o bună măsură tributară ideilor lui Émile Faguet din cartea *Arta de a citi*. Profesor de istorie a literaturii franceze, autor al atâtor tomuri despre această bogată literatură din secolele XVI, XVII, XVIII și XIX, și, totodată, unul dintre cei mai mari cititori ai lumii, Émile Faguet, depășit în atâtea privințe, rămâne în actualitatea fiecărei generații cu acest frumos și util „abecedar al cititului”. Origine se lasă copleșit de foamea de a citi are datoră să-l parcurgă măcar o dată, cel puțin din simplă curiozitate. „[...] Cititul cu oarecare restricții (fîndcă unele lecturi sînt primejdioase, -n.n.) reprezintă – după Émile Faguet – unul din cele mai cunoscute mijloace ale fîcîrierii. Îndreptă-te către el pentru că te va conduce spre înțelepciune și conduce spre înțelepciune pentru că vine de acolo; e patria fîcîrierii, unde, în mod direct, îi place să-și conducă prietenii”. Din capitolele cărții lui Faguet se desprind câteva idei de o deosebită valoare practică pentru toate categoriile de cititori, idei-sfaturi formulate ca niște aforisme – aș zice – verificate în timp.

„Ca să înveți să citești, trebuie, în primul rând, să citești foarte încet...”

„A citi încet este primul principiu și se aplică oricărei lecturi. Este arta de a citi în esența ei”.

„Trebuie să ne ferim de lene citind, chiar dacă o facem cu lirism... Dar și de grabă... o altă formă a lenii”.

„Trebuie să citești cu atenție și discernământ și să nu te încrezi în prima impresie”.

„Trebuie să citești mult, să-ți dai seama că ai impresia că vrea să zică Faguet – și nu multe și în grabă. Cred că e de preferat ca un tânăr să citească încet, într-un an întreg, descifrând până la ultima silabă sensurile textului, numai *Ilada* și *Odiseea* lui Homer împreună cu mitologia greacă, decât o sută de romane ca pe niște articole de ziar. Dacă cititul încet e un principiu esențial

Practică pedagogică la *International British School of Bucharest*

O experiență utilă, o adevărată provocare

Stagiul de practică pedagogică este obligatoriu pentru toți studenții Universității *Spiru Haret* care aleg să urmeze și modulul psiho-pedagogic din cadrul facultăților unde studiază. După cum știm, acest stagiu se desfășoară în anii terminali, după ce studentul a parcurs, deja, cursurile de psihologie și pedagogie și a început studiul didacticii, aplicând cele învățate în cadrul unor lecții demonstrative ținute la anumite școli generale sau licee, sub îndrumarea unui profesor coordonator.

Anul acesta, un grup de șase studenți ai Universității *Spiru Haret*, selecțiați de conf. univ. dr. Adela Mihaela Țăranu, Cancelar al Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic, au avut șansa de a efectua un stagiul de practică pedagogică în cadrul unei prestigioase școli din București – instituție afiliată Universității noastre – *International British School of Bucharest* – și singura școală din București având acreditările Cambridge University, COBIS (Council of British International Schools), ARACIP, ECIS (European Council of International Schools). Cei șase studenți, care au participat la acest training de practică pedagogică, sunt: **Melina Druță** (Facultatea de Educație Fizică și Sport), **Alina Apostol** (limba germană – Facultatea de Limbi și Literaturi Străine), **Daniela Munteanu** (limba franceză – Facultatea de Limbi și Literaturi Străine), **Yami Borlescu** (limba engleză – Facultatea de Limbi și Literaturi Străine), **Robert Alexandrescu** (Facultatea de Psihologie), **Cătălin Ion** (Facultatea de Istorie) și **Veronica Anghelescu** (Facultatea de Muzică).

Scopul acestui program este de a dezvolta aptitudinile pedagogice ale studenților și de a contribui la înțelegerea și aplicarea practică a procedurilor de planificare și evaluare a lecțiilor, a tehnicilor de predare și a managementului clasei, într-un mediu internațional; predarea în această școală se face integral în limba engleză, fapt pentru care au și fost selecțiați numai vorbitori foarte buni de limbă engleză.

Personal, am predat șase ore de muzică, la categoriile de vârstă de la clasa a treia până

la clasa a zecea, și pot spune că a fost o experiență utilă, o adevărată provocare din multe puncte de vedere, inclusiv din acela al predării într-o limbă străină. De asemenea, a fost necesar să mă adaptez programelor urmate de elevii acestei școli și faptului că elementele teoretice preluate în timpul orelor de muzică trebuiau exemplificate pe un instrument muzical, pe care nu îl studiasem anterior (recorder), lucru pe care l-am realizat în

săptămâna anterioară predării celor șase lecții, cu sprijinul profesorului coordonator, Angel Militaru.

Am apreciat, de asemenea, calitatea profesională și umană a întregului colectiv din cadrul „*International British School of Bucharest*”, condusă de directorul Tiplea. Ni s-a oferit tot sprijinul necesar planificării și predării lecțiilor și am învățat, cu toții, nu numai elemente de pedagogie, psihologie, didactică, dar și

noțiuni de team building și management.

A fost interesant să iau contact, în acest sens, cu modul de organizare a acestei instituții de învățământ, în care fiecare este văzut nu ca un angajat, ci, înainte de orice, ca un membru al unei echipe armonioase, cu o gândire pozitivă și orientată spre șlefuirea și desăvârșirea educației și personalității elevilor.

Veronica ANGHELESCU, studentă, Facultatea de Muzică

În acest stagiul de trei săptămâni, studenții au asistat la mai multe ore susținute de

Harta inteligenței

Ispititoare tentație de a face o ierarhizare a valorilor, după criteriul coeficientului de inteligență înregistrat în toate țările, a reprezentat o adevărată provocare pentru profesorul și psihologul Richard Lynn, de la Universitatea irlandeză din Ulster. Așa s-a născut formidabila idee de a configura, pentru prima dată, o originală hartă a inteligenței, care a dezvăluit ce loc ocupă în comunitatea elitelor, a deșteptilor, cum s-a spus, țările, în funcție, evident, de media coeficientului de inteligență rezultat.

Din studiul realizat, în martie 2006, de profesorul Richard Lynn rezultă că în Germania și Olanda s-a înregistrat cea mai mare medie a coeficientului de inteligență – 107. România a fost „predestinată” să ocupe în acest clasament un loc derizoriu, umililor, având un coeficient mediu de inteligență de numai 94, devansând doar Turcia și Serbia. De fapt, cum se configurează harta inteligenței? Iată originalul top: Germania, Olanda – 107; Polonia – 106; Suedia – 104; Italia – 102; Austria, Elveția – 101; Marea Britanie, Norvegia – 100; Belgia, Danemarca, Finlanda – 99; Cehia, Ungaria, Spania – 98; Irlanda – 97; Rusia – 96; Grecia – 95; Franța, Bulgaria, România – 94; Turcia – 90; Serbia – 89.

În familia organizației MENSA, familia celor cu un coeficient de inteligență peste 132, cea mai mare și mai veche societate a persoanelor cu coeficient ridicat de inteligență, doar 55 de români sunt oficiali membri ai acesteia. În vreme ce americanii și britanicii sunt cu zecile de mii, iar vecinii noștri bulgari sau maghiari au depășit pragul de șase sute de membri. MENSA România avea în noiembrie 2004 doar șapte membri, numărul lor oficial ajungând acum la 55. În contrast cu Ungaria și Bulgaria, care au organizații ce depășesc 600 de membri, iar Macedonia are 200 de membri, la o populație de două milioane de locuitori. Cehia a atins deja cifra de 1.600 de membri MENSA.

De ce ar însemna o frustrare faptul că românii nu pătrund în MENSA, o veche societate a persoanelor cu IQ ridicat, fondată în 1946, în Anglia, cu filiale în întreaga lume, deoarece depinde de ei să se prezinte la diferite teste, care, totuși, nu sunt prea costisitoare (25 lei), iar după trecerea testului statutul de membru al organizației impune o taxă anuală de 60 de lei, redusă la jumătate pentru elevi și studenți? Atraktivitatea organizației MENSA este conferită de șansa pe care o oferă membrilor ei de a participa la instructive manifestări culturale științifice. Spre exemplu, anul trecut a inițiat dezbateri pe diferite teme: legătura dintre fizică și artă, siguranță informatică, metode privind îmbunătățirea memoriei, grafologie, criminologie, programare neuro-lingvistică etc. De asemenea, membrii ei au avut privilegiul de a participa la vizitele organizate, de la simple serate ludice, la fastuoase cene în pizzerie. Au beneficiat cu titlul gratuit de diferite cărți, ai căror autori sunt membrii MENSA, obținând accesul la bibliotecile virtuale private.

Având mentalități bine înrădăcinate, mulți dintre români sunt, probabil, conștienți că având coeficient de inteligență ridicat, nu ar fi mai fericiți, mai ales că MENSA oferă doar răspunsurile admis/respins, și nu este o instituție care eliberează o diplomă. Odată trecut testul, se poate decide când este momentul oportun pentru a deveni membru MENSA. Un membru primește legitimația și drepturile de acces la grupul intern, la paginile MENSA International, la SIG-uri (grupuri de interese), la serviciul SIGHT (Servicii și asistență pentru călătorii în țările în care există filiale MENSA) etc. În plus, pentru unii angajatori începe să conteze și IQ-ul.

Mai trebuie știut că MENSA este o organizație nonprofit, care adună temperamente, caractere și profesii extrem de diverse – fizicieni, vânzători, fermieri, soferi, oameni de știință, casnice sau elevi. Cel mai mare scor la o testare MENSA a fost obținut, surprizător, de un sofer de tir din SUA.

Adela DEAC

Puncte de vedere

(Urmare din pag. 1)

Într-adevăr, globalizarea este în pericol de a deveni – dacă nu a devenit deja – clișeu timpurilor noastre: ideea grandioasă care cuprinde absolut totul, de la piețele financiare la Internet, dar care nu oferă o perspectivă substanțială asupra condiției umane contemporane.

Globalizarea reflectă percepția largă a faptului că lumea se transformă cu rapiditate într-un spațiu social comun, sub influența forțelor economice și tehnologice, și că

criminalitate, de la finanțe la sfera culturală.

Dincolo de confirmarea unei reale sau percepute intensificări a interconectării globale, au luat naștere polemici aprinse despre cum ar trebui conceptualizată globalizarea, cum ar trebui privite dinamicile sale cauzale și cum ar trebui caracterizate consecințele ei structurale, dacă ele există. A luat naștere o dezbateră aprinsă asupra acestor chestiuni, dezbateră în cadrul căreia pot fi distinse trei școli de gândire, la care ne vom referi prin numele de hiper-globaliști, sceptici și transformativiști.

Se poate spune că, în esență, fiecare dintre aceste școli reprezintă o perspectivă diferită asupra globalizării – o încercare de a înțelege și explica acest fenomen social.

Interesant este faptul că niciuna dintre aceste trei școli de gândire economică nu derivă direct din poziții ideologice tradiționale. În tabăra hiper-glo-

baștilor, discursurile neoliberale despre globalizare pot fi întâlnite alături de idei marxiste, în timp ce la sceptici, perspectivele conservatoare și cele radicale împărtășesc concepții și concluzii similare despre natura globalizării contemporane. Mai mult, niciuna dintre marile tradiții de gândire socială – liberală, conservatoare și marxistă – nu are o perspectivă acceptată asupra globalizării ca fenomen socio-economic. În rândul marxștilor, globalizarea este înțeleasă în moduri efectiv incompatibile: extinderea imperialismului capitalist al monopolului sau, alternativ, o formă cu totul nouă de capitalism global. În mod asemănător, în ciuda punctelor lor de pornire, specifice

neoliberalismului convențional, Ohmae și Redwood oferă interpretări și concluzii foarte diferite despre dinamica globalizării contemporane (Ohmae, 1995; Redwood, 1993).

Printre hiperglobaliști, sceptici și transformativiști există o mare diversitate de abordări și convergeri normative. Totuși, în ciuda acestei mari varietăți, fiecare dintre perspective reflectă un set general de argumente și concluzii despre globalizare, cu referire la: conceptualizare, dinamica cauzală, consecințele socio-economice, implicațiile pentru puterea și guvernarea statului, traiectoria sa istorică.

Considerăm a fi util să insistăm asupra modelelor de argumentare specifice fiecărei abordări și asupra diferențelor dintre ele, deoarece astfel se vor evidenția temele fundamentale din dezbateră pe marginea globalizării. Abordările expuse prezintă rezumate generale ale diferitelor moduri de gândire despre globalizare; ele nu reprezintă în totalitate pozițiile specifice și nenumăratele deosebiri dintre teoreticienii individuali menționați. Scopul prezentării este de a evidenția principalele tendințe și linii de falie din dezbateră și literatura actuală.

Teza hiperglobală

Pentru hiperglobaliști, globalizarea definește o nouă epocă a istoriei umane, în care „tradiționalele state-națiune au devenit unități de afaceri nenaturale, chiar imposibile într-o lume globală” (Ohmae, 1995, p. 5). O asemenea perspectivă asupra globalizării favorizează în general o logică economică, și în varianta sa neoliberală, celebrează apariția unei piețe globale unice și a principiului competiției globale, ca vestitori ai progresului uman. Hiperglobaliștii susțin că globalizarea economică aduce după sine „denaționalizarea” economiilor prin instituirea unor rețele tradiționale de producție, comerț și finanțe.

Mulți hiperglobaliști împărtășesc convingerea că globalizarea economică creează noi forme de organizare socială care înlocuiesc sau vor înlocui, în cele din urmă state-națiunile tradiționale, ca principale unități economice și politice ale societății mondiale.

În ciuda convingerilor ideologice diferite – între neoliberali care salută triumful autonomiei individuale și al principiului pieței asupra puterii statale, pe de o parte, și radicalii sau neomarxiștii

Paul Krugman

pentru care globalizarea contemporană reprezintă victoria capitalismului global opresiv, pe de altă parte – există un ansamblu împărțit de convingeri, conform cărora globalizarea este în primul rând un fenomen economic; că astăzi există o economie globală, din ce în ce mai integrată; că nevoile capitalului global impun guvernelor o disciplină economică neoliberală, astfel încât politica nu mai reprezintă „arta posibilului”, ci mai degrabă practica unui „management economic înțeles”.

Totodată, hiperglobaliștii mai susțin că globalizarea economică generează un nou partener de învingători și învinși în economia globală. Globalizarea poate fi asociată cu o polarizare crescândă între învingători și învinși în economia globală, însă nu este nevoie ca lucrurile să se petreacă astfel, cel puțin din perspectiva neoliberală, competiția economică globală nu produce neapărat rezultate de sumă-zero. În timp ce anumite grupuri dintr-un stat pot fi defavorizate ca rezultat al competiției globale, aproape toate statele au un avantaj comparativ în producerea anumitor bunuri, care poate fi exploatat pe termen lung. Neomarxiștii și radicalii consideră nejustificată o asemenea „viziune optimistă”, apreciind că, astfel, capitalismul global creează și consolidează pattern-urile structurale de inegalitate în interiorul statelor și la nivel interstatat. Dar ei sunt de acord cu interlocutorii lor neoliberali că opțiunile tradiționale pentru

protecția socială, specifice statului bunăstării, sunt depășite și tot mai greu de susținut.

Între elitele și ceretătorii noii economii globale s-au creat atașamente transnaționale „de clasă”, tacite, întărite de atașamentul ideologic față de o ortodoxie economică neoliberală. Pentru cei de astăzi marginalizați, răspândirea globală a unei ideologii consumiste impune, și ea, un nou sentiment al identității, înlocuind culturile și modurile de viață tradiționale. Răspândirea globală a democrației liberale întărește și mai mult sentimentul unei civilizații globale emergente, definită de standarde universale de organizare economică și politică. Această „civilizație globală” este ea însăși suprasaturată de propriile mecanisme de guvernare globală, fie că este vorba despre FMI sau despre disciplina pieței mondiale, astfel încât statele și popoarele sunt, în tot mai mare măsură, supuse noilor autorități publice și private, globale sau regionale. Astfel, pentru mulți neoliberali, globalizarea este vestitorul primei civilizații cu adevărat globale, în timp ce pentru mulți radicali ea reprezintă prima „civilizație de piață” globală.

Din perspectiva hiperglobalistă, creșterea economiei globale, apariția instituțiilor de guvernare globală, răspândirea globală și hibridizarea culturilor sunt percepute ca dovezi ale unei ordini mondiale cu totul noi, care prefigurează dispariția statului-națiune. De vreme ce economia națională este din ce în ce mai mult un loc al fluxurilor transnaționale și globale, și în tot mai mică măsură principalul cadru al activității socio-economice naționale, autoritatea și legitimitatea statului-națiune sunt puse în cauză: guvernele naționale devin tot mai incapabile să controleze ceea ce se întâmplă în interiorul propriilor granițe sau să ducă la îndeplinire, singure, cererile propriilor cetățeni. Mai mult, pe măsură ce instituțiile de guvernare globală și regională dobândesc un rol mai important, suveranitatea și autonomia statului se erodează tot mai mult. Pe de altă parte, date fiind infrastructurile

globale de comunicații și constientizarea tot mai acută a numeroaselor interese comune, condițiile care facilitează cooperarea transnațională dintre popoare nu au fost niciodată mai prielnice. În această privință există dovezi ale unei „societați civile globale” în curs de apariție.

Fie că pornește dintr-o perspectivă liberală sau dintr-una radicală/socialistă, teza hiperglobalistă prezintă globalizarea ca înfrunghind nici mai mult, nici mai puțin decât reconfigurarea fundamentală a „cadrelor acțiunii umane”.

Teza sceptică

Prin comparație, scepticii, folosindu-se de datele statistice privind fluxurile comerțului investițiilor și forței de muncă la nivel mondial din secolul al XIX-lea, susțin ideea conform căreia nivelurile contemporane de interdependență economică nu sunt nici pe departe fără precedent istoric. Mai degrabă decât globalizarea, ce implică pentru sceptici în mod necesar o economie mondială perfect integrată, în care prevalează „legea prețului unic”, datele istorice confirmă în cel mai bun caz doar niveluri sporite de internaționalizare, adică interacțiuni între economii preponderent naționale. Afirmând că globalizarea este un mit, scepticii se bazează pe o concepție a globalizării ca fenomen exclusiv economic, asimilând-o în primul rând cu o piață globală perfect integrată. Susținând că nivelurile integrării economice nu ating acest „tip ideal” și că integrarea, atâta câtă este, rămâne mult mai puțin semnificativă decât la sfârșitul secolului al XIX-lea (era clasică a Etalonului-Aur), scepticii sunt liberi să conchidă că gradul de „globalizare” contemporan este exagerat (Hirst, 1997). Din acest punct de vedere, scepticii consideră teza hiperglobalistă drept fundamental eronată și, totodată, naivă, din punct de vedere politic, de vreme ce subestimează puterea durabilă a guvernelor naționale de a reglementa activitatea economică internațională. Departe de a fi scăpat de sub control, forțele internaționalizării depind ele însele de puterea de reglementare a guvernelor naționale pentru a

asigura continuarea liberalizării economice.

Pentru cei mai mulți dintre sceptici, datele actuale demonstrează faptul că activitatea economică suferă o „regionalizare” semnificativă, pe măsură ce economia mondială se îndreaptă către o stare caracterizată de existența a trei blocuri majore financiare și comerciale, adică Europa, Asia-Pacific și America de Nord. Prin comparație cu era clasică a Etalonului-Aur, economia mondială este vizibil mai puțin integrată decât anterior. În rândul scepticilor, globalizarea și regionalizarea sunt percepute ca tendințe contradictorii. După cum conchid atât Gordon, cât și Weiss, prin comparație cu perioada imperiilor mondiale, economia internațională a devenit mult mai puțin globală în cuprinderea sa geografică (Gordon, 1988; Weiss, 1998).

Scepticii tind, de asemenea, să ignore prezența, conform căreia internaționalizarea prefigurează apariția unei noi ordini mondiale, mai puțin statocentrică. Departe de a considera că guvernele naționale devin imobilizate din cauza imperativelor internaționale, ei atrag atenția asupra centralității lor tot mai evidente în reglementarea și promovarea activă a activității economice transfrontaliere. Guvernele nu sunt victimele pasive ale internaționalizării, ci, dimpotrivă, principalii ei arhitecți. Într-adevăr, Gilpin consideră internaționalizarea un produs secundar al ordinii economice multilaterale inițiate de Statele Unite, ordine care, imediat după al Doilea Război Mondial,

doar foarte puțin de-a lungul ultimului secol.

Din punctul de vedere al multor sceptici, această inegalitate netribuie la avântul fundamentalismului și naționalismului agresiv, astfel încât, în loc de nașterea unei civilizații globale, după cum

prezic hiperglobaliștii, lumea se fragmentează în blocuri civilizaționale și enclave culturale și etnice (Huntington, 1996). Noțiunea de omogenizare culturală și cultură globală reprezintă alte mituri ce cad pradă argumentului sceptic. Mai mult, accentuarea inegalităților globale, *real politik* în

relațiile internaționale și „cienirea civilizațiilor” dezvăluie natura lăzurore a „guvernării globale”, în condițiile în care managementul ordinii mondiale rămâne, așa

lului monopolist, sunt implicate adanc (Callinicos s.a., 1994).

Totuși, în ciuda acestor diferențe de accent, există o convergență a opiniilor în grupul scepticilor, în sensul că oricare ar fi forțele sale motrice, internaționalizarea nu a fost însoțită de o atenuare a inegalităților Nord-Sud, ci, dimpotrivă, de o accentuare a marginalizării economice a multor țări din Lumea a treia, pe măsură ce fluxurile de comerț și investiții în interiorul Nordului bogat se intensifică, excluzând aproape tot restul globului. Mai mult, Krugman pune la îndoaia convingerea larg răspândită că apare o nouă diviziune internațională a muncii, în care dezindustrializarea din Nord poate fi explicată prin funcționarea corporațiilor multinaționale care exportă locuri de muncă în Sud (Krugman, 1996). În mod asemănător, Ruigrok și Tulder, ca și Thompson și Allen caută să dărâme „mitul corporației globale”, punând în evidență faptul că fluxurile de investiții străine sunt concentrate între statele capitaliste avansate și că cele mai multe corporații multinaționale rămân în primul rând creații ale statelor sau regiunilor unde au luat ființă.

În consecință, teza sceptică respinge în general ideea, conform căreia internaționalizarea aduce după sine o restructurare profundă sau chiar semnificativă a relațiilor economice globale. În această privință, poziția sceptică reprezintă o recunoaștere a pattern-urilor bine înrădăcinate ale inegalității și ierarhiei în economia mondială, care, în termeni structurali, s-au schimbat

doar foarte puțin de-a lungul ultimului secol.

Din punctul de vedere al multor sceptici, această inegalitate netribuie la avântul fundamentalismului și naționalismului agresiv, astfel încât, în loc de nașterea unei civilizații globale, după cum

prezic hiperglobaliștii, lumea se fragmentează în blocuri civilizaționale și enclave culturale și etnice (Huntington, 1996). Noțiunea de omogenizare culturală și cultură globală reprezintă alte mituri ce cad pradă argumentului sceptic. Mai mult, accentuarea inegalităților globale, *real politik* în

Fritz W. Scharpf

cum a fost de-a lungul secolului trecut, în mod copleșitor privilegiul statelor occidentale. În această privință, argumentul sceptic tinde să conceapă guvernarea globală și internaționalizarea economică drept proiecte în mod esențial occidentale, al căror obiectiv principal este susținerea primatului Occidentului în afacerile mondiale. În general, scepticii constată toate afirmațiile principale ale hiperglobaliștilor, subliniind nivelurile comparativ mai mari ale interdependenței economice și întinderea geografică mult mai extinsă a economiei mondiale la începutul secolului al XX-lea. Ei resping „mitul” popular, conform căruia puterea guvernelor naționale sau suveranitatea statelor este subminată astăzi de internaționalizarea economică sau de guvernarea globală. Unii afirmă că globalizarea reflectă cel mai adesea o motivație politică convenabilă pentru implementarea nepopularelor strategii economice ortodoxe neoliberale.

Alți autori afirmă că datele disponibile contrazic convingerea populară că există o convergență a politicilor macroeconomice și sociale pe întregul glob (Weiss, 1998; Scharpf, 1991; Armingeon, 1997). În timp ce condițiile economice internaționale pot limita opțiunile guvernelor, acestea din urmă nu sunt în niciun caz imobilizate. După cum susține Weiss, internaționalizarea capitalului poate „nu numai să restrângă alegerile politice, ci și să le extindă”. În loc ca lumea să devină din ce în ce mai interdependentă, după cum cred hiperglobaliștii, scepticii caută să demaște miturile care susțin teza globalizării.

FRĂȚII MINOVICI – FONDATORII AI CRIMINALISTICI (III)

Nicolae Minovici – autorul primului tratat de medicină legală apărut în România

Prof. univ. dr. Lazăr CÂRJAN
Facultatea de Drept și Administrație Publică București

Nicolae Minovici, al șaptelea copil al soților Ștefan și Sofia Minovici, s-a născut la 23 octombrie 1868 la Râmnicu Sărat. Va urma cursurile școlii primare din Brăila, iar apoi la Colegiul Sfântul Sava din București, adus de fratele său Mina. În anul 1891 s-a înscris la Școala de Belle Arte, dar destulul, prin mâna fratelui său Mina, avea să-l îndrume spre facultatea de medicină și să îmbrățișeze o carieră care îl va duce pe cele mai înalte culmi ale cunoașterii, fiind hărăzit să fie deschizător de drumuri.

Obține titlul de doctor în medicină în anul 1898, cu lucrarea *Tatuajele în România*, care reprezenta rodul unor cercetări întreprinse pe aproape 15.000 de cazuri.

Dornic de a-și perfecționa studiile, a plecat pentru câțiva ani în străinătate, mai întâi la Berlin, unde a audiat cursurile unor profesori celebri: **Virchow** (anatomie patologică), **Strassman** (medicină legală) și **Legmann** (alienați), după care a plecat la Paris, unde i-a avut ca dascăli pe **Paul Garnier** (psihiatrice medico-legală) și **Manoeuvrier** (antropologie).

Reîntors în țară, a fost numit medic legist pe lângă Parchetul Tribunalului Ilfov și profesor de medicină legală la Școala de Științe de Stat. Începe o activitate științifică ale căror dimensiuni uimesc contemporanii, genul său creator dezlănțuindu-se atât în medicină legală, cât și în criminologie și criminalistică.

În perioada 1896-1900 a înființat, pe lângă Serviciul Antropometric, creat la Palatul de Justiție (1892), *Școala antropologică* (*Bertillon*) pentru instruirea agenților și comisarilor din divizia de cercetări și urmăririi a Prefecturii de Poliție București. Pe lângă lucrarea lui Bertillon, *Identificarea antropometrică*, publicată la Paris în anul 1882, se vor vedea și primele noțiuni de *dactiloscopie*, ca urmare a preocupărilor profesorului

Nicolae Minovici în acest domeniu.

În anul 1902, fiind însărcinat de primărie să studieze două rapoarte care puneau probleme deosebite Bucureștilui, **cerșetoria și vagabondajul**, a înființat Biroul de Asistență Socială cu o fermă la Băneasa, ateliere și crescătorii de păsări și câini care asigurau veniturii pentru întreținerea vagabonzilor, cărora le-a găsit locuri de muncă și a dotat Azilul de Noapte cu o sală specială cu zece paturi și o ospătarie comunală. În anul 1906, a înființat Societatea de Salvare, cu două ateliere: Spitalul de Urgență și Școala Samaritană, care inițial a avut sediul în curtea Prefecturii de Poliție, iar ulterior, în 1909, s-a mutat într-o clădire de pe Splaiul Independenței.

Anul 1904 a însemnat un an de referință atât pentru Medicina Legală, cât și pentru Criminalistică, prin patru lucrări de excepție care poartă semnătura lui **Nicolae Minovici**, *sub-director al Institutului Medico-Legal și al Serviciului Antropometric*: *Moartea subită la epileptici* (60 pagini), *Afecțiuni pulmonare consecutive traumatismelor capului* (160 pagini), *Studiu asupra spânzurății* (239 pagini cu ilustrații) și *Manual tehnic de medicină legală cu o prefață de profesorul Paul Brouardel* (1.006 pagini cu ilustrații, 18 foi planșe și o filă tabel).

Studiu asupra spânzurății reprezintă atât rezultatul unor cercetări întreprinse timp de 12 ani, după cum precizează autorul, asupra a 172 cazuri de spânzurați, cât și al unor experiențe făcute pe propriul său corp, contrazicând observațiile făcute de predecesorii săi (Tardieu, Fleischmann, Hammond, Hornshaw, Scott): *Din 12 încercări de spânzurare se le-am făcut în mai multe ședințe, ne-a fost imposibil, cu toată bunăvoința ce aveam de a servi știința, fără pericolul*

Frăți Minovici: Nicolae, Mina, Ștefan

pierderii vieții, de la suporta mai mult de 26 secunde.

Nicolae Minovici a consultat o impresionantă bibliografie, de la lucrări de medicină legală semnate de renumiți profesori: Tardieu, Tourdes, Lesse, Strassmann, Coutagne, Lacassagne, Brouardel, până la celebrul criminalist Hans Gross, cu al său impozant *Manual practic de instrucție judiciară*, în două volume, tipărit la Graz, în 1893, pe care l-a studiat cu un interes justificat doar de pasiunea lui devoratoare pentru noua știință, Criminalistica, aflată, ca și Medicina Legală, în slujba vieții și a adevărului, după formula inspirată a regretatului **Paul Ștefănescu**.

Manualul tehnic de medicină legală, impozant prin cele 1006 pagini cu 294 figuri, prefațat de profesorul care l-a lansat pe fratele său Mina în elita științifică a Europei, este **primul tratat de medicină legală apărut în România**. Tipărirea lui a umplut un gol care se resimțea în pregătirea medicilor, magistraților și polițiștilor, deoarece încercările anterioare erau modeste, departe de a satisface pretențiile sistemului judiciar.

Manualul constituie, în același timp, și **primul tratat de criminalistică tehnică din România**, fiind rodul cercetărilor teoretice și practice făcute de Nicolae Minovici la Școala Antropologică Bertillon

din perioada 1896-1900, precum și al aprofundării operelor fundamentale ale celebriților afirmate într-un domeniu nou de identificare criminalistică, **Dactiloscopia: Galton, Féré, Varigny, Vucetici**. Pe drept cuvânt l-a caracterizat **A. Lacassagne** ca unic în literatura de specialitate, pentru că el reprezenta, în același timp, și noua știință care se naște din Medicina Legală, Criminalistica. Iată câteva argumente:

Capitolul V, *Particularități individuale de natură anatomică*, este consacrat **identificării antropometrice**. Nicolae Minovici se dovedește un fin cunoscător al lucrărilor publicate de **Queletek și Bertillon**, descriind detaliat tehnicile de măsurare pentru talie, bust, cap, urechi, picioare, care alcătuiesc **semnele de identitate** prevăzute în buletinul judiciar de identitate întocmit de Serviciul Antropometric al Tribunalului Ilfov (p.69-89). Ca anexe la Antropometrie sunt considerate: **semanamentul descriptiv sau portretul vorbit** (p.89-103); **reconstituirea semnalementului antropometric prin ajutorul hainelor**, citând studiul medico-legal al doctorului **Georges Bertillon**, fratele lui Alphonse Bertillon, *De la reconstitution de signalment anthropométrique au moyen des vêtements*.

În prima jumătate a secolului al XX-lea, sintagma „Frăți Minovici” s-a impus atât în România, cât și pe alte meridiane ale lumii ca o emblemă a cutezanței unor deschizători de drumuri care și-au dedicat întreaga viață destelenirii unor terenuri aride ale științei. Puțini știu însă că ei sunt considerați printre ctitorii noii științe care s-a desprins din Medicina Legală la sfârșitul secolului XIX – Criminalistica.

Asociația Criminaliștilor din România militează pentru reevaluarea trecutului urgisit de vitregile vremurilor, astfel că frății Minovici sunt repuși în drepturile lor firești, de **fondatori ai Criminalisticii**, iar facultatea noastră este prima din țară unde se predau studenților și masteranzilor contribuțiile de pionerat ale acestora.

Capitolul IX este consacrat **fotografiei judiciare** (p.163-210). Nicolae Minovici prezintă tehnici de fotografiere a cadavrelor cu identitate necunoscută, din față și din profil, în picioare sau în poziție specială, utilizând o aparatură specială construită la Institutul Medico-Legal din București. El propune fotografierea cadavrelor cu ochii deschiși, în **folosirea ochilor artificiali** în locul metodei de **reînviere a ochilor** recomandat de **H.I. Goss** în *La photographie apres décès*, publicată în anul 1896, la Geneva: *În ceea ce privește mai întâi globii ochilor, atunci când ei sunt înfundați în orbite, când sunt zbărțiți și aproape uscați, în loc de a injecta în ei apă cu glicerină, pentru a-i readuce la forma normală, în loc de a aștepta o oră cu comprese umede pe ei, după cum recomandă toți autorii (Gosse, Strassmann, Reiss, Schulz etc.), operațiunile ce ne iau timp, nu avem decât a recurge la ochii artificiali*. Este prezentat și un aparat conceput și realizat de Nicolae Minovici, precum și **tehnici de toaletare a feței cadavrelui**. Noul procedeu de fotografiere post-mortem va fi premiat cu Medalia de Aur, în anul 1912, la Expoziția Internațională de Igienă Socială, care a avut loc la Roma.

Autorul evidențiază avanteajele fotografiei judiciare pentru depistarea falsurilor în

inscrisuri ori pentru identificarea tipurilor de cerneluri folosite, recurgând la lucrarea fratelui său, **Ștefan Minovici**, *Falsurile în documente și fotografia în serviciul justiției*.

Capitolul VI tratează, pe parcursul a 34 pagini (112-146), **particularitățile de natură patologică: cicatricele și tatuajul**, reluând concluziile formulate în teza de doctorat: tatuajele au fost importate de la greci și au o deosebită importanță pentru identificarea persoanelor și cadavrelor.

Capitolul I din **Partea a doua a Manualului** este dedicat **sistemului dactiloscopic**, subliniind **stabilirea identității absolute prin ajutorul impresiunilor digitale** în baza cercetărilor făcute de **Purkine, Herschell, Galton, Vucetici și Bertillon**, precum și **regulile și procedeele pentru relevarea impresiunilor digitale**. Capitolul al doilea este rezervat **impresiunilor plantare** (p.262-292) create de **piciorul desculț** (în poziție staționară, în mers și în fugă), precum și de **piciorul încălțat**, cu descrierea procedeele de relevare, prelevare și conservare, subliniind și cu acest prilej **rolul fotografiei judiciare** (p. 286-287). Spații importante sunt dedicate altor **impresii: urme create de părți ale corpului, urme de dinți, urme create prin strângerea și spânzurare, urme formate prin loviri și răniri, urme**

lăsate de alte obiecte folosite la comiterea crimelor și delictelor (ciomag, baston), urme lăsate de roțile căruței.

Partea a treia este destinată **examinării petelor** (p. 327-472), de la cele de sânge la cele de spermă sau alte pete formate de fragmente ale unor tesuturi umane, descriind tehnicile de relevare-prelevare, precum și concluziile examenelor de laborator.

Un întreg capitol, cel de-al V-lea, este rezervat **examinării părului**, fiind abordată o varietate de aspecte de natură criminalistică și medico-legală.

Credem că am prezentat suficiente argumente care pledează pentru a considera *Manualul tehnic de medicină legală ca primul manual (tratată) de criminalistică tehnică*.

Nicolae Minovici a fost și un **pionier al Dactiloscopiei** în țara noastră. În perioada 1894-1906, a luat impresiunile unor criminali condamnați la muncă silnică pe viață, constatând, după 12 ani, că au rămas neschimbate. De asemenea, este **primul care a descoperit, în România, autorii unor furturi** – din biroul unei tipografii și o roată de la o trăsură – **pe baza impresiunilor digitale** găsite pe o hârtie în primul caz și pe roata recent povisită în al doilea. Concluziile cercetărilor sale le-a comunicat, printr-o scrisoare, lui **Juan Vucetici** din Argentina, care a publicat-o în numărul din 15 aprilie 1906 al Revistei de Policia din Montevideo (Uruguay). Împreună cu **Valentin Sava** a publicat în *Revista de Identificare și Științe Penale* din La Plata, Argentina, *Dactiloscopia Română, în 1935*. A contribuit, alături de fratele său Mina, dr. Gh. Andrei Ionescu și Valentin Sava la **introducerea identificării dactiloscopice** în România (1914), principalul merit revenindu-i însă dr. Gh. Andrei Ionescu.

În anul 1905, Nicolae Minovici va construi, după planurile arhitectului Cristof Cerchez, o vilă pe Șoseaua Kiseleff, care îi poartă numele, fiind cunoscută și ca „Vila cu

clopoței”, în care se va dezlănțui spiritul său artistic și de colecționare pentru etnografia românească, pe care o va dăruii municipalității București, în anul 1935.

După unirea Transilvaniei cu patria mamă, în anul 1919, va fi desemnat profesor de medicină legală la Facultatea de Medicină din Cluj, unde va organiza învățământul medico-legal și, împreună cu **Mihail Kernbach**, un alt pionier al criminalisticii românești, va publica, în anul 1924, *Tehnica autopsiei medico-legală*, un volum de 602 pagini cu rețete originale de îmbalsămare, care umplea un gol resimțit în pregătirea medicilor legiști.

Guvernul îi va solicita, în 1926, să accepte funcția de primar al Sectorului III Albastru, care cuprindea cartierele Grozăvești, Cotroceni, Dealul Spirii, Rahova, Șerban Vodă și altele, precum și trei comune suburbane. Va fi poreclit de locuitori **primarul albastru**, pentru că era văzut dis-de-diminează până seara târziu colindând străzile mahalalelor. Va pava străzi, va construi trotare și primele WC-uri subterane, precum și un cămin pentru măturoții și gunoieri, și va înființa 13 atene populare.

În anul 1928, demisionează și se întoarce la Cluj, pentru că legea învățământului îi obliga pe profesori să-și stabilească domiciliul în localitatea în care predau. Se va întoarce în București, în anul 1932, când se va pensiona fratele său Mina, pentru a ocupa funcțiile acestuia la institut și la catedră. Va fi ales, în anul 1934, primar al satului Băneasa, slujbă pe care o va accepta cu plăcere, dovadă și ai aici calitățile de organizator, dar va refuza funcții importante: prefect al poliției capitalei și chiar ministru de interne. Va fi ales, în 1936, președintele Colegiului Medical Ilfov, iar în 1938 președintele Asociației Generale a Medicilor.

În data de 5 mai 1934, va înființa **Spitalul de Urgență** în clădirea în care funcționa „Salvarea”, după modelul celor care existau în Moscova,

Buenos Aires și alte mari capitale.

Va fonda *Revista de medicină legală*, în anul 1936, care va apărea trimestrial până în anul 1940, în care vor fi publicate studii și articole originale, multe din ele și din domeniul noii științe, Criminalistica.

Între 1 și 8 septembrie 1937 a organizat cel de-al XVII-lea Congres Internațional de Antropologie și Arheologie Istorică, precum și cea de-a VII-a Adunare Generală a Institutului Internațional de Arheologie.

La Congresul Internațional de Medicină Legală și Socială din Lille (27-31 mai 1934) va prezenta lucrarea *Expertiza psihiatrică contradictorie*. A mai avut timp să scrie lucrări importante: *Paranoizii* (1937), *Procedee de înfrumusețare (chirurgia estetică, undulația permanentă, colorarea părului și manichiura)*, *În fața medicinii legale* (1937), *Pericolul social al practicării ocultismului* (1938), precum și câteva lucrări împreună cu vechiul său prieten și colaborator, **I. Ștănescu**: *Vagabondajul* (1937), *Secretul profesional* (1938), *Etica responsabilității medicale*. *Șarlatanismul* (1941).

La sfârșitul anului 1939, un cancer necruțător avea să i se instaleze pe laringe, care îl va răpune, cu toate eforturile medicilor din Viena, la 26 iunie 1941, în dureri insuportabile – tributul pe care Nicolae Minovici l-a plătit științei, acelor experiențe pe propriul corp cu valoare de unicat în lume.

epistola a XV-a

Stimate cititoare,
stimate cititorule,

Societatea se poate raporta la individ, familie, clan, grup, asociație, clasă, castă, organizație, instituție, națiune, stat, uniune și omenire. Idealul social este umanitatea. Structura socială cea mai solidă, ce acționează ca un nucleu cel mai adesea, este familia. Pe ea ar fi bine să se bazeze societatea.

Societatea organizează existența umană și sorteaază indivizii în funcție de afinități, influențe și mai ales de credințe împărtășite, interese, scopuri și idealuri comune. Stratificările sociale, inegalitățile, sărăcia, urbanismul, demografia, piața muncii, migrațiile, integrările, excluderile, relațiile interetnice, interculturale și interreligioase sunt aspecte semnificative ale societății. Gradul de dezvoltare reprezintă cel mai întrebunțat criteriu de clasificare a societăților.

Viața este plină de nedreptăți. Adevorii se întâmplă ca, prin diverse mecanisme de putere, societatea să constrângă individul sau să-i limiteze posibilitățile. Cu toții am trăit astfel de scenarii înădesebi în relație cu diverse instituții. Ministerele și alte autorități ale statului lasă să crească birocracia ca o buruiană și

epistole

cultivă un fel găunos de relații interumane cu cei dinăfară. O societate însuflețită de principii ca: libertatea, egalitatea, fraternitatea, democrația și solidaritatea ar trebui să ajute personalitățile de prestigiu, creatori și genii, însă tot la fel și oameni năpăstuiți, săraci și suferinzi. Câte o bătrânică uilată de lume sau câte un copil fără părinți cerșesc la colț de

stradă. Cui îi pasă de viața lor grea? În ceea ce privește genile, mă gândesc, de pildă, la Mihai Eminescu, la cât de mult a dat el pentru noi toți și la cât de puțin i-a oferit societatea în vremea sa.

Potrivit lui Dimitrie Gusti, grupările în care se adună oamenii se bazează pe o structură activă și pe o interdependență sufletească, iar voința socială, ca expresie a concepției voluntariste formate sub influența lui Wilhelm Wundt, se situează la baza societății. De asemenea, el distinge patru categorii (istoric, biologic, psihic și cosmic) și patru activități sociale (economică, politică, juridică și spirituală). Sociologia este destinată să facă sinteza supremă.

Dimitrie Gusti impune metoda monografică de cercetare științifică. El analizează magistral viața satului românesc cu sprijinul unor echipe pluri-disciplinare. Pe lângă realitatea satului din România interbelică și existența materială precară, Dimitrie Gusti evidențiază elementele culturale definitorii ale acestuia. Un continuator contemporan al său în ceea ce privește starea națiunii, imaginea satului românesc, abordarea sociologică a culturii, opinia publică sau mai degrabă opinia națională este sociologul Aurelian Gh. Bondrea. Totodată, el înalță un model de societate pe cei mai robusți piloni: educație, cercetare, știință și cultură.

Există o relație trairnică de interdependență și reciprocitate între societate și educație. În epistola a șaisprecizea, așa vrea să vorbim despre educație! Sănătate și serenitate!

Cu deferență,
al dumneavoastră,
Mircea Iu

114 ani de la nașterea lui Lucian Blaga (9 mai 1895 – 6 mai 1961) „Lucian Blaga e mut ca o lebădă”

Tăcerea mi-e este duhul – și-ncremenit cum stau și pașnic/ ca un ascet de piatră.(...) Nici o larmă nu fac stelele-n cer(...) Prin sat trec sânnii grele de tăceri(...) În patria sa/ zăpada făpturii ține loc de cuvânt./ Sufletul lui e în căutare/ în mută,/ seculară căutare...

În marea sa trecere, Blaga dă formă tăcerii. Înăpăzează parca duhul prăfuitului dicton al lui Isaac Sirul: „vorbirea este instrumentul acestei lumi prezente, în timp ce tăcerea este taina lumii ce va veni”. Așadar, „pașii profetului” din Lăncărăm, descind din mit și itinerant străbat abisurile prelogice ale misterului. Iar dacă tăcerea izvorăște din mister, dorul și somnul sunt formele de manifestare a misterului blagian.

Poetul își petrece somnul în neănuitele trepte și „dă ceasului înțelepciunea ce o are”. Presimte lucid căderea în istorie prin cutremurul rușinii și prin semne. Astfel, cunoașterea intuitivă, simpatetică îl conectează, precoce, la transcendent. Adevărul i se revelează spontan printr-o dramatică și nevinovată diminuare în propria-i conștiință de sine. Odată ajuns aici, pe culmile conștiinței, Blaga își plămădește aleaul din huma satului, în care fost-a chemat de „mume”. Dorul vertical după veșnicie țâșnește ca o stihie din flori, din ochi, din buze și morminte: „a trăi la sat înseamnă a trăi în zarăște cosmică și în conștiința unui destin emanat de veșnicie”.

Mistic și „păgân”, Lucian Blaga este un cutremurat de voluptatea „eresurilor” cosmice. Presimte, ca nimeni altul, fructul amar numit cuvântul (logos) în care a binevoit a se-ntrupa însuși Dumnezeu, fapt pentru care pledează pentru tainica elocință a tăcerii: - De unde să-ncep?/ Credeți-mă, credeți-mă,/ despre ori și ce poji să vorbesci cât vrei:/ despre soartă și șarpele binelui./

de s p r e arhanghelii cari ară cu p l u g u l / g r ă d i n i l e o m u l u i / d e s p r e cerul spre care creștem./ despre ură și c ă d e r e , tristețe și răstigniri/ și înainte de toate de marea trecere./ Dar cuvintele sunt lacrimile celor ce ar fi voit așa de mult să plângă și n-au putut./ Amare foarte sunt toate cuvintele./ De aceea lăsați-mă să umblu mut printre voi./ să vă ies în cale cu ochii închiși.

„Hronicul și cântecul vârstelor” depune o adâncă măturie despre natura profund orientală a filosofului-poet „invitat” să decadă de la sublima stare de *budhitate* în *maya* sau iluzia elocinței: „Începuturile mele stau sub semnul unei fabuloase absențe a cuvântului. De cei din preajmă, se dovedea

Urmele acelei inițiale le caut în zadar în amintire. Despre neobișnuita înfințare a graiului meu aveam să primesc o înșirare de știri numai târziu, de la Mama și de la frații mei mai răsăriți. Aflai atunci că în cei dintâi ani ani ai copilăriei mele cuvântul meu nu era – cuvânt. Cuvântul meu nu semăna cu nimic. Nici

măcar cu o stângace dubire pe la marginile sunetului, cu atât mai puțin cu o prefigurare a unei rostiri articulate. Adevărul e, pe de altă parte, că mătura mea plutea oarecum în echivoc și nu îndeplinea chiar în toate privințele condițiile unei reale mușetii, căci lumina cu care ochii mei răspundeau la întrebări și îndemnuri era poate mai vie și mai înleagătoare decât la alți copii, iar urechea mea, ispitită de cei din preajmă, se dovedea

todeauna fără scăderi.(...) Poate că starea mea embrionară se prelungea dincolo de orice termen normal, pentru că avea în vedere un urcuș nu tocmai de toate zilele, sau poate o nefirească luciditate s-a vârat, cu efecte de anulare, între mine și cuvânt.(...) După cine știe ce noapte de zăbucim pe care am uitat-o acolo în viața fără de grai, m-am dus lângă Mama. Și prînzei a vorbi vorbe legate. Țineam mâna, rușinat, peste ochi, și vorbeam. De sub streășina degetelor și a palmei cu care mă apăram încă de lumea cuvântului, graiul ieșea din gura mea întreg, lămurit, picurat ca argintul strecurat. Cuvintele le rosteam așa cum le culesesem din sat, dialectale, netezite sau roase de-un uz obștesc, dar fără de trunchierile sau stălcirile, pe care oricine le-ar fi așteptat de la un copil încă nemuncit ca unui exercițiu al uneltelor comunicative.(...) Aceasta este povestea plină de penumbra a cuvântului meu. N-am putut niciodată să-mi lămuresc, suficient de convingător pentru mine însumi, strania mea detașare de “logos” în cei dintâi patru ani ai copilăriei. Cu atât mai puțin aș putea să afirm că m-am copleșit, când, constrâns de împrejurări și de stăruințele ce nu mă cruțau, ale Mamei, am ridicat mâna peste ochi, ca să-mi iau în folosință cuvintele. Cuvintele îmi erau știute toate, dar în mijlocul lor eram încercat de sfieți, ca și cum m-aș fi împotrivit să iau în primire chiar păcatul originar al neamului omenesc.”

Marius ION

PASĂ LA ÎNTÂLNIRE

O nouă pasă la întâlnire venind dinspre Vest spre Est. Parteneriatul semnat la Praga face parte din aceeași grupă sanguină știută de noi sub hainele politicii de bună vecinătate și descinde din credința comunitară că e bine să te ai bine cu cei din imediata apropiere.

Așadar, avem Parteneriatul Estic, întârit prin semnătura liderilor din eșalonul doial statelor membre UE (lumea bună s-a rezervat pentru tot felul de sămbre mioritice și cuvenitele băi de mulțime). Ei, cei 27, au bătut palma cu șase din vecinii cu care se consideră a vieții gard în gard: Republica Moldova (a lui Voronin), Belarusul (lui Lukashenko), Georgia (lui Sakashvili), Ucraina (lui Iuschenko), Armenia (lui Azerbaidjanul. Parantezele își au rostul lor, deovalând o realitate: că de departe stau ei între ei pe cartă pentru culorilor...

Cei mai vârstnici își aduc aminte că, după intrarea țării noastre în ONU (1955), diplomația românească a căutat să se vizibilizeze printr-o serie de inițiative postate în cadru, evident, cu atingerea pe frunte de către degetul a-toate-decident de sub Turbul Spaski. Rămâne un fapt că Bucureștiul a lansat ideea unei zone balcanice lipsite de arme nucleare. Precum știm, acțiunea nu a depășit faza intențiilor. De înțeles: Balcanii cuprindeau țări membre ale Tratatului de la Varșovia (România, Bulgaria) și NATO (Turcia), state comuniste (România, Bulgaria, Albania), capitaliste (Turcia, Grecia) și unul cu statut de nealiniere (Iugoslavia). Un summit balcanic nu a fost în epocă, nicicând, posibil.

Ceva mă face să mă duc într-acolo cu gândul, având sub ochi numele țărilor aflate în conjuncție cu Uniunea Europeană prin Parteneriatul Estic. Nu că reuniunea liderilor nu ar deveni posibilă. De ce nu? Eu i-am văzut cu diverse ocazii – la summit-uri OSCE ori la Organizația Mării Negre.

În altă parte găseșc eu puncte de sprijin pentru îndoilei legate de succesul de traseu al salutării inițiativei bruxelleze. Ce așteaptă de la UE statele semnatare? Răspunsul îl știm: confecționarea unor pasarele între adresele unde se află ele și nacela de comandă a Comunității Europene, cu speranțe legate de europeanizarea lor într-o perspectivă anume, fie și ușor ocolitoare. Ce vor comunitarii? Să amenajeze un sistem de vase comunicante, capabil a fluidiza trecerea valorilor europene get-beget dincolo de frontiera europeană – estică actuală. Ca formă de cataliză a proceselor democratice în aceste țări, foste republici unionale. Ca efort pentru democratizarea continentului în întregul său. Ca o cotizație pe cont propriu în perspectiva transformărilor societale apte să genereze apetit pentru democrație, stat de drept, respectarea drepturilor omului, economia de piață.

Parteneriatul de la Praga asta se reprezintă: un vehicul

dinspre Vest spre Est al valorilor democrației autentice. O sumă de bani, e drept, modestă – 600 de milioane de euro – urmează să se deconte în folosul prefacerilor dorite. Îmi este clară partitura pe care și-a asumat-o Vestul. Ceva similar s-a pus pe picioare și în zona Mediteranei. Mă întreb dacă Estul de care facem vorbire înțelege cam ce urmează să comită pentru a deveni, la un moment dat, vecin cu drepturi depline, ca să zic așa, în relație cu UE. De bună seamă, reușita ar însemna enorm pentru dezoxidarea acestui crâmpiei de Europă din strânsarea unei menghine a trecutului, încăpățanată în a rezista demolărilor (Ca să adoptăm o afirmație – căutăta – devenită slogan: un pas mic pentru inițiatorii Parteneriatului – un pas mare pentru democrație și pentru Europa). Îl vede cineva pe recent alesul speaker al Parlamentului de la Chișinău alergând în întâmpinarea zilei în care Republica Moldova se va acomoda fără rezerve standardelor democratice? Vi-l inchipuți pe Sakashvili îndeajuns de destoinic pentru a înțelege ce are de făcut pe altarul europenizării? Despre Lukashenko, ce să mai zicem? Ucraina, plutește, la răndu-i, peste butoaie de pulbere la vedere. Armenia și Azerbaidjanul, de-ar avea doar enclava Nagorno-Karabakh la îndemână, și nu le-ar ajunge niciun veac de singurateate să se înțeleagă asupra-i.

Un gest notabil, oricum, inițierea Parteneriatului Estic. Nu rostul lui ne alimentează reflecții. Șansa lui de a-și realiza intențiile cu care pleacă la drum, asta da!

Ne aflăm, prin forța lucrurilor, în lotca ce gravitează în zona frontierei de răsărit a Uniunii Europene, cu scopul declarat de a îndulci starea atmosferică în vecinătatea hotelor. Noi, parcă mai mult ca alții, am avea de câștigat prin polizarea atentă și perseverentă a rizurilor care fac diferența între noi – Vestul – și ei – Estul. Dați-mi voie să mă întreb și să vă întreb: ce avem în gând? Ce avem de gând? Nu de alta, dar cred că am dovedi cel puțin lipsă de orgoliu, așteptând și acceptând să vină să ne repare gardurile – răsăritene –, prin inspirație, inițiativă și inovație, trudituri de prin alte republici membre ale Uniunii Europene, situate în altă margine de Europă, cum ar fi par-exemplu, Norvegia.

Neagu UDROIU

Reflecții săptămânale

Despre fulare

Prezentările de modă sunt azi un lucru cotidian. Toamnă de toamnă frunzele îngălbenesc și ghiociei răsar cu fiecare primăvară, dar antompiurile vestimentare sunt altele mereu. De la o vară la alta, dungile devin carouri și galbenul siclam.

Colecțiile de sezon alungă monotonia naturii. Anual, garderoba se schimbă și trecutul apare demodat.

Ce vom purta la iarnă? Nici un cunosător nu riscă să facă profeții. Paltonul e incert, aflăm dintr-o revistă. Și talia coboară, e-n mai, un simplu zvon.

Milano dă răspunsul cu primii fulgi de nea. Ce dacă ninge iară, fularele sunt mov. Cu-n Revelation în urmă nu se purtau deloc.

E-atăta nouate, dar iarna e tot frig. Dulapul se golește, nu poți păstra nimic. Dacă ești în pas cu moda, ce-a fost e depășit. Și cătă enervare să vezi că-i toamnă iar! Tu ai cravata îngustă, pantofii sunt rotunzi și cocostărcii pleacă precum și-n alte dați.

Ce gravă nepăsare! Eclipsele se întâmplă, nu-i loc de amânare și soarele răsare în fiecare zi. Designerii sunt leacul în starea de plictis. Și dragostea și teama și clipa de extaz le vedem în viață de mult prea multe ori.

Modelele nu se îmbracă de două ori la fel.

Alexandru LUCINESCU

București 550

REFLECȚII LA DEZVOLTAREA URBANISTICĂ A BUCUREȘTILOR (XIII)

București 550

Rădăcinile marilor orașe sunt greu de descifrat

(Urmare din pag. 1)

Unul dintre personajele romanului, poetul și jurnalistul George Demetru Ladima, are neplăceri la ziarul pentru care lucra și, într-o scrisoare către femeia iubită, el explică cauzele acestor neplăceri: „Directorul sau mai bine zis proprietarul politic al gazetei s-a supărat zilele trecute de un articol al meu, prin care ceream să se mute capitala în Ardeal.... Însă articolul a avut ecou și un inginer mi-a trimis o broșură a lui, prin care arată posibilitățile tehnice ale strămutării. A fost un succes personal mare. Ți-l trimit, articolul pe care l-au reprodus vreo două gazete, să-l citești.... Țin foarte mult la părerea ta.” În subsolul paginii de roman, Camil Petrescu reproduce integral articolul incriminat de șeful lui Ladima: „La suflul nostru ne trebuie casă nouă.... E neapărat nevoie să mutăm capitala.... Trebuie să nu mai fie nimic tot cum a fost. Cine vrea să înțeleagă, să înțeleagă. Argumentele faptice sunt și ele nenumărate.

Din motive de igienă: Bucureștii sunt un oraș cu ierni cumplite și veri care descompun de căldură. Canalizarea e primitivă și complicată, pentru că urmează străzi sucite. Vecinic reparații vor împiedica prin tranșee circulația. Împrejurimile sunt mocirle și praf. Nu e loc de recreație și învioreare. În afară de frumusețea cerului, înalt, totul terfeleşte imaginația....

În treizeci de ani, circulația va deveni atât de complicată, încât străzile actuale vor mai putea sluji numai pietonilor. Cincizeci de ani de aci încolo, cetățenii vor fi robi expropriilor comercializate și scandaloase... Fiecare metru se va plăti cu sute de mii de lei.

Visez o capitală ca o inimă nouă... Pe undeva, pe Olt, în Ardeal, să zicem la o poștă de Brașov, la Feldioara.... Adăpostită de viscole, cu verile plătute ca într-o stațiune climaterică, totul se poate începe din nou acolo... Se vor lăsa locuri pentru grădini, parcuri și piețe mari. Împrejurimile vor fi dealuri cu vile, sau inspire Brașov, câmpii cu arene și stadioane, un hipodrom al frumuseții. Toată zona apropiată de 30-40 de kilometri, brăul verde și cărunt sus, al Bucegilor... Se va lucra tot anul în cântec și bucurie în această cetate a sănătății....

Și poate că... nu poate... sigur... arhitecții și edilii de acolo vor găsi posibilitatea să facă bulevarde, străzi și piețele așa de frumoase, ca oamenii săraci să aibă și ei momente când să uite urătenia vieții. (Aici, în București, este prea mare deosebirea între plăcerea pe care ideile sau când se petrecea câte un eveniment nefericit din istoria Bucureștiului, așa cum a fost cutremurul din noiembrie 1940.

A urmat apoi cel de-al Doilea Război Mondial, instaurarea regimului comunist, iar problema mutării capitalei nu a mai fost de actualitate în vârtejul prefacerilor din societatea românească.

Îmi amintesc că în toate convorbirile pe care le aveam cu arhitectul Constantin Joja, acesta se arăta foarte mirat de faptul că arhitecții români nu lucrează la proiecte de studiu, adică proiecte fără comenzi oficiale, în care să-și propună să găsească răspunsuri la marile probleme ale societății românești.

Cu siguranță că o temă de studiu majoră pentru urbanisti și arhitecți ar putea-o constitui proiectul mutării capitalei în centrul țării. Dacă în plan real acest proiect nu e realizabil, mai ales în perioade de criză,

De fapt, Camil Petrescu, în așa-zisul articol al lui George Demetru Ladima, nu făcea decât să reia argumentele acelor, nu puțin la număr, care, după marea Unire de la 1 decembrie 1918, cereau mutarea capitalei în Transilvania. Pentru adepții strămutării capitalei, alegerea Bucureștiului drept capitală a celor două principate de la Dunăre nu era decât rezultatul unor interese conjuncturale străine, această alegere convenind de minune atât Imperiului turcesc, a cărui suzeranitate asupra celor două principate dădusea a fost până la 1878, cât și Imperiilor austro-ungar și țarist. Un argument forte invocat era și acela al vulnerabilității așezării geografice a capitalei, în timpul războiului balcanic și al primului război mondial.

În perioada interbelică, problema a apărut, din când în când, la nivelul dezbaterilor de idei sau când se petrecea câte un eveniment nefericit din istoria Bucureștiului, așa cum a fost cutremurul din noiembrie 1940. A urmat apoi cel de-al Doilea Război Mondial, instaurarea regimului comunist, iar problema mutării capitalei nu a mai fost de actualitate în vârtejul prefacerilor din societatea românească.

Îmi amintesc că în toate convorbirile pe care le aveam cu arhitectul Constantin Joja, acesta se arăta foarte mirat de faptul că arhitecții români nu lucrează la proiecte de studiu, adică proiecte fără comenzi oficiale, în care să-și propună să găsească răspunsuri la marile probleme ale societății românești.

Cu siguranță că o temă de studiu majoră pentru urbanisti și arhitecți ar putea-o constitui proiectul mutării capitalei în centrul țării. Dacă în plan real acest proiect nu e realizabil, mai ales în perioade de criză,

cel puțin în plan teoretic ne-am putea lămuri odată pentru todeauna asupra costurilor acestei soluții radicale, a avantajelor și a dezavantajelor ei.

Una dintre cele mai puternice impresii mi-a produs-o un text pe care îl aveam în cartea mea de Citire de clasa a IV-a și care m-a urmărit apoi toată copilăria. Era un fragment măturie despre natura profund orientală a filosofului-poet „invitat” să decadă de la sublima stare de *budhitate* în *maya* sau iluzia elocinței: „Începuturile mele stau sub semnul unei fabuloase absențe a cuvântului. De cei din preajmă, se dovedea

capitalei chiar în centrul țării, dincolo de argumentele politice, economice, administrative, aceasta ar da posibilitatea proiectării într-o viziune nouă a tramei stradale, evitarea unor riscuri seismice, perspective neănuite pentru adoptarea unor principii ecologice și a ultimelor descoperiri tehnico-edilitare. Firește că, prin aceasta, Bucureștiul, care ar rămâne principalul centru economic și cultural al țării, ar fi degrevat de o serie din funcțiile sale actuale. Dar, așa cum am mai arătat, această soluție pare cu atât mai utopică într-un moment de criză globalizată....

Mai există și riscul ca un asemenea proiect utopic, dacă s-ar transpune în realitate, să devină o creație artificială, în care tocmai elementul uman să fie în suferință.

În anul 1960, la 21 aprilie, se inaugura noua capitală a Braziliei, amplasată din rațiuni politice și economice în centrul țării, la 1.000 de km depărtare de coasta Atlanticului. Planul urbanistic pilot al noii capitale, Brasilia, din anul 1956, de forma unui avion, a fost desenat de arhitectul, urbanistul și teoreticianul Lucio Costa, iar principalele edificii au fost create de Oscar Niemeyer (care, în 2007, a împlinit vârsta de 100 ani) Ansamblul *Piața celor trei puteri*, *Palatul Alvorada*, *Catedrala din Brasilia* au devenit simboluri ale arhitecturii moderne, care acum se îngeamăna cu principiile urbanismului contemporan. Orașul, planuit pentru 600.000 locuitori, a fost declarat oficial capitala Statului Brazilia la trei ani, o lună și cinci zile de la data la care un juriu internațional stabilește proiectul de urbanism câștigător al concursului. Așa cum

Blocul ARO (Patria) – arhitect Horia Creangă

am mai arătat, planul de situație amintește de un avion, ale cărui aripi sunt formate de o magistrală destinată clădirilor pentru locuit și clădirilor înalte, în timp ce „fuselajul avionului” este constituit dintr-o a doua magistrală, pe care sunt amplasate edificiile monumentale ale ministerelor și *Piața palatelor* celor trei puteri supreme ale statului (*Palatul Prezidențial*, *Curtia de Casație și Palatul Adunării Naționale*).

Astăzi, orașul pare o scenografie de film clădit sub un cer impresionant și pe un sol de o roșu pictural, o scenografie într-adevăr grandioasă, dar pentru un spectacol artificial. Orașului îi lipsește, așa declară toți care l-au vizitat, ceea ce face viața marilor orașe: firescul, trăirea umană cotidiană. Probabil, cel mai mult, acest oraș suferă pentru că îi lipsește memoria locului respectiv.

Marile orașe au împragnat în caldarâm și zidurile lor, nevăzute, dar mereu prezente, trăirile generațiilor care l-au populat; aceste trăiri țin memoria unui nume loc și îi dau consistență.

În alt colț de lume, în India, la poalele munților Himalaya, Le Corbusier începea, în anul 1950, construcțiile unei noi capitale a Punjabului, Chandigarh. Tot el întocmise și Planul de ansamblu al orașului Chandigarh, împărțit în carouri brăzdate de spine verzi. Clădirea *Tribunalului Suprem* (1950-1956) sau *Piața deschișe* au devenit apoi simboluri ale orașului, iar imaginile lor au fost cunoscute în lumea arhitecților de pretutindeni. Dincolo de aceste realizări arhitecturale excepționale, orașul suferă din punct de vedere urbanistic, rămânând tot o creație artificială!

Casa DISESCU – arhitect Grigore Cerchez

Fără prejudecăți despre:

DOPAJUL PRIN STEROIZI ANABOLIZANȚI

Conf. univ. dr. Corneliu ZEANA
Facultatea de Educație Fizică și Sport

Steroizii anabolizanți, derivați chimic din hormonul masculinizant, sunt folosiți pentru creșterea performanței fizice și reprezintă actualmente cea mai răspândită formă de doping. În istoria atletismului, steroizii anabolizanți au început a fi folosiți în țările Europei răsăritene în anii '50, după care au trecut în Statele Unite, iar apoi s-au răspândit în toată lumea. La început au fost utilizați de halterofili, apoi de atleții diferitelor ramuri sportive, până în 1976, când Comitetul Olimpic Internațional i-a scos în afara practicilor legale. În prezent, ei sunt larg utilizați în body building și în alte genuri de activități fizice necompetitive oficial, îndeosebi de către cei care doresc să dobândească și să exhibe o masă musculară ieșită din comun.

Aceste substanțe sunt derivați de testosteron, având o structură steroidală, cu 19 atomi de carbon. Steroidul natural, testosteronul, (în fapt un precursor), este transformat îndeosebi în dihidrotestosteron, care este responsabil de acțiunile androgene. Testosteronul este produs de către testicule și în mai mică măsură de corticossuprarenale. La

sintezei de proteine specifice reacției androgene. Testosteronul circulă în plasmă legat de o proteină specializată, „sex hormone binding globulin”, mai puțin de albumină sau de alte proteine. Doar 2% circulă liber, iar aceasta este fracțiunea biologic activ. Inactivarea testosteronului se face în ficat, fiind convertit în androsteron și etiocholanon. Testosteronul (T) are un rol crucial în faza embrionară a diferențierii sexelor, în faza neonatală, dar mai ales la pubertate când induce creștere în înălțime, dezvoltarea masei musculare, caracterale sexuale secundare, spermatogeneza și comportamentul sexual. T are un puternic efect anabolizant, stimulând hematopoieza, dezvoltarea și mineralizarea oaselor etc., efect care la adult este mult mai puțin pronunțat.

T nu poate fi utilizat ca atare. Administrat oral, T este rapid absorbit, metabolizat și eliminat, fără a genera efecte prea importante. Injectat, T are aceeași soartă, cu excepția injectării preparatelor uleioase cu resorbție lentă. Au fost însă realizați derivați sintetici, care posedă o perioadă de inju-mătărire mult mai mare. Esterii

hipogonadismul. Mai puțin susținută este indicația anabolizantă în SIDA, alte stări debilitante, la vârstnici sau în anemiile refractare. De asemenea, aceste substanțe se folosesc și în insuficiența hipofizară cu nanism, osteoporoză, cancerul de sân, edemul angioneurotic.

Răspândirea utilizării anabolizantelor este largă. Peste un milion de indivizi folosesc anabolizante de sinteză în SUA: 1-3% dintre studenți, 42% dintre bodybuiders. Problema atinge astfel dimensiuni de sănătate publică. Atleții utilizează anabolizante din proprie inițiativă, dar uneori, medicii echipei îi administrează, în cure ciclice de 8-12 săptămâni, urmate de „wash out” (spălare) 6-10 săptămâni, spre a nu fi detectați. Uneori se asociază doi sau mai mulți compuși. Dozajul, la atleți, depinde de tipul de sport: mic la cicliști, unde se urmărește diminuarea catabolismului indus de activitatea fizică intensă, mari la ridicătorii de greutăți. Doze variabile se administrează la cei care urmăresc scopuri „estetice”, de masă musculară impresionantă. (Doze de până la o sută de ori mai mari decât cele terapeutice). Femeile iau doze mai mici. Medicii favorizează obținerea lor, dar

însoțește de scăderea țesutului adipos. Cu toată eritropoeiza indusă de anabolizante, performanța în sporturile aerobe nu pare îmbunătățită, consumul maxim de oxigen nu diferențiază sportivii care iau anabolizante față de cei care nu iau.

Controlul antidoping folosește metode de mare finețe: cromatografie gazoasă sau spectrofotometrie de masă. Un nivel urinar de testosteron, care depășește de șase ori pe cel al epitestosteronului, denotă o origine exogenă a testosteronului și, ca urmare, atletul este descalificat.

Date clinice. Fiind o practică, în genere, neacceptată legal, nu dispunem de studii riguros științifice privind efectele. Receptori specifici pentru steroizii anabolizanți există, practic, în toate țesuturile, inclusiv în inimă și vase. Saturarea receptorilor duce la interacțiuni cu alți receptori: pentru glucocorticoizi, estrogeni, progesteron, ceea ce explică efectele nedorite. În general, aceste efecte sunt puțin intense și se remit după câteva săptămâni de sevră. Multe substanțe utilizate sunt de fapt de uz veterinar. Efectele adverse sunt mai pronunțate la femei, adolescenți și la cei care uzează de doze mari timp îndelungat. În plasmă crește metaboliiți testosteronei: estradiol, androstenedion, dihidrotestosteron. Hipofiza este inhibată de steroizii anabolizanți pe linia hormonilor de stimulare gonadică, rezultând un hipogonadism hipogonadotrop, cu scăderea LH și FSH, cu scăderea consecutivă a „sex hormone binding globulin” și a testosteronului endogen. Clinic, se remarcă hipertrofia glandelor sebacee, cu secreție exagerată (seбореe), rărirrea părului calotei, chiar alopecie, precum și acnee. Hipotrofia testiculară și reducerea spermatogenezei pot determina infertilitate. Hipotrofia de prostată, ginecomastia, creșterea libidoului și a funcției sexuale sunt frecvente, dar reversibile, după întreruperea administrării. Spermatogeneza redusă poate persista timp de luni. În sevră, libidoul scade. La femei se observă o masculinizare exprimată prin hirsutism, acnee, alopecie de tip masculin, hipertrofia clitorisului, îngroșarea vocii, creșterea libidoului și agresivității, neregularități menstruale. Hipertrofia clitorisului și masculinizarea vocii sunt ireversibile în cazul utilizării prelungite. Anabolizantele steroidiene străbat bariera placentară și duc la mascu-linizarea fetusului femelă. La copii și adolescenți, acești hormoni accelerează închiderea epifizei. Ca urmare, talia lor va fi mai redusă. Sunt mai scunzi, dar cu muscularităă dezvoltată și oase puternice

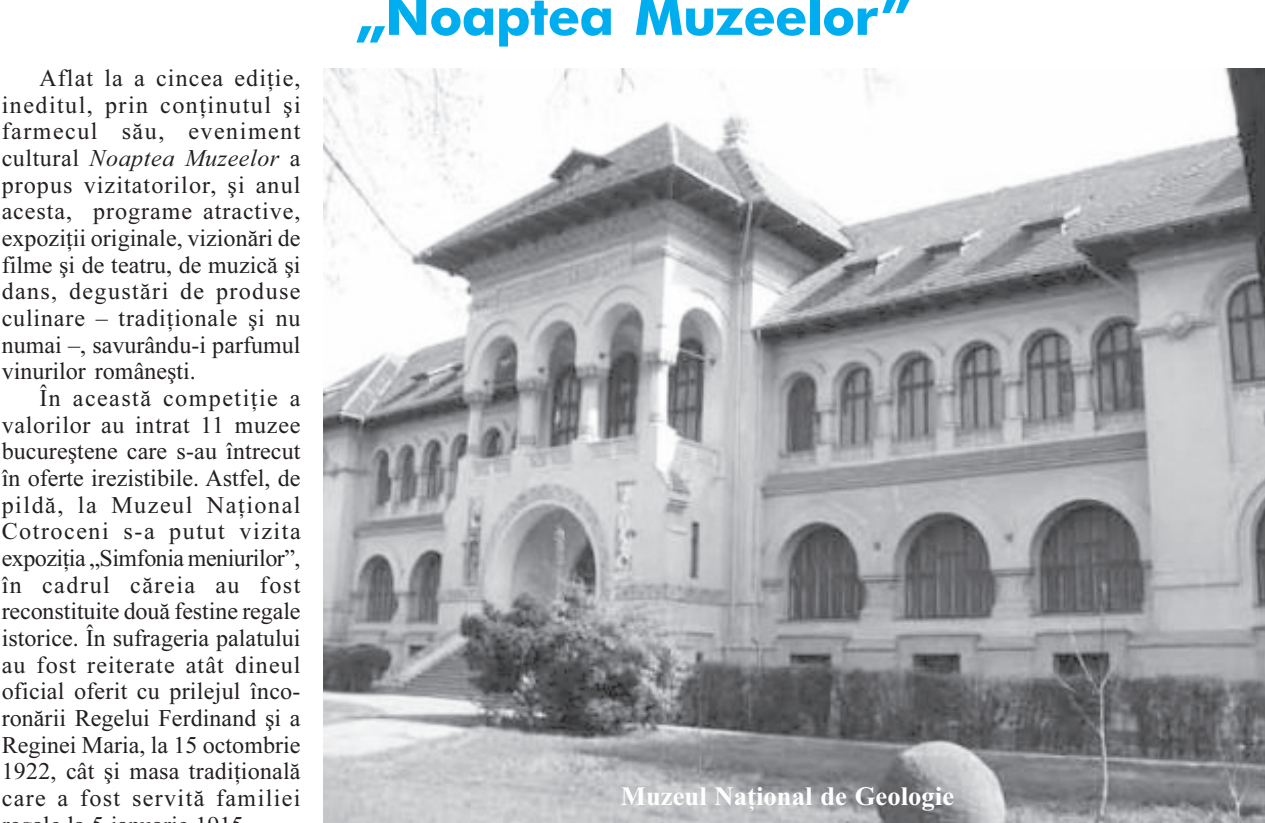
Poate apărea hipotiroidism și un nivel crescut de hormon de creștere, care poate compensa tendința de reducere a staturii. Retenția de sare și apă se poate exprima prin edeme. Toate anabolizantele steroidiene pot provoca hepatită

colestatică, cu acumulare de bilă în capilarele biliare și creșterea bilirubinei, AST, ALT și fosfatazei alcaline în ser. Aceste efecte sunt reversibile în câteva luni. Au fost semnalate cazuri (foarte rare) de cancer hepatic. Schimbările în starea psihică sunt frecvente: creșterea tonusului psihic, a încrederii, inițiativei, libidoului, scăderea senzației de oboseală. După oprirea administrării, masa musculară scade, ca și încrederea în sine, libidoul și agresivitatea. Uneori survine apatie și depresie, astfel încât individul dorește reluarea administrării Se ajunge la un fel de dependență. S-a descris chiar o dependență fizică, similară cu cea de la alcool sau opiacee. În urma utilizării acestor substanțe, s-au raportat schimbări comportamentale cu agresivitate, violență, acte antisociale și chiar manifestări psihopatologice (teren preexistent?). Tulburările de comportament sunt, de regulă, reversibile. Unii autori au semnalat gânduri suicidale, relații sexuale neprotejate, conducere sub influența alcoolului, consecutive dimi-nuării simțului prudenței. Cardiovascular, s-au semnalat: hipertrofia miocardului, accide-n-te tromboembolice, infarct miocardic, aritmii, uneori cu moarte subită, rar cardiomiopatie dilatativă. La autopsie, în cazurile care au făcut infarct, nu s-au găsit leziuni coronariene, suspectându-se un vasospasm. La animal, s-a demonstrat că se poate obține dilatare cardiacă și hipertensiune arterială. Au fost observate alterări ultramicroscopice ale fibrilelor, mitocondriilor și discurilor intercalate.

Eocardiografie se observă creșterea masei miocardice și grosimii pereților. Timpul de relaxare izovolumetrică este prelungit (inconstant.) La atletul normal, creșterea diametrelor și a grosimii pereților ventriculare se însoțește de ameliorare aperformanței diastolice. Creșterea agregării plachetare a fost semnalată. Uneori, TA crește ușor, cu reducerea diminuării fiziologice nocturne a TA. Acestea au fost reversibile după întrerupere. Asupra lipidelor efectul este scăderea HDL și creșterea LDL. Efectul aterogen e totuși redus. Nivelul de lipoproteina A este redus, ori aceasta este cea care antrenează un risc aterogen. Efectele benefice contrabalansează astfel pe cele aterogene. A fost semnalată și o creștere a nivelului insulinemiei și o ușoară alterare a toleranței la glucoză, ambele reversibile. În concluzie, majoritatea efectelor metabolice nedorite sunt relativ modeste ca intensitate și reversibile după oprirea administrării.

O concluzie generală privind sportivii de performanță: nu putem trece peste interdicția oficială a utilizării steroizilor anabolizanți în scopul creșterii performanței. Controalele care se fac în cazul competițiilor de anvergură îi descalifică pe utilizatori.

A fost...

Muzeul Național de Geologie

Marile absențe ale actualei ediții au fost Muzeul Țăranului Român și Muzeul Național de Științe ale Naturii „Grigore Antipa”, ultimul fiind în renovare. În schimb, Muzeul Satului a fost cuprins în Muzeul Național de Artă Contemporană a surprins însă cu una dintre cele mai tentante oferte pentru tineri, un party nocturn, pe terasa sediului din Palatul Parlamentului.

cronica tv.

Nicolae ILIESCU

Oare se uită cineva la reclamele astea fără noimă ? Pe vremuri, adevă pe vremea copilăriei noastre, când de-abia mijeia papagalul dela orăciua, precum ăștia de la „Medzidia” portocalie (se și potrivește, căci de acolo provine un mare idiotisceanu al neamului nostrum !) <i>te-le-pu-bi-i-la-tii</i> se zicea că dacă se face reclamă la ceva, obectul cel nu se vinde, șade prăfuit în galantar. Chestie de bun simț, la urma urmei. După '90, după Revoluție și după penibila involuție a șantezei M.Mihai cu „v-am prins, vrăitoarelor !”, reclamele s-au mai diversificat, în sensul că s-au adus direct din import și s-au tradus. Apoi, au apărut cică firme de advertising, de publicitate, și astea la fel de inutile ca băncile. Baremi, pe bănci, după marele talcioac al Estului, le-au cumpărat oamenii serioși veniți din Vestul colonialist, direct sau prin interpuși, ceea ce tot un fel de priză directă ar fi. Rulează în continuu – circa douăzeci de minute, nu mai puțin ! – reclame burlești. Jumătate din ele te împing înspre telefoane și alte mijloace de comunicare (țuitoare și zăbreлите, fiindcă trimiț la o cumpătită singurărate, cealaltă jumătate cântă în engleză ipocrit, sau în romgleză, premărînd budnicile, salamurile imposibile, pateul fără gust și picurile de supe artificiale. Un timpit se băga în vorbă și-i propunea altuia de

„Noaptea Muzeelor”

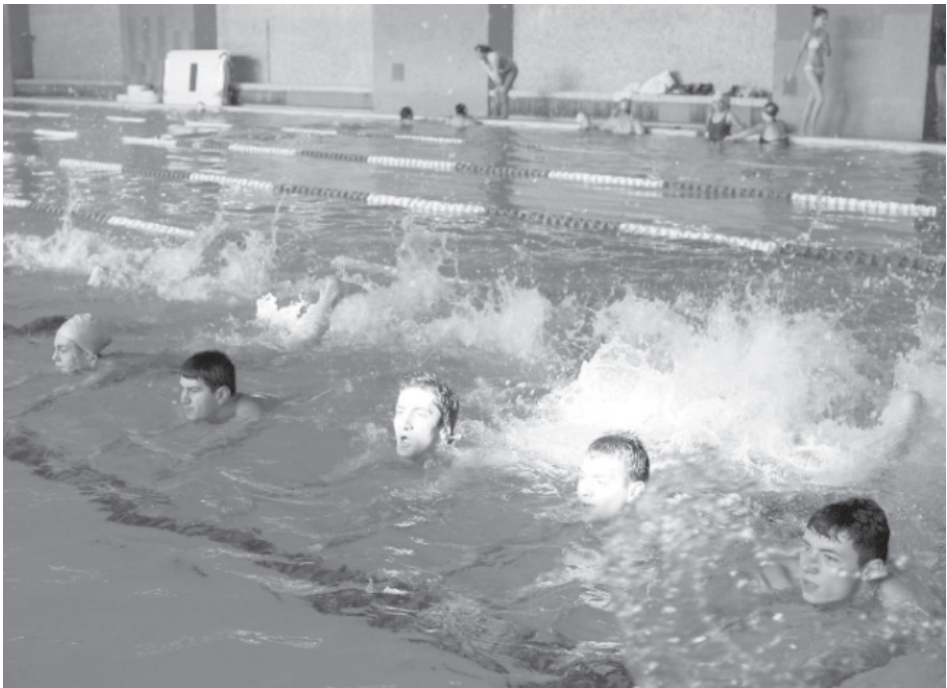
feeric luminate, între orele 11,00 și 19.00.

Alte muzee, precum Muzeul Literaturii Române sau Muzeul Național de Geologie au inscris în programul nocturn spectacole culturale, de la piese de Eugene Ionesco și Tristan Tzara, până la dansuri și cântece tradiționale din Dobrogea.

Pentru ca „turneul” de la un muzeu la altul să poată fi făcut repede, Regia Autonomă de

Transport București a pus în circulație o linie de autobuz, pe care a scris *Noaptea Muzeelor*. Linia a fost valabilă de sâmbătă, de la ora 21.00, până duminică la ora 4.000. Călătorii au avut bucuria de a găsi în autobuz o broșură ce conținea întreaga ofertă de vizitare a muzeelor. În *Noaptea Muzeelor*, nicio undă de beznă. Impecabilă organizare.

Adela DEAC

femei, ovarele secretă și mici cantități de testosteron. Activitatea testiculară, respectiv spermatogeneza și secreția de androgeni, este guvernată de hormonii hipofizari numiți gonadotropine: LH și FSH. Acțiunea gonadotropinelor se exercită prin intermediul AMP, care promovează steroidogeneza. Printr-un mecanism de feed back, steroizii reglează producția hipofizară de gonadotropine. Dihidrotestosteronul se leagă de receptorul de pe suprafața celulelor, mesajul este transmis nucleului, intervine apoi ARN (acidul ribonucleic, mesager intermediar între informația stocată în nucleul celular și aparatul enzimatic executor din organelite citoplasmice), inducându-se, astfel, creșterea

17 hidroxil pot fi administrați injectabil la 1-3 săptămâni, având efect prelungit. Derivații alkil pot fi administrați oral, fiind catabolizați lent de ficat. Din păcate, sunt hepatotoxici, provocând icter în unele cazuri, datorită stazei pe care o induc în capilarele biliare. Diversele modificări în structura T realizează produși cu eficiență anabolizantă sporită și cu degradare lentă. În anumită măsură se poate obține o disociere a efectelor anabolizante de cele androgene (masculinizante), aspect urmărit îndeosebi la femei. Această disociere de efecte este limitată însă de faptul că ambele acțiuni se exercită prin intermediul aceluiași receptor. Principala indicație medicală a steroizilor anabolizanți este

există o piață neagră (peste 100 de milioane anual, în SUA).

Împotriva efectelor nedorite, se asociază preparate antiacnee, diuretice, antiestrogeni, gonadotropine corionice. Efectele nedorite sunt frecvente, dar reversibile, după întreruperea administrării. Spermatogeneza redusă poate persista timp de luni. În sevră, libidoul scade. La femei se observă o masculinizare exprimată prin hirsutism, acnee, alopecie de tip masculin, hipertrofia clitorisului, îngroșarea vocii, creșterea libidoului și agresivității, neregularități menstruale. Hipertrofia clitorisului și masculinizarea vocii sunt ireversibile în cazul utilizării prelungite. Anabolizantele steroidiene străbat bariera placentară și duc la mascu-linizarea fetusului femelă. La copii și adolescenți, acești hormoni accelerează închiderea epifizei. Ca urmare, talia lor va fi mai redusă. Sunt mai scunzi, dar cu muscularităă dezvoltată și oase puternice

Poate apărea hipotiroidism și un nivel crescut de hormon de creștere, care poate compensa tendința de reducere a staturii. Retenția de sare și apă se poate exprima prin edeme. Toate anabolizantele steroidiene pot provoca hepatită

La început de mai 2009, Focșani — capitală a cântării corale

Prof. univ.dr. Petru STOIANOV					
Primele zile ale lunii mai 2009 au găzduit Concursul Național Coral, secțiunea a II-a. Licee, desăfurat în trei secțiuni paralele: secțiunea Licee de Artă, în Sala Teatrului „Maior Gh. Pastia”, secțiunea Colegii Teoretice și Licee Pedagogice, în Aula C.N.U. Focșani, și secțiunea Seminarii Teologice, în Sala Mare a Cercului Militar Focșani. Efortul organizatorilor - Ministerul Educației, Cercetării și Inovării, Inspectoratul Școlar Județean Vrancea (inspector Școlar General Iordache Bostan), Liceul de Muzică și Arte Plastice „Gh. Tattarescu” - Focșani (<i>director</i> Viorica Moldovianu și <i>director-adj.</i> Doina Rențea), Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale (<i>director</i> Eugen Dănuț Stoianof), Parohia „Sf. Nicolae Nou” (<i>Pr. Prof.</i> Valeriu Tufaru) – Focșani și al partenerilor: Prefectura Județului Vrancea, Consiliul Județean Vrancea, Primăria și Consiliul Local al Municipiului Focșani, Teatrul Municipal „Maior Gheorghe Pastia”, Ceercul Militar Focșani, C.N., „Unirea” Focșani, C.T. „Edmond Nicolau” Focșani, C.T. „Valeriu D. Cotea” Focșani și Gr. Șc. Înd. Ușoară Focșani – s-a concretizat într-o acțiune de anvergură, depășind dificila condiție a crizei mondiale. Alături de aceste foruri, nu mai puțin de 30 cadre didactice, coordonate de <i>prof.</i> Viorica Cristescu – organizatoarea activităților inițiate de județul gazdă.					
Indiferent de secțiune, juriul desemnat de organizatori a avut o sarcină deosebit de grea, dat fiind că nivelul concurenților a fost unul deosebit de ridicat.					
Cunosc îndeaproape, de circa două decenii, efortul creator impus de permanența dorință a școlii românești de a se remarca printr-o reformă care să ne situeze în plan egal cu celelalte școli europene; cunosc forța cadrelor didactice și atașamentul lor de a realiza, în datele unui dialog fervent și susținut cu elevii, o nouă calitate a învățământului muzical, atât în instituțiile					

vocațională, cât și în munca de la catedra liceelor teoretice, pedagogice sau în învățământul confesional. De aceea, pot afirma, cu perfectă acoperire pentru fiecare frază, că se muncește cu o dăruire ce nu are egal decât în pasiunea dascălilor pentru care idealul de a lărgi continuu orizontul estetic de cunoaștere al tinerilor prin activitate directă, în cadrul formațiilor corale mixte sau pe voci egale, s-a constituit în decursul timpului în necesara condiție a existenței lor profesionale.

Cele două zile de concurs au fost o etalare a talentului și entuziasmului tânăr, a creativității profesorilor, ca și a cunoașterii aprofundate a repertoriului de specialitate, românesc și universal.

Echipele de evaluare, constituite în trei comisii, au avut în componență cadre didactice universitare, realizatori de programe specializate radio, reprezentanți ai Centrelor de Conservare și Promovare a Culturii Tradiționale: *prof. univ. dr.* Petru Stoianov, *prof. univ. dr.* Constantin Rîpă, *conf. univ. dr.* Ciprian Para la secțiunea Licee de Artă, *prof.* Ioan Oarcea, *prof.* Cornel Todea și Liliana Pispiris (Societatea Română de Radiodifuziune), pentru Licee Teoretice și Pedagogice, *conf. univ. dr.* Florin Buceescu, *conf. univ. dr.* Marcel Costea și director Eugén Stoianof (Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vrancea) la secțiunea Seminarii Teologice. Președintele juriului a fost *prof. univ. dr.* Gheorghe Duță de la Universitatea de Arte din Iași, președinte executiv fiind Inspector General al Ministerului Educației, Cercetării și Inovării, Adrian Brăescu.

Această echipă sudată și competentă a asistat la evoluțiile formațiilor calificate pentru faza națională a concursului: opt formații corale provenind din Licee de Artă, șase formații reprezentative pentru Colegii Teoretice și cinci formații pentru Seminarile Teologice.

Desăfurat cu public, acest concurs a constituit un cadru de manifestare culturală optim pentru elevii învățământului preuniversitar, fiind, în același timp, un ideal instrument de

cunoaștere și schimb de informații sub raport repertorial, al tehnicii dijorale, al stilisticii interpretative pentru profesorii, inspectorii și metodiștii de specialitate.

Juriul a apreciat cu punctaje diferențiate, din perspective multiple, posibilitățile concrete de manifestare ale fiecărei formați care a ajuns în această etapă finală, făcând aprecieri pertinente și ierarhizând prezențele în concurs potrivit grilei de punctaj stabilite de regulamentul. În întâlnirile de lucru ale membrilor juriului, uneori prelungite până târziu, găzduite de primitoarele locații, puse la dispoziție de organizatori cu binecunoscuta lor ospitalitate și dorință de a servi interesele unei culturi în plină acțiune de coagulare a energilor tinere s-au făcut aprecieri pertinente privind echilibrarea repertorială, politica introducerii primelor audiiți românești, necesar în dialogul generațiilor de creatori, ale căror partituri au fost abordate de formațiile aflate în concurs, capacitatea acestora de a reda cu suplețe și flexibilitate diversitatea stilistică a lucrărilor abordate, ca și gradul de realizare artistică prin depășirea dificultăților tehnice și redarea expresivă, nuanțată, conformă cu mesajul pieselor.

A rezultat un podium de învingători, în condițiile unei ediții cu adevărat „maraton”, în care, ca și în sport, fiecare concurent este câștigător. Dată fiind valoarea nuanțată a performanțelor interpretative, premilor I, II și III li s-au adăugat premii speciale, între acestea, de remarcat cele două premii ale coralei academice *Antifonia*, înmânate de *prof. univ. dr.* Constantin Rîpă, fondatorul și dirijorul acesteia, precum și premiul *A coeur joie* – prof. Ioan Oarcea.

Podiumul învingătorilor este, în consecință, următorul:

Filiera vocațională – Licee de Artă:

Premiul I – Corul mixt „IHOS” al Colegiul de Artă „Octav Băncilă” din Iași, dirijor Petronela Dăruț;

Premiul II – Corul mixt al Liceului de Artă „Marin Sorescu” din Craiova, dirijat de Edward Man și Corul mixt „Cantabile” al Liceului de Artă „Balasa Doamna”, dirijat de Florin Emil Nicolae Badea, profesor acompaniator Sorin Cristea-Baroți;

Premiul III – Corul mixt al Liceului de Muzică Bistrița dirijat de Ana Maria Răzoare și Corul mixt al Liceului de Muzică și Arte Plastice „Sigismund Toduță” din Deva, dirijat de Gelu Onțanu-Crăciun, profesor acompaniator Mariana Onțanu-Crăciun, la vioară Răzvan Ametoazei.

Evoluțiile corurilor mixte – „CONSONANCES”, al Liceului de Muzică „Dinu Lipatti” din București, dirijat de Lăcrămioara Ana Pauliuc, „VOCES IUVENTUTIS”, al Liceului de Muzică și Arte Plastice „Gheorghe Tattarescu”, din Focșani, „A CAPPELLA”, al Liceului de Artă „Margareta Sterian” din Buzău – au fost recompensate cu premii speciale.

Filiera vocațională – Colegii Teoretice:

Premiul I – Corul de cameră mixt al Colegiului „Ioan Slavici” din Satu-Mare, dirijat de Ileana și Ioan Petrovici;

Premiul II – Corul de cameră mixt al Liceului Teoretic „Mikes Kelemen”, dirijat de Szocs Daniel Erno;

Premiul III – Corul pe voci egale „STROP DE LER”, dirijat de Dorina Iusca și Vasile Bărlădeanu.

Premiile speciale ale juriului au fost acordate formațiilor corale ale Colegiului Național „Ion C. Brătianu” din Pitești, dirijat de Maria Cosmescu, Colegiului Dobrogean „Spiru Haret” din Tulcea, dirijat de Simona Dumitru, profesor acompaniator Gabriel Pinter, și excelenței formații a orașului-gazdă, Corului de cameră „MICA PASTORALĂ”, a Liceului Pedagogic „Spiru Haret” din Focșani, dirijat de prof. dr. Dumitru Săndulachi.

Filiera vocațională – Seminarii Teologice:

Premiul I – Corul de cameră pe voci egale al Seminarului Teologic Liceal Ortodox „Nifon Mitropolitul”, dirijat de diacon Răzvan Ștefan;

Premiul II – Corul de cameră pe voci egale al Seminarului Teologic Ortodox „Sfântul Ioan Gură de Aur”, dirijat de Florinel Cazan;

Premiul III – Corul de cameră mixt al Liceului Teologic Reformat din Cluj-Napoca, dirijat de Szekely Arpad.

Au existat două premii speciale și la această secțiune, acordate de juriu. Corului pe voci egale al seminarului Teologic Liceal Ortodox „Sf. Dionisie Exiguul”, dirijor diacon *prof.* Ioan Adrian Cinciui, și Corului de cameră pe voci egale al Liceului Pedagogic „Carmen Sylva”, cu profil teologic ortodox, dirijat de Florin-Nicolae Șincan.

Indiferent de filieră – licee de arte, licee teoretice sau pedagogice și seminarii teologice – toate formațiile s-au remarcat prin deosebita calitate a interpretării, în condițiile în care juriul a apreciat nu doar simpla stăpânire a repertoriului, cunoscut pe dinafară de toți coriștii, cât mai ales diversitatea stilistică a acestuia, culorile vocale, prospețimea și spontaneitatea restituirii partiturilor.

Din doi în doi ani, un alt podium își așteaptă câștigătorii. Va fi, deci, 2011.....

Programele Televiziunii *România de Măine* și RRM Student FM

TVRM Educațional

LUNI – 18 mai 2009

06:00 *Academica – Ateneul artelor* (r)
 07:00 *Un răspuns pentru fiecare.*
 Emisiune de Simona Șerban
 07:30 *Deutsche Welle* (r)
 07:50 *Promo*
 08:00 *Lauri pentru liceeni* (r)
 08:30 *Virtuți și vicii – Preluare TVRM Cultural*
 09:00 *Românul, cetățean european – Preluare TVRM Cultural*
 09:20 *Promo*
 09:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 11:20 *Promo*
 11:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 13:20 *Promo*
 13:30 *Film documentar:* Lumea tehnologiei (ep. XXIII)
 14:00 *TVRM-edicina.* Prof. univ. dr. Constantin Dumitrache la dispoziția dvs.
 14:58 *Promo*
 15:00 *Café concert.* Emisiune de Sorin Petre
 15:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 17:20 *Promo*
 17:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 19:20 *Promo*
 19:30 *Haretiții.* Emisiune de Mugur Popovici
 20:00 *Apel telefonic.* Emisiune de George Nicolau
 21:00 *Jurnale în stil Caragiale.*
 Emisiune de Viorel Popescu
 21:30 *Dialog, știință, religie.*
 Emisiune de Carmen Fulger
 22:00 *Grădina cu statui.*
 Emisiune de Neagu Udriu
 23:00 *Comentariul zilei.*
 Emisiune de George Marinescu
 00:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 04:00 *Apel telefonic* (r)
 05:00 *În căutarea folk-ului pierdut* (r)

MARȚI – 19 mai 2009

06:00 *Promo USH*
 06:10 *Cronica scepticului* (r)
 06:40 *Întâlnire cu folclorul* (r)
 07:10 *Promo*
 07:15 *Comentariul zilei* (r)
 08:00 *Haretiții* (r)
 08:30 *Nimic fără lege – Preluare TVRM Cultural*
 09:00 *Gândești, deci există – Preluare TVRM Cultural*
 09:20 *Promo*
 09:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 11:20 *Promo*
 11:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 13:20 *Promo*
 13:30 *Invitatul de la ora 13.*
 Emisiune de Sorin Lupașcu
 14:00 *TVRM-edicina.* Prof. univ. dr. Florin Tudose la dispoziția dvs.
 14:58 *Promo*
 15:00 *Din sălile de concert.*
 Emisiune de Mihai Dărie
 15:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 17:20 *Promo*
 17:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 19:20 *Promo*
 19:30 *Ani de liceu.* Emisiune de Mugur Popovici
 20:00 *Jurnale în stil Caragiale.*
 Emisiune de Viorel Popescu
 20:30 *Cronica ST.* Emisiune de Cristian Român
 21:00 *Academica – Istoria care doare.*
 Emisiune de Mircea Dogaru
 22:00 *Din lumea cu doruri multe.*
 Emisiune de Florin Racoci

TVRM Cultural

LUNI – 18 mai 2009

06:00 *Promo*
 06:30 *Deutsche Welle* (r)
 07:00 *Muzică populară*
 07:30 *Forum Spiru Haret* (r)
 08:00 *Stele de mâine*
 08:25 *Poeți și poeme*
 08:30 *Aplauze pentru haretiști* (r)
 09:00 *Clubul liceenilor* (r)
 10:00 *Știință și spiritualitate* (r)
 11:00 *Am venit cu dreg la voi* (r)
 13:00 *Academica – Cărți în instanță* (r)
 14:00 *Ecumenica* (r)
 15:00 *Arta documentarului*
 16:00 *Cronica scepticului*
 16:30 *Mapamond cultural*
 17:00 *Amfitrion Corina*
 18:00 *Serial cultural de seară*
 19:00 *Scena ca istorie*
 20:00 *Comorile orașului*
 20:30 *Muzică populară*
 21:00 *Cultura unei generații*
 22:00 *Muzica anilor*
 22:27 *Poeți și poeme*
 22:30 *Film artistic românesc*
 23:50 *Promo*

MARȚI – 19 mai 2009

06:00 *Promo*
 06:30 *Mapamond cultural*
 07:00 *Muzică populară*
 07:30 *Capcana timpului*
 08:00 *Stele de mâine*
 08:20 *Poeți și poeme*
 08:30 *Serial cultural de seară* (r)
 09:30 *Gândești, deci există* (r)
 10:00 *Amfitrion Corina* (r)
 11:00 *Cooltura unei generații* (r)
 12:00 *Doctor de inimă albastră* (r)
 13:00 *Invitatul de la ora 13 - direct*
 14:00 *Recital muzical*
 14:30 *Lecturi din Caragiale*
 15:00 *Arta documentarului*
 16:00 *Parodi press* (r)
 16:30 *Mapamond cultural*

23:00 *Comentariul zilei.*
 Emisiune de George Marinescu
 00:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret** (r)
 04:00 *TVRM-edicina.* Prof. univ. dr. Dorin Sarafoleanu la dispoziția dvs (r)
 05:00 *Arta de a trăi* (r)

MIERCURI – 20 mai 2009

06:00 *Promo USH*
 06:10 *Jurnale în stil Caragiale* (r)
 06:40 *Din sălile de concert* (r)
 07:10 *Promo*
 07:15 *Comentariul zilei* (r)
 08:00 *Ani de liceu* (r)
 08:30 *Aplauze pentru haretiști – Preluare TVRM Cultural*
 09:00 *Comorile orașului – Preluare TVRM Cultural*
 09:20 *Promo*
 09:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 11:20 *Promo*
 11:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 13:20 *Promo*
 13:30 *Film documentar:* Lumea tehnologiei (ep. XXIV)
 14:00 *TVRM-edicina.* Prof. univ. dr. Alexandru Oproiu la dispoziția dvs.
 14:58 *Promo*
 15:00 *Café concert.* Emisiune de Sorin Petre
 15:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 17:20 *Promo*
 17:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 19:20 *Promo*
 19:30 *Performer în arenă.*
 Emisiune de Mugur Popovici
 20:00 *Academica – Economia, pentru cine?*
 Emisiune de Ilie Șerbănescu
 21:00 *Generalul Cinema.*
 Emisiune de Mircea Dogaru
 21:30 *Părinți și copii.*
 Emisiune de Dan Mironescu
 22:30 *Popasuri de suflet.*
 Emisiune de Violeta Sreciu
 23:00 *Comentariul zilei.*
 Emisiune de George Marinescu
 00:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret** (r)
 04:00 *TVRM-edicina.* Prof. univ. dr. Florin Tudose la dispoziția dvs (r)
 05:00 *Agricultura și alimentația* (r)

JOI – 21 mai 2009

06:00 *Promo USH*
 06:10 *Jurnale în stil Caragiale* (r)
 06:40 *Din sălile de concert* (r)
 07:10 *Promo*
 07:15 *Comentariul zilei* (r)
 08:00 *Performer în arenă* (r)
 08:30 *Echipele „Gusti” – Preluare TVRM Cultural*
 09:20 *Promo*
 09:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 11:20 *Promo*
 11:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 13:20 *Promo*
 13:30 *Film documentar:* Lumea tehnologiei (ep. XXV)
 14:00 *TVRM-edicina.* Prof. univ. dr. Andrei Firiță la dispoziția dvs.
 14:58 *Promo*
 15:00 *Întâlnire cu folclorul.*
 Emisiune de Theodora Popescu
 15:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 17:20 *Promo*
 17:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 19:20 *Promo*
 19:30 *Lauri pentru liceeni.*
 Emisiune de Cristina Matei
 20:00 *Istoria cu învățătură.*
 Emisiune de Valeriu Răpeanu

17:00 *Gândești, deci există*
 17:30 *Clubul diplomaților* (r)
 18:00 *Serial cultural de seară*
 19:00 *Cultura corpului*
 20:00 *Nimic fără lege*
 20:30 *Muzică populară*
 21:00 *Ferestrele memoriei*
 22:00 *Muzică clasică*
 22:20 *Poeți și poeme*
 22:30 *Film artistic străin* (r)
 23:30 *Promo*

MIERCURI – 20 mai 2009

06:00 *Promo*
 06:30 *Mapamond cultural*
 07:00 *Muzică populară* (r)
 07:30 *Muzică clasică* (r)
 08:00 *Stele de mâine*
 08:20 *Poeți și poeme*
 08:30 *Serial cultural de seară* (r)
 09:30 *Miorita*
 10:00 *Academica – Ateneul artelor* (r)
 11:00 *Filmul și istoria* (r)
 11:30 *Aplauze pentru haretiști* (r)
 12:00 *În căutarea folkului pierdut* (r)
 13:00 *Adevăratele stele* (r)
 14:30 *Comorile orașului* (r)
 15:00 *Arta documentarului*
 16:00 *Miorita* (r)
 16:30 *Mapamond cultural*
 17:00 *Amfitrion Corina*
 18:00 *Serial cultural de seară*
 19:00 *Profil spiritual – Calendar*
 20:00 *Un actor și rolurile sale*
 20:30 *Muzică populară*
 21:00 *Echipele „Gusti”*
 22:00 *Virtuți și vicii*
 22:28 *Poeți și poeme*
 22:30 *În căutarea folk-ului pierdut*

JOI – 21 mai 2009

06:00 *Promo*
 06:30 *Mapamond cultural*
 07:00 *Muzică populară*
 07:30 *Vorbii, scrieți românește* (r)
 08:00 *Stele de mâine*
 08:20 *Poeți și poeme*
 08:30 *Serial cultural de seară* (r)
 09:30 *Deutsche Welle* (r)
 10:00 *Amfitrion Corina* (r)

21:00 *Cărți în instanță.*
 Emisiune de Florin Rotaru
 22:00 *Jurnale în stil Caragiale.*
 Emisiune de Viorel Popescu
 22:30 *Film serial:* Dragoste oarbă – Filipine (ep. 7)
 23:15 *Comentariul zilei.*
 Emisiune de George Marinescu
 00:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret** (r)
 04:00 *TVRM-edicina.* Prof. univ. dr. Alexandru Oproiu la dispoziția dvs (r)
 05:00 *Miorita* (r)
 05:30 *Popasuri de suflet* (r)

VINERI – 22 mai 2009

06:00 *Promo USH*
 06:10 *Jurnale în stil Caragiale* (r)
 06:40 *Întâlnire cu folclorul* (r)
 07:10 *Promo*
 07:15 *Comentariul zilei* (r)
 08:00 *Unde ne sunt absolvenții Universității Spiru Haret.* Emisiune de Mugur Popovici
 08:30 *La Hanul Morăreței – Preluare TVRM Cultural*
 09:20 *Promo*
 09:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 11:20 *Promo*
 11:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 13:30 *Întâlnire cu folclorul.*
 Emisiune de Theodora Popescu
 13:58 *Promo*
 14:00 *Gazonul fierbinte.*
 Emisiune de Mugur Popovici
 14:58 *Promo*
 15:00 *Din sălile de concert.* Emisiune de Mihai Dărie
 15:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 17:28 *Promo*
 17:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 19:20 *Promo*
 19:30 *Pulsul pieței.* Emisiune de Ramona Ștefănescu
 20:00 *Apel telefonic.* Emisiune de George Nicolau
 21:00 *Casă dulce românească.*
 Emisiune de Cătălin Maximuț
 22:00 *Istorie și istorii.* Emisiune de Mircea Dogaru
 23:30 *Comentariul zilei.*
 Emisiune de George Marinescu
 00:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret** (r)
 04:00 *Apel telefonic* (r)
 05:00 *Profil spiritual* (r)

SÂMBĂȚĂ – 23 mai 2009

06:00 *Promo USH*
 06:10 *Jurnale în stil Caragiale* (r)
 06:30 *Casă dulce românească* (r)
 07:30 *Cronica ST* (r)
 08:00 *Stele de mâine.*
 Emisiune de Dumitru Cucu
 09:00 *Exclusiv pentru premianți.*
 Emisiune de Carmen Fulger
 10:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 11:50 *Promo*
 12:00 *Agricultura și alimentația.*
 Emisiune de Gheorghe Prediță
 12:57 *Promo*
 13:00 *Academica – Știință.*
 Emisiune de Alexandru Mironov
 14:00 *Vorbii, scrieți românește.*
 Emisiune de Valeriu Marinescu
 14:30 *Adevăratele stele.*
 Emisiune de Sorin Lupașcu
 15:58 *Promo*
 16:00 *Clubul diplomaților.*
 Emisiune de Mihaela Mihalide
 16:30 *Cinepanorama.*
 Emisiune de Eugen Atanasiu
 17:00 *Ideii în dialog.* Emisiune de Corneliu Toader
 18:30 *Contrapunct.* Emisiune de George Marinescu și Simona Șerban
 19:30 *Am venit cu drag la voi.*
 Emisiune de Georcel Nucă

11:00 *Profil spiritual – Calendar* (r)
 12:00 *Café Concert*
 12:30 *Echipele „Gusti”* (r)
 13:30 *Casă dulce, românească* (r)
 14:30 *Sisteme de valori în criză* (r)
 16:00 *Parodi press*
 16:30 *Mapamond cultural*
 17:00 *La Hanul Morăreței*
 18:00 *Serial cultural de seară* (r)
 20:00 *Doctor de inimă albastră*
 20:00 *Românul, cetățean european*
 20:30 *Muzică populară*
 21:00 *Istorie și istorii*
 22:20 *Poeți și poeme*
 22:30 *Deutsche Welle*
 23:00 *Clubul diplomaților*
 23:30 *Promo*

VINERI – 22 mai 2009

06:00 *Parodi press*
 06:30 *Mapamond cultural*
 07:00 *Muzică populară*
 07:30 *Cafeneaua literară* (r)
 08:00 *Stele de mâine*
 08:20 *Poeți și poeme*
 08:30 *Serial cultural de seară* (r)
 09:30 *Cronica scepticului* (r)
 10:00 *În căutarea folk-ului pierdut* (r)
 11:30 *Casa noastră* (r)
 12:00 *Exclusiv pentru premianți* (r)
 13:00 *Ferestrele memoriei* (r)
 14:00 *Telediclopedia valorilor românești* (r)
 15:00 *Teatru* (r)
 16:00 *Casă dulce românească* (r)
 17:00 *Scena ca istorie*
 18:00 *Cultura corpului*
 19:00 *Oameni care au fost*
 20:00 *Universul cuvintelor*
 20:30 *Muzică populară*
 21:00 *Ateneul artelor*
 22:00 *Muzică clasică*
 22:20 *Poeți și poeme*
 22:30 *Filmul și istoria*
 23:00 *Aplauze pentru haretiști*
 23:30 *Promo*

SÂMBĂȚĂ – 23 mai 2009

06:00 *Promo*
 06:30 *Café Concert* (r)
 07:00 *Deutsche Welle*
 07:30 *Muzică clasică* (r)

21:30 *Lumea pe dos.* Emisiune de divertisment cultural politic. Realizator Viorel Popescu
 22:30 *Film artistic românesc: Morometii (I)* (1988). Regia: Stere Gulea. Distribuție: Victor Rebengiuc, Gina Patrichi, Luminița Gheorghiu, Mitică Popescu. Pe fondul unor mutații sociale – care se vor dovedi ireversibile – filmul urmărește destrămarea unei familii țărănești tradiționale. Încercarea autoritară și disperată a capului familiei – Ilie Moromete (Victor Rebengiuc) – de a ține pe loc această realitate, eșuează. Cu Ilie Moromete dispăre un prototip social care a reprezentat secole de-a rândul societatea românească. Dispare, de fapt, o identitate care nu a mai fost înlocuită

00:00 *Adevăratele stele* (r)
 01:30 *Lumea pe dos* (r)
 02:30 *Academica – Știință* (r)
 03:30 *Am venit cu drag la voi* (r)
 05:30 *Clubul diplomaților* (r)

DUMINICĂ – 24 mai 2009

06:00 *Promo USH*
 06:10 *Cinepanorama* (r)
 06:30 *Vorbii, scrieți românește* (r)
 07:00 *Deutsche Welle.* Emisiune de Diana Popescu
 07:30 *Deschide cartea!*
 Emisiune de Alexandru Mironov
 08:00 *Lumină în suflet.* Emisiune de Sorin Bejan
 09:00 *Grădina fermecată.*
 Emisiune de Carmen Fulger
 10:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 12:00 *Scena ca istorie.* Emisiune de Violeta Sreciu
 13:00 *Cronica scepticului.*
 Emisiune de Cristian Român
 13:30 *Miorita – antologie de folclor tradițional.*
 Emisiune de Ioan Filip
 14:00 *Academica – Ateneul artelor.*
 Emisiune de Mircea Micu
 15:00 *Teatru în fotoliul de acasă.*
 Emisiune de Viorel Popescu
 16:00 *În căutarea folk-ului pierdut.*
 Emisiune de Maria Gheorghiu
 17:00 *Din instituțiile publice.*
 Emisiune de George Nicolau
 17:30 *Dor de-acasă.* Emisiune de divertisment. Realizator Puiu Stoicescu
 19:30 *Doctor de inimă albastră.*
 Emisiune de Dinu Măxer
 20:30 *Societatea Națională Spiru Haret.*
 Emisiune de Ciprian Vasilescu
 21:00 *Galele TVRM organizate de Societatea Națională Spiru Haret pentru Educație, Știință și Cultură și Consiliul Județean Pitești.* Emisiune de Georcel Nucă
 23:00 *Film artistic: Legende dinastiei Han – Drumul secret către Ghen Cang* (China, 2005). Regia: Wai Han Tao, Huang Wai Ming, Li Ji Qiong. Actori: Jacklyn Wu Chien Lien, Kristi Yung Yu, Hu Jun, Xiao Rong Sheng. În anul 221 î.Hr., împăratul Qin Zheng a cucerit și unificat cele Șase State aflate și a inaugurat dinastia Qin, autoîntitându-se Primul Împărat. Războinicii celor Șase State dezmembrate și-au unit forțele și s-au răscolat împotriva Dinastiei Qin, numai că a fost nevoie de multe lupte și acte de curaj ca să poată distruge puternica Dinastie Qin și să instaureze o nouă dinastie

*În emisiunea **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**, sunt prezentate **Consultații pentru sesiunea de examene.** Emisiunea este realizată în cadrul Departamentului Învățământ.

08:00 *Stele de mâine*
 08:20 *Poeți și poeme*
 08:30 *Lecturi din Caragiale*
 09:00 *Program pentru copii*
 10:00 *Universul cuvintelor*
 10:30 *Aplauze pentru haretiști*
 11:00 *La Hanul Morăreței*
 12:00 *Teatru*
 13:00 *Invitatul de la ora 13* (r)
 14:00 *Nimic fără lege*
 14:30 *Casa noastră*
 15:00 *Istorie și istorii* (r)
 16:30 *Cafeneaua literară*
 17:00 *Exclusiv pentru premianți*
 18:00 *Grădina cu statui – Lumea văzută de aproape*
 19:00 *Din lumea cu doruri multe*
 20:00 *Clubul liceenilor*
 21:00 *Film artistic românesc*
 22:20 *Poeți și poeme*
 22:30 *Academica – Cărți în instanță*
 23:30 *Promo*

DUMINICĂ – 24 mai 2009

06:00 *Din lumea cu doruri multe* (r)
 07:00 *Știință și spiritualitate*
 08:00 *Stele de mâine*
 08:20 *Poeți și poeme*
 08:30 *Recital muzical*
 09:00 *Ecumenica*
 10:00 *Vorbii, scrieți românește*
 10:30 *Un actor și rolurile sale*
 11:00 *Café Concert*
 11:30 *Românul, cetățean european* (r)
 12:00 *Grădina cu statul – Lumea văzută de aproape* (r)
 13:00 *Virtuți și vicii*
 13:30 *Adevăratele stele*
 15:00 *Societatea Națională Spiru Haret*
 15:30 *Sisteme de valori în criză*
 17:00 *În căutarea folk-ului pierdut*
 18:00 *Telediclopedia valorilor*
 19:00 *Am venit cu drag la voi*
 21:00 *Film artistic străin*
 22:20 *Poeți și poeme*
 22:30 *Capcana timpului*
 23:00 *Café concert*
 23:30 *Promo*

RADIO ROMÂNIA DE MÂINE — STUDENT FM

LUNI – VINERI

07.00-10.00
BUNĂ DIMINEAȚA USH!
 Realizator: George Bonea

10.00-13.00
TACHE ȘI FACE
 Realizator: Robert Tache

13.00-16.00
DUPĂ-AMIAZĂ CU GIANI
 Realizator: Giani Marinache

Marti – INVITATUL DE LA ORA 13

Realizator: Sorin Lupașcu

Miercuri – APEL TELEFONIC

Realizator: George Nicolau

16.00-19.00
FRESH NEWS
 Realizatori: Otilia Zamfir și Alina Toma

19.00-22.00
ULTIMA EDIȚIE
 Realizator: Maria Ilie

22.00-23.00
ORA H – ORA HARETIȘTILOR

23.00-24.00
CAFÉ NOCTURN
 Realizator: Luminița Bondrea

00.00-01.00
Luni – BUSSINES HOUR
Marti – BUCUREȘTI AFTER HOUR
Miercuri – OMUL DIN SPATELE PERSONALITĂȚII
Joi – ÎN CĂUTAREA MICULUI PARIS
Vineri – COCKTAIL TURISTIC

01.00-02.00
Luni</

Republica Moldova - parcursul sinuos al independenței

(Urmare din pag. 1)

După aproape douăzeci de ani de democrație, populația din Republica Moldova este obligată să accepte guvernarea unui partid care încearcă să rescrie istoria, apelând la tehnici și metode utilizate anterior de către predecesori. În continuare, ne propunem să demontăm o serie de acuzații și teorii lansate de comuniști de la Chișinău, utilizând surse care demonstrează fără tăgadă un adevăr istoric incontestabil – în stânga Prutului locuiesc români, care vorbesc limba română și sunt cetățeni ai celui de-al doilea stat românesc - Republica Moldova.

Tragedia poporului român din regiunea dintre Prut și Nistru se conturează la începutul secolului al XIX-lea, când devine teatru de operațiuni al confruntărilor dintre cele două imperii - rus și otoman. Marele istoric al religiilor, Mircea Eliade, analizând situația popoarelor care se află la periferia marilor imperii, vorbea despre *teroarea istoriei* la care sunt supuse acestea, în condițiile în care atunci când au loc anumite confruntări, ele sunt afectate direct de mișcările tectonice pe care le produc. Poporul român, situat „în calea tuturor răutăților”, vorba cronicarului, s-a aflat de-a lungul istoriei în astfel de situații, fiind direct afectat de modul în care cei mari rezolvau disensiunile dintre ei. În 1812, prin Pacea de la București, cele două mari Imperii - rus și otoman - au decis dezintregirea Principatului Moldovei, fără a avea vreun drept, violând, astfel, prevederile incluse în capitulații, documente care reglementau relația suzeranului cu supușii săi. Următorii două sute de ani s-au aflat sub impactul negativ al acestui act abuziv, prin care *dreptul forței a prevalat asupra forței dreptului*.

Acest act, de altfel, a fost condamnat chiar de fondatorii comunismului științific, Karl Marx și Friedrich Engels. Primul a catalogat astfel acest act abuziv: „Turcia nu putea ceda ce nu-i aparține pentru că Poarta otomană recunoscuse acest lucru la Karlowitz unde, presată de poloni să cedeze Moldo-Vallahia, ea răspunsese că nu are dreptul de a facecesiune teritorială, iar capitulațiile nu-i confereau decât un drept de suzeranitate”, iar Friedrich Engels menționa următorul adevăr „dacă pentru cuceririle Ecaterinei sovinișmul rus găsisse pretexte, nu vreau să spun justificare, ci scuza – pentru cuceririle lui Alexandru I, nici vorbă nu putea fi așa ceva. Finlanda este finlandeză și suedeză, **Basarabia este românească**, iar Polonia Congresului – polonă. Aici nu poate fi vorba de unirea unor neamuri înrudite, risipite, care poartă numele de ruși, aici avem de a face pur și simplu cu o *cucerire prin forță a unor teritorii străine, pur și simplu un jaf*” (subnl.n.).

Pentru a ascunde acest abuz, autorii lui, fără a fi specialiști în geopolitică, au inventat o nouă denumire geografică, atribuind numele de **Basarabia** teritoriului dintre Prut și Nistru, care a fost anexat la Imperiul rus. Poetul Mihai Eminescu, un ferm apărător al cauzei românismului, a condamnat dur anexarea și considera că „a rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominației rusești”.

Noul stăpân al acestui teritoriu a utilizat diverse metode pentru a transforma regiunea într-o gubernie rusească: deznaționalizarea, colonizarea cu elemente alogene, înlocuirea vechiului sistem administrativ cu instituții ale statului rus. Scopul urmărit era de a integra noua regiune în Imperiul rus, de a pregăti terenul pentru alte viitoare cuceriri. Deși noua administrație urmărea eradicarea elementului autohton, românesc, n-a înregistrat rezultatele dorite, însuși autorii ruși au recunoscut caracterul românesc al provinciei. Scriitorul rus V.Garșin, vizitând în 1877 Chișinăul, menționa următoarea stare de fapt: „Chișinăul este un oraș care nu are nimic ruseesc în el. Pe străzi nu auzi deloc vorbindu-se rusește, ci numai idiș și moldovenește”; alt publicist rus, L.Tihomirov, note în schițele sale că nici în Bugeac n-a văzut nimic ruseesc: „înaintând spre sud, întâlnim un alt mic teritoriu învecinat cu România care nu are nimic ruseesc. Ambiația tarului a creat în această regiune o sursă de complicații internaționale pentru Rusia”.

Un alt autor, A.Zasciuk, ofițer în armata rusă, a publicat o serie de lucrări pe teme istorice, etnografice, analize statistice consacrate Basarabiei, unde menționează următorul fapt „moldovenii (românii) formează majoritatea populației, aproximativ 3/4 din cifra totală... Moldovenii locuiesc de foarte mult timp în regiunile centrale și septentrionale ale Basarabiei. Ei pot fi considerați, ca să zicem așa, aborigenii acestor regiuni”. A.Afanasev-Ciujbinski, etnograf și scriitor rus, susținea că întreaga provincie cuprinsă între Prut și Nistru, în afară de partea de nord a județului Hotin, era populată numai de moldoveni, care nu cunoșteau deloc limba rusă, condamnând acțiunile emisarilor care erau „asa-zisii patrioți ai poliției, care în regiunile în care locuia populația minoritară, propagau limba rusă cu bicul și cu pumnul”. N. Danilevski, slavofil, unul dintre ideologii panslavismului, într-o lucrare intitulată *Rusia și Europa*, preconiza chiar cedarea Basarabiei către România: „România ar putea spera ca jumătate din Transilvania, Bucovina și o parte din Basarabia să fie alipite la ea, dar asta numai cu consimțământul și concursul Rusiei; numai influența ei moderatoare le-ar putea permite să reziste cu succes tendințelor de separare ale maghiarismului”. Generalul A.Kuropatkin, scriitor militar și fost ministru de război, scria în 1910: „Poporul român din Basarabia, anexat acum o sută de ani, trăiește astăzi izolat, la distanță de populația rusă. Este incontestabil faptul că dacă Principatele (Moldova și Muntenia) ar fi fost anexate de Rusia la începutul secolului al XIX-lea, populația lor nu numai că ar fi rămas străină, ci ar fi devenit foarte repede chiar ostilă poporului rus și atunci, în loc să avem o singură Polonie, am fi avut două, care ar fi slăbit Rusia. *Unirea poporului român, într-un viitor apropiat, fie pe cale pașnică, fie ca urmare a unui război, este inevitabilă*” (subnl.n.). Această apreciere s-a dovedit a fi profetică pentru poporul român, care a profitat de conjunctura internațională din perioada Primului Război Mondial și a realizat un deziderat secular - unirea tuturor românilor într-un singur stat național unitar, făurind România Mare în 1918.

Populația românească autohtonă a rezistat în fața acestor presiuni, deși n-au lipsit și efectele negative ale poliției de deznaționalizare, unele fiind resimțite și în prezent în stânga Prutului. Românii basarabeni au fost privați de realizările modernității care au pătruns în Principatele

române, apoi în România, în cea de-a doua jumătate a secolului al XIX-lea, în special în ceea ce privește unele tradiții ale vieții politice, apariția partidelor politice, parlamentarismului.

Prăbușirea Imperiului rus la începutul lui 1917 a permis transpunerea în practică și în acest spațiu a **principiului naționalităților**; națiunile, care au fost anexate de-a lungul istoriei, s-au pronunțat cu fermitate pentru emancipare și crearea de state naționale. Românii basarabeni au profitat de această conjunctură favorabilă, fiind mobilizați, pe de o parte, de tinerii studenți basarabeni, care au studiat la Moscova, Sankt Petersburg, Tallin, Dorpat etc., pe de altă parte, de prizonierii români, care se aflau în Rusia și pleדau pentru realizarea unui deziderat secular – *unirea tuturor românilor într-un singur stat*. La 24 ianuarie 1918, la Chișinău a fost enunțată prima declarație de unire, în momentul când deputații Sfatului Țării adoptau o altă decizie importantă, declarația de independență a Republicii Democratice Moldovenești - un act de curaj și de maturitate pentru acea perioadă, contestat cu vehemență, mai târziu, de adversarii Unirii.

Decizia a fost adoptată în condiții dificile de război, când vecinii din est, ucrainenii, care își proclamasă independența la 12 ianuarie 1918, emiteau pretenții față de Basarabia și urmăreau includerea ei în componența tânărului stat ucrainean. Delegația ucraineană, care participa la tratativele de la București dintre România și Puterile Centrale, a trimis o notă șefilor delegațiilor germane și austro-ungare, Kulmann și Czernin, în care se menționa că Ucraina nu poate să rămână indiferentă față de soarta Basarabiei, care „din punct de vedere etnografic, economic și politic formează o unitate indivizibilă cu teritoriul Ucrainei”, iar ministrul de externe al Radei Centrale, Vladimir Golubovici, menționa că „orice schimbare a fostei granițe româno-ruse, în special în părțile ei de Nord și de Sud, ating interesele politice și economice ale Republicii Ucrainei”.

Pretențiile nefondate ale Ucrainei au fost criticate de Ilustrul ardelean Onisifor Ghibu, care a publicat în ziarul *România Mare* un articol ce se intitula *Primejdia de peste Nistru - Ucraina vrea să se întindă până la Prut*, unde menționa printre altele „ceea ce vrea astăzi Ucraina nu e numai o poftă de-a ei, - ar trebui să zicem o poftă rusească de hrăpire, cunoscută în Răsăritul Europei de o mie de ani, ci și o dovadă caracteristică pentru politica Austriei”, arătând în continuare modul în care cei doi vecini s-au înțeles între ei „când a fost vorba de moldoveni sau români, cei doi vecini, care nu sunt deloc prieteni, s-au găsit prieteni între ei, pentru a ne strămtona și a ne strivi. Austria vrea înfrângerea României; Ucraina vrea pieirea Basarabiei”. Onisifor Ghibu era convins că „niciodată nu se va putea găsi în lumea civilizată vreun congres al păcii care să sancționeze o astfel de anomalie”, adică să sancționeze anexarea Basarabiei la

Deși unirea Basarabiei a fost recunoscută prin Tratatul de la Paris din 1920, aliații au avut o politică duplicitară față de România în această problemă – au semnat Tratatul prin care recunoșteau starea de fapt, dar nu au urmărit ca el să devină un act juridic, „uitând” să insiste ca toate țările semnatare să-și onoreze obligația asumată. Dintre țările semnatare, Japonia a fost cea care nu a ratificat acest document, lipsindu-l astfel de valoare juridică, deși atmosfera de la Paris, din momentul semnării, nu indica existența unor probleme de acest gen.

Ampla mișcare subversivă din perioada interbelică, întreținută cu fonduri care soseau în România de la Moscova, prin emisarii antrenați în serviciul Internaționalei Comuniste, nu a reușit să-și atingă principalul obiectiv – declanșarea unei revolte și „unirea” cu Uniunea Sovietică a Basarabiei. Propaganda iredentistă nu a fost susținută de populația din Basarabia, atât românii cât și alogenii s-au situat de partea noii administrații. Au existat și indivizi care au fost orbiți de lozincile impozante, mulți fiind atrași doar de fondurile pe care le primeau, alții chiar credeau în idealurile revoluției mondiale, cei mai mulți, însă, erau profund indignați de ororile poliției staliniste, impresionați de valurile de refugiați din stânga Nistrului, care încercau să fugă din „raiul socialist”, cu riscul de a-și pierde viața.

În martie 1932, românii transnistreni, care au reușit să se salveze din „raiul sovietic”, au trimis un memoriu Ligii Națiunilor, în care semnalau situația dramatică din stânga Nistrului, în care se menționa, de altfel, că „în asemenea împrejurări, moldovenii transnistreni cu evlavie și nădejde își îndreaptă privirile și gândurile lor spre România liberă, spre frații lor unde, cu toate aceste grele ale crizei economice, domnesc ordinea, legile și libertatea, neavând din ce alege ei părăsesc pământurile și căminurile lor strămoșești și se le-a rămas pe lume, darul lui Dumnezeu, viața, se aventurează să fugă peste Nistru, în România”; în continuare, în memoriu se arată că „în aceste zile, când disperarea tuturor moldovenilor transnistreni a ajuns la limită, văzând cum sovietele își realizează sistematic în viața planul lor bestial de exterminare a populației românești, noi, reprezentanții românilor scăpați cu viață prin refugiere în România liberă, ne adresăm Forului suprem al popoarelor și vă rugăm ca protestul nostru contra acestor masacrări în masă să răsunе cu glas tare în lumea întreagă spre a se opri cu un ceas mai înainte aceste orori nemaipomenite în țările lumii civilizate... Noi așteptăm în nerăbdare să se producă proteste la Geneva, Londra, Paris, New-York, în toate Camerele de deputați, în toate ligile pentru apărarea drepturilor omului, în toată presa ...”. Formațiunea statală din stânga Nistrului, Republica Autonomă Sovietică Socialistă Moldovenească, creată la 12 octombrie 1924, avea rolul de „factor propagandistic”, care trebuia să focalizeze atenția populației basarabene în vederea anexării

guvernul țarist – deznaționalizarea populației autohtone, distrugerea tinerii elite românești, a categoriilor înstărite, care au fost reperași și deportați în Siberia, în alte regiuni ale Rusiei, în Gulagul sovietic, colonizarea cu elemente alogene, distrugerea vechii administrații și impunerea noului sistem administrativ stalinist, care s-a menținut în următori 50 de ani. Astfel, rezultatele pozitive obținute de-a lungul celor 22 de ani au fost lichidate, demontate, distruse, eliminate pe cât posibil din mentalul colectiv al populației. Pentru a-și consolida pozițiile în zonă, conducerea stalinistă, din considerații geopolitice, a dezintregit teritoriul Basarabiei, transformată într-o nouă formațiune statală la 2 august 1940 – Republica Sovietică Socialistă Moldovenească – cea de-a cinsprezecea republică unională din componența Uniunii Sovietice, dar fără vechile cetăți de la gurile Dunării - Chilia, Ismail și Cetatea Albă -, fără județul Hotin în nord, teritorii atribute Ucrainei.

Evoluția ulterioară a evenimentelor relevă *triumful dreptului forței asupra forței dreptului*, învingătorul fiind cel care a decis soarta populației din stânga Prutului, obligată să accepte starea de fapt și să devină *cetățeni sovietici*. Astfel, un drept natural, legitim, dreptul la cetățenie a fost furat fără ca populația să-și de-a acordul, iar în prezent ei încearcă să redobândească ceea ce le-a fost luat prin forță. Acest drept este similar cu dreptul la proprietate, un drept inalienabil, pe care ar trebui să-l promoveze cei care veghează asupra respectării drepturilor omului pe plan internațional. Românii basarabeni cer să li se respecte acest drept, prin redobândirea cetățeniei române, la fel cum și alte state au recunoscut pentru conaționali lor dreptul la cetățenie, cum a fost în cazul nemților, evreilor, care s-au refugiat din fosta Uniune Sovietică, ungurii din România, care au primit cetățenia maghiară.

Pentru a compensa cedările teritoriale, în componența noii formațiuni statale au fost incluse șapte raioane din stânga Nistrului, care anterior au făcut parte din RASS Moldovenească. În acest mod, dreptul forței a triumfat, iar poporul român a fost divizat și obligat să accepte o stare de fapt, o sarmă ghimpată de-a lungul Prutului, care a marcat soarta a sute de familii ce au fost despărțite de rudele lor. Efortul României de a redobândi teritoriile pierdute sunt, din acest punct de vedere, justificate. În istoria modernă a Europei sunt consemnate situații când un popor, în virtutea unui act abuziv sau din alte motive, a fost sau este obligat să accepte existența a două state independente, recunoscute pe plan mondial, cum a fost cazul celor două state germane, România a fost nevoită să accepte dezintregirea teritoriului istoric, iar frontiera de pe Prut a fost recunoscută de Aliați prin Tratatul de la Paris din 10 februarie 1947.

În următorii cincizeci de ani, deși erau încorporate în același lagăr ideologic, România socialistă și Moldova sovietică au aparținut unor spații politice, sociale și culturale diferite, separate

epect întărziați”, care a fost plasată la temelia statului sovietic și a fost declanșată de perestroika lui Gorbaciov. Unele dintre aceste mine continuă să explodeze și în prezent în unele regiuni din fosta Uniune Sovietică, iar efectele dezastruoase sunt vizibile în zone precum Transnistria, Cecenia, Caucaz etc.

Conștiința românească nu a fost eliminată definitiv, deși metodele utilizate de guvernanți erau destul de dure. Valul reformelor gorbacioviste a cuprins și problema națională, febra emancipării naționale răspândindu-se rapid în toate regiunile imensei Uniuni Sovietice. Cetățenii Moldovei sovietice s-au alăturat celor din republicile baltice, pledând pentru emancipare și respectarea drepturilor naționale. Nicolas Dimă, un român din Basarabia, refugiat în Occident, aflându-se la Chișinău în 1989, menționa că acesta a fost „anul adevărului” sau „*anul dominii*”, când moldovenii au avut curajul să strige cu glas tare, după sute de ani, că „sunt români”. Prima victorie a fost trecerea la grafie latină, astfel „limba moldovenească” a devenit automat limba română, iar așa-zisa „națiune moldovenească” a încetat să mai existe și a dispărut ca o fantomă în zorii, concluziona autorul menționat.

În fruntea mișcării de eliberare națională se plasează intelectualitatea, iar prima publicație scrisă cu alfabet latin, ziarul „Glasul”, apare în martie 1989 și a fost tipărită în Letonia, deoarece conducerea comunistă de la Chișinău de atunci se opusese tipăririi. Intelectualii, studenții se organizează în diverse organizații democratice, care acționau în limitele impuse de sistem, ele alcătuind nucleul unei mișcări spontane. Conducerea de la Kremlin, deși tolera apariția acestor mișcări, a monitorizat și a plasat în fruntea ei persoane de încredere, atent selectate din rândul intelectualilor. Pentru a camufla intențiile adevărate, guvernanții au lansat propria lor mișcare, pe care au numit-o *Mișcarea pentru susținerea restructurării*, care avea filiale în toate fostele republici unionale. În Moldova sovietică, cei care au fost recomandați de Moscova au preluat inițiativa și au creat, la 20 mai 1989, Frontul Popular, care a adunat sub o singură conducere alte organizații apărute anterior, cel mai important fiind Cenaclu Mateevici, membrii căruia au fost primi care au avut curajul să afirme public că „sunt români”.

Deși mișcarea națională a luat amploare, conducerea Uniunii Sovietice nu avea motive de îngrijorare în privința Moldovei, atâta timp cât România era condusă de un regim totalitar, moldovenii neavând o altă opțiune dacă se încetunau să conteste regimul sovietic. Evenimentele din decembrie 1989 din România au fost un prilej favorabil pentru Moscova de a-și schimba atitudinea față de mișcarea de la Chișinău, unde deja, la 30 decembrie 1989, în timpul unui miting de solidaritate cu frații de peste Prut, pentru prima dată după 1918, s-a cerut unirea Moldovei cu România, un semnal că zidul imaginar, care separa cele două state românești,

În decenii următor, relațiile dintre cele două state românești au urmat un parcurs dificil, profund marcat de evoluția vieții politice. În evoluția raporturilor dintre Chișinău și București, putem observa trei perioade, fiecare dintre ele cu o semnificație deosebită. Începând cu 1991, relațiile au intrat în faza romantică, în condițiile în care mișcarea de eliberare națională din Basarabia din anii '90 se afla în plină ascensiune. Era o perioadă a apropiierilor, a podurilor de flori, iar modul în care evoluau relațiile părea că anunță chiar o posibilă reîntregire a spațiului românesc. Primele semne care indică o schimbare, când, treptat, iluzia unirii începe să se destrame, apar la sfârșitul anului 1992, ele fiind un semnal al începutului distanțării dintre Chișinău și București. Nu sunt cunoscute motivele reale ale acestor schimbări, cert este însă un adevăr – nici R.Moldova, dar nici România nu aveau suficientă experiență diplomatică, poate chiar maturitate, pentru a edifica relațiile dintre cele două state pe un fundament solid. Primul eșec suferit de diplomația română a fost înregistrat în momentul când a fost respins, în 1992, Tratatul de fraternitate, de către Chișinău, el fiind înaintat de Ministerul Afacerilor Externe în luna februarie. Deși la guvernare se mai aflau încă reprezentanții Frontului Popular, unele schimbări din posturi importante – demisia conducerii Parlamentului în ianuarie 1993, ascensiunea rapidă a altor personaje obscure – sunt semnale care demonstrează că treptat forțele naționale proromâne sunt subminate, iar Republica Moldova încet-încet se îndreaptă spre Răsărit. Unii reprezentanți ai elitei politice basarabene, care în anii 1989-1991 erau apropiați de idealurile naționale, prin organizarea, în februarie 1994, a reuniunii „Casa noastră – Republica Moldova”, și-au desconsipat camuflajul politic pe care l-au purtat și s-au detașat de toate idealurile pentru care optau în acei ani. Astfel, ipoteza că serviciile secrete rusești s-au infiltrat puternic în rândurile celor care conduceau Mișcarea de Eliberare națională din Republica Moldova, în general, prin această turnură spectaculoasă din februarie 1994, a fost axiomatic demonstrată.

Accensiunea la putere a guvernării agrar-democratice a dat semnalul pentru cea de-a doua etapă a relațiilor dintre Chișinău și București, o etapă de tensiune, de ostilitate deschisă a Chișinăului față de București. Clasa politică de la Chișinău a profitat de atitudinea rezervată a Occidentului față de coaliția de guvernare de la București, fapt care a permis aducerea unor acuzații la adresa României de revanșism la adresa Republicii Moldova. Un exemplu în acest sens poate servi cazul lui Adrian Pănescu, membru al Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, căruia nu i s-a permis intrarea în Republica Moldova, în august 1995, precum și a altor persoane, care doreau să participe la sărbătoarea limbii, care se organiza la 31 august.

Următoarea etapă, ce-a de-a treia în relațiile dintre Chișinău și București, începe în 1996 și este cea mai deosebită. Pe de o parte, se produce o schimbare la Chișinău, unde președintele Mircea Snegur părăsește partidul aflat la guvernare și dă un semnal Bucureștilui că Republica Moldova sau măcar o parte din conducerea superioară, alături de alte forțe politice, sunt pregătiți să-și revizuiască discursul față de București și doresc să se apropie de România. În ultimile luni ale mandatului său prezidențial, Mircea Snegur a restartat ideea celor două state românești, menționând oficial, de mai multe ori, că R. Moldova este cel de-al doilea stat românesc. Pe de altă parte, la București, mesajul nu a fost recepționat în modul dorit de aceste forțe, deoarece și acolo se produce o schimbare, la putere venind Convenția Democrată. Într-un mod ciudat, mesajul mai pro-București al Republicii Moldova a primit un răspuns mai rezervat din partea României, unde devenise o prioritate integrarea europeană și euro-atlantică. Schimbările de la București – diminuarea rolului Direcției Republica Moldova în MAE, reducerea fondurilor destinate proiectelor pentru Republica Moldova – au fost sesizate și la Chișinău, care le-a perceput drept un semnal al distanțării, de înstrăinare.

Cea mai dureroasă și mai dificilă fază este cea de-a patra, care începe cu februarie 2001. Se încheie etapele pozitive sau neutre și se dă startul pentru o politică ostilă a Chișinăului față de București. Declarațiile oficiale ale ministrului Morei sunt un semnal al discursului anti-românesc, de altfel, caracteristic pentru partidul care a câștigat alegerile - Partidul Comunist. Este dificil să bănuim că s-a produs vreo schimbare în poziția comunistilor după alegeri; președintele Voronin, în 2000, cu câteva luni înainte de a ajunge la putere, a catalogat drapelul tricolor drept unul fascist și nu credem că s-au produs schimbări radicale nici în prezent, după opt ani de guvernare. Guvernarea comunistă a rămas fidelă acestui discurs, pe care nu a ezitat să-l etaleze în diverse situații.

Evenimentele din aprilie 2009 au deschis cea de-a cincea fază a relațiilor oficiale dintre cele două state, cea mai dificilă, deoarece ele se află, în prezent, în pragul unei evoluții dramatice. Declarațiile oficiale demască intențiile reale ale comunistilor, care nu doresc să plece de la guvernare și se opun vehement oricăror schimbări, care ar duce la pierderea unei surse importante de existențe - puterea. România se confruntă cu probleme similare celor din anii '20, când era atacată dur de propaganda comunistă. Comportamentul conducerii actuale de la Chișinău se înscrie perfect în motivația pe care o aduce unul dintre cei care au dirijat propaganda împotriva României în anii '20, Cristian Rakovski, care, în răspunsul dat lui Titulescu la acuzațiile aduse sovieticilor privind propaganda subversivă, menționa următorul adevăr: „Basarabia este pentru noi mai mult decât atât, e piatra de încercare a sentimentelor celorlalte popoare față de noi ...este argumentul nostru capital că ceilalți se amestecă în afacerile Sovietelor, atunci când Sovietele sunt constant atacate că ele se amestecă în afacerile Sovietelor. Dacă, în viitor, România va ști să câștige simpatia noastră, poate situația se va schimba”. Se speculează foarte adese de către comuniști anumite probleme și se mizează și pe o amplă campanie de dezinformare și pe plan internațional. Sperăm că, de această dată, dreptatea și adevărul să triumfe, iar opinia publică mondială să urmărească un singur scop – cunoașterea adevărului și apărarea lui. În această problemă, există unul singur – pe cele două maluri ale Prutului locuiesc români și nu există o națiune și limbă moldovenească. **Suntem români și punctum.**

- Misiunea fundamentală a istoriei și a celor care se ocupă de studierea ei este de a descoperi și a prezenta adevărul, fără a rețușa sau ajusta faptele în modul dorit de guvernanți.
- Ne-am propus să realizăm o incursiune în istoria acestei regiuni, pentru a identifica originile unor probleme cu care se confruntă astăzi românii de peste Prut precum și modul în care ele au evoluat de-a lungul timpului.

- Evenimentele din aprilie de la Chișinău au focalizat atenția opiniei publice internaționale asupra Republicii Moldova, un stat ce a apărut pe harta politică a Europei după 27 august 1991.

- Tragedia poporului român din regiunea dintre Prut și Nistru se conturează la începutul secolului al XIX-lea.
- În 1812, prin Pacea de la București, cele două mari Imperii - rus și otoman - au decis dezintregirea Principatului Moldovei, fără a avea vreun drept, violând, astfel, prevederile incluse în capitulații, documente care reglementau relația suzeranului cu supușii săi. Următorii două sute de ani s-au aflat sub impactul negativ al acestui act abuziv, prin care *dreptul forței a prevalat asupra forței dreptului*.

- Prăbușirea Imperiului rus la începutul lui 1917 a permis transpunerea în practică și în acest spațiu a **principiului naționalităților**; națiunile, care au fost anexate de-a lungul istoriei, s-au pronunțat cu fermitate pentru emancipare și crearea de state naționale.

- Deși unirea Basarabiei a fost recunoscută prin Tratatul de la Paris din 1920, aliații au avut o politică duplicitară față de România în această problemă.
- În iunie 1940, conducerea stalinistă a apelat la dreptul forței pentru a „soluționa” o problemă pe care au creat-o artificial și au întreținut-o cu ardoare de-a lungul celor 22 de ani – printr-o notă ultimativă *a silit* România să cedeze Basarabia.

- În următorii cincizeci de ani, deși erau încorporate în același lagăr ideologic, România socialistă și Moldova sovietică au aparținut unor spații politice, sociale și culturale diferite, separate de o „cortină de fier” imaginară, pentru a nu permite regăsirea românilor de pe cele două maluri ale Prutului.

- Conștiința românească nu a fost eliminată definitiv, deși metodele utilizate de guvernanți erau destul de dure.
- La 30 decembrie 1989, în timpul unui miting de solidaritate cu frații de peste Prut, pentru prima dată după 1918, s-a cerut unirea Moldovei cu România, un semnal că zidul imaginar, care separa cele două state românești, a început să se clatine.

- Primul stat, care a recunoscut oficial Republica Moldova și a deschis parcursul dificil al independenței, a fost chiar România.
- În deceniul următor, relațiile dintre cele două state românești au urmat un parcurs dificil, profund marcat de evoluția vieții politice.

- Cea de-a doua etapă a relațiilor dintre Chișinău și București, o etapă de tensiune, de ostilitate deschisă a Chișinăului față de București.
- În ultimile luni ale mandatului său prezidențial, Mircea Snegur a restartat ideea celor două state românești, menționând oficial, de mai multe ori, că R. Moldova este cel de-al doilea stat românesc.

- Se încheie etapele pozitive sau neutre și se dă startul pentru o politică ostilă a Chișinăului față de București.
- Evenimentele din aprilie 2009 au deschis cea de-a cincea fază a relațiilor oficiale dintre cele două state, cea mai dificilă, deoarece ele se află, în prezent, în pragul unei evoluții dramatice.

Ucraina. Totodată, el atenționa pe români că „din purtarea de acuma a Ucrainei, Basarabia trage și un folos: ea învață a-și cunoaște și mai bine vecinii, în cuvântul fățarnic al cărora se increzuse până acum”.

Declarația Sfatului Țării, din 27 martie 1918, a fost rezultatul firesc al luptei românilor basarabeni pentru emancipare națională, pe de o parte, și a contrararării atacurilor la adresa integrității și suveranității ce veneau din partea Ucrainei. Cei care au criticat mai târziu decizia din 27 martie 1918 ignorau aceste amenințări, care, altfel, ar fi dus, probabil, la dispariția elementului românesc din Basarabia. Deși unirea a fost proclamată de un organ reprezentativ, adversarii unirii au dus o luptă aprigă pentru a împiedica recunoașterea ei internațională - cei care se aflau la Paris și Londra; cei care se aflau în Rusia sovietică nu acceptau unirea, deoarece s-a realizat fără acordul lor, ignorând adevărul istoric în această problemă, care este indiscutabil de partea României.

Pentru a informa opinia publică internațională despre acest adevăr, contestat cu înverșunare de adversari, diplomații români s-au angajat într-o amplă acțiune de propagandă. În campania de informare au fost implicați și românii basarabeni, precum Ion Pelivan, care a publicat mai multe broșuri în sprijinul drepturilor românești asupra Basarabiei – *La Bessarabie sous le regime russe 1812-1918* - *L'Union de la Bessarabie a la mere-patrie Roumanie; le mouvement de l'accroissement de la population en Bessarabie*. El a desfășurat o activitate intensă la Paris, a ținut conferințe, susținând prin diverse metode cauza românismului, care era amenințată din partea unei tabere complexe, alcătuită din adversari ce aveau culori diferite – monarhiști, adepți Rusiei Mari - și care pleדau pentru „revenirea” Basarabiei în componența Rusiei, fie ea monarhistă, republicană, iar, din stânga Nistrului, România era atacată de propaganda bolșevică.

teritoriului dintre Prut și Nistru, iar „unirea teritoriilor de pe cele două maluri ale Nistrului ar servi drept bregă strategică a URSS față de Balcani (prin Dobrogea) și față de Europa Centrală (prin Bucovina și Galiția), pe care URSS le-ar putea folosi drept cap de pod în scopuri militare și politice ... ruperă Basarabiei de România va avea implicații directe asupra caracterului unitar al României Mari și, totodată, va servi drept impuls suplimentar în tendința provinciilor nou alăturate la România la autodeterminare”.

Un alt adevăr, ce trebuie spus și adus la cunoștința celor care astăzi se inscriu în rândul celor ce apar regimul perimat de la Chișinău, este că în 1937-1938, când Marea Teroare a luat amploare în Uniunea Sovietică, cei care în 1924 susțineau politica guvernului sovietic în direcția României, au fost reperași, fiind acuzați că au fost „spioni ai statului român”, că au trădat „în favoarea României”. Altfel fiind spus, „maurul și-a făcut datoria, maurul trebuie să plece”, chiar cu prețul eliminării fizice.

În iunie 1940, conducerea stalinistă a apelat la dreptul forței pentru a „soluționa” o problemă pe care au creat-o artificial și au întreținut-o cu ardoare de-a lungul celor 22 de ani – printr-o notă ultimativă *a silit* România să cedeze Basarabia, care în viziunea celor care au alcătuit acea notă era locuită de ucrainenii: „În 1918, România, folosindu-se de slăbiciunea militară a Rusiei, a desfăcut de la Uniunea Sovietică (Rusia) o parte a teritoriului ei, Basarabia, călcând prin aceasta unitatea seculară a Basarabiei, populată în principal de ucrainenii, cu Republica Sovietică Ucraineană” (subnl.n.). Au anexat Basarabia cu ajutorul baionetelor Armatei Roșii, iar drept „recompensă” pentru cei 22 de ani și-au însușit și partea de nord a Bucovinei și ținutul Herța, un teritoriu care nu a aparținut niciodată Rusiei sau Ucrainei.

Noii stăpâni, pentru a-și însuși noua „achiziție”, au apelat la metodele și practicile utilizate de

de o „cortină de fier” imaginară, pentru a nu permite regăsirea românilor de pe cele două maluri ale Prutului. Experiența traumatizantă a națiunii române, care a văzut în repetate rânduri cum este periclitată unitatea națională și granițele pe parcursul ultimelor secole, s-a perpetuat și după 1989, fapt ce a obligat clasa politică să ia în calcul și unele riscuri iminente, ce pot apărea în noile condiții. Moscova știa să speculeze cu multă virtuozitate spaimile românilor în interesele proprii, iar întreținerea într-o manieră insinuantă a tensiunilor urmărea menținerea dependenței față de arbitrul din Răsărit. Această stare de fapt obliga, odată în plus, factorii responsabili de la București, să evalueze corect situația și riscurile posibile ce puteau apărea în cazul unei politici mai active în teritoriul românesc, care se mai afla sub tutela Moscovei.

Izolați de conaționali lor din dreapta Prutului, românii din Moldova sovietică au fost supuși unui proces de metamorfozare, transformarea lor în cetățeni sovietici și schimbarea identității, fiind oficial catalogați drept moldoveni, care vorbeau limba moldovenească. Tezele cominterniste, lansate în 1923, au fost transformate în politici oficiale, iar ideologii partidului comunist au fost antrenați într-o amplă acțiune de rescriere a istoriei. Sere deosebire de alte națiuni, care alcătuiau „marea familie” de cetățeni sovietici, românii sunt printre cei care au fost lovitii cel mai dur, le-a fost furată identitatea, limba, istoria, repere care definesc și caracterizează o națiune. De altfel, tot mai mulți autori sunt de acord că problema națională a fost „călcăiul lui Ahile” a Uniunii Sovietice. Dreptul la autodeterminare, lansat oficial de fondatorul statului sovietic, V.I.Lenin, a fost aplicat într-un mod original, fiind adaptat cerințelor și intereselor regimului. Frontiere trasate arbitrar, inventarea de noi identități, inocularea unor valori și tradiții artificiale în conștiința națiunilor – sunt elemente care au alcătuit, de fapt, un model de „mină cu

a început să se clatine. Următorul semnal a fost oferit la 6 mai 1990, când cele două maluri ale Prutului au fost unite prin „Poduri de Flori”, care au permis familiilor de români să se revadă după o perioadă de separare de circa 40 de ani.

Primul stat, care a recunoscut oficial Republica Moldova și a deschis parcursul dificil al independenței, a fost chiar România. În Declarația Executivului de la București